

2018 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI
(1 OCAK – 31 ARALIK 2018)

(ARALIK 2017)

TR33 Bölgesi (Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa, Uşak)

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ.....	6
GRAFİK LİSTESİ	7
KISALTMALAR.....	8
YÖNETİCİ ÖZETİ / SUNUŞ	10
1. GİRİŞ	12
2. STRATEJİK TERCİHLER.....	14
3. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR	17
3.1. Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (SATUR SOP)	17
3.1.1. Amaç	17
3.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	17
3.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	20
3.1.4. Proje ve Faaliyetler	21
3.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	24
3.1.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri.....	25
3.1.7. İzleme ve Değerlendirme	25
3.2. Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı (GENÇ SOP) ..	27
3.2.1. Amaç	27
3.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	27
3.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	31
3.2.4. Proje ve Faaliyetler	32
3.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	35
3.2.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri.....	36
3.2.7. İzleme ve Değerlendirme	36
3.3. Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi Sonuç Odaklı Programı (SATEK SOP)	38
3.3.1. Amaç	38
3.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	38
3.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	41
3.3.4. Proje ve Faaliyetler	42
3.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	45
3.3.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri.....	46
3.3.7. İzleme ve Değerlendirme	46

3.4.	Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı (DERTEK SOP)	48
3.4.1.	Amaç	48
3.4.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	48
3.4.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	51
3.4.4.	Proje ve Faaliyetler	52
3.4.5.	Program Süresi ve Zaman Planlaması	56
3.4.6.	Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	57
3.4.7.	İzleme ve Değerlendirme	57
3.5.	Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı (KEN SOP)	59
3.5.1.	Amaç	59
3.5.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	59
3.5.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	62
3.5.4.	Proje ve Faaliyetler	63
3.5.5.	Program Süresi ve Zaman Planlaması	69
3.5.6.	Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	70
3.5.7.	İzleme ve Değerlendirme	70
4.	Kurumsal Dönüşüm SOP (KURUM SOP)	72
4.1.	Amaç	72
4.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	72
4.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	73
4.4.	Proje ve Faaliyetler	74
4.4.1.	Araştırma, Analiz ve Programlama	74
4.4.2.	İşbirliği ve Koordinasyon	75
4.4.3.	Kapasite Geliştirme	76
4.4.4.	Tanıtım ve Yatırım Destek	78
4.4.5.	Diğer Proje ve Faaliyetler	80
4.5.	Program Süresi ve Zaman Planlaması	82
4.6.	Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	83
4.7.	İzleme ve Değerlendirme	83
5.	Yerel Kalkınma Fırsatları	84
5.1.	Araştırma ve Analiz Çalışmaları	84
5.1.1.	Uşak İli Turizm Destinasyon Haritasının Çıkarılması ve Tur Operatörlerine Tanıtılması	84

5.1.2.	Kütahya Serbest Bölgesinin Kurulmasına Yönelik Fizibilite Çalışması	85
5.1.3.	Acil Müdahale Gerektiren Konulara Yönelik Araştırmalar.....	86
5.2.	Kamu Yatırımları	87
5.2.1.	Gediz Murat Dağı Kış Turizmi Altyapısının Tamamlanması.....	87
5.2.2.	Kütahya Zafer Organize Sanayi Bölgesi Altyapısının Oluşturulması	89
5.2.3.	Şuhut (Kumalar) Kış Turizm Merkezi	90
5.2.4.	Manisa Soma Lojistik Merkezi Kurulması	91
5.3.	Tanıtım Faaliyetleri	92
5.3.1.	Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri.....	92
5.3.2.	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji Belgelerinin Hazırlanması.....	94
5.3.3.	İl Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporları Hazırlanması	94
5.4.	Güdümlü Projeler	95
5.4.1.	Mermerde Yüksek Verim, Yüksek Katma Değer	95
5.5.	Fizibilite Desteği	97
5.5.1.	2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	97
5.6.	Teknik Destek.....	98
5.6.1.	2018 Yılı Teknik Destek Programı	98
5.7.	Uluslararası Fonlar	99
5.7.1.	Horizon 2020 Projeleri.....	99
5.8.	Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri.....	99
5.8.1.	2018 Yılı Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri	99
5.9.	Ajans Geçmiş Yıl Mali ve Teknik Destek Uygulamaları.....	101
5.9.1.	Mali ve Teknik Destek Programları.....	101
6.	Sonuç ve Değerlendirme	104
7.	Ekler	104

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 – Turizm Belgeli ve Belediye Belgeli Tesislerde Ortalama Geceleme Süresi	18
Tablo 2 – Turizm Belgeli ve Belediye Belgeli Tesislerde Konaklayan Turist Sayısı.....	18
Tablo 3 – SATUR SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	20
Tablo 4 – SATUR SOP Sonuç Göstergeleri	21
Tablo 5 – SATUR SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması	24
Tablo 6 – SATUR SOP Faaliyetleri	26
Tablo 7 – Gençlerde İstihdam ve İşsizlik Oranları.....	27
Tablo 8 – İş Gücüne Katılma Oranları (%)	29
Tablo 9 – GENÇ SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	31
Tablo 10 – GENÇ SOP Sonuç Göstergeleri.....	32
Tablo 11 – GENÇ SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması.....	35
Tablo 12 – GENÇ SOP Faaliyetleri Bütçesi	37
Tablo 13 – İmalat Sektörü İhracatının Teknoloji Düzeylerine Göre Dağılımı (%)	38
Tablo 14 – SATEK SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	41
Tablo 15 – SATEK SOP Sonuç Göstergeleri.....	42
Tablo 16 – SATEK SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması.....	45
Tablo 17 – SATEK SOP Faaliyetleri Bütçesi	47
Tablo 18 – DERTEK SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri.....	51
Tablo 19 – DERTEK SOP Sonuç Göstergeleri.....	52
Tablo 20 – DERTEK SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması.....	56
Tablo 21 – DERTEK SOP Faaliyetleri Bütçesi	58
Tablo 22 – KEN SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	62
Tablo 23 – KEN SOP Sonuç Göstergeleri	63
Tablo 24 – KEN SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması	69
Tablo 25 – KEN SOP Faaliyetleri Bütçesi	71
Tablo 26 – KURUM SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	73
Tablo 27 – Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	75
Tablo 28 – İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri	76
Tablo 29 – Eğitim Faaliyetleri.....	77
Tablo 30 – Kapasite Geliştirme Faaliyetleri.....	78
Tablo 31 – Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri	80

Tablo 32 – Diğer Proje ve Faaliyetler Bütçesi	81
Tablo 33 – KURUM SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması.....	82
Tablo 34 – Araştırma ve Analiz Çalışmaları.....	87
Tablo 35 – Kamu Yatırımları	92
Tablo 36 – Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri.....	94
Tablo 37 – GÜdümlü Projeler	96
Tablo 38 – 2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı.....	97
Tablo 39 – 2018 Yılı Teknik Destek Programı	98
Tablo 40 – İllerde Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerinin Düzenlenmesi.....	100
Tablo 41 – Ajans Geçmiş Yıl Faaliyetleri.....	103

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1 – TR33 Bölgesi’nden Göç Edenlerin Bitirdiği Eğitim Düzeyi ve TR33 Bölgesi’nin 15 Yaş Üzeri Eğitim Durumu.....	28
Grafik 2 – TR33 Bölgesi ve Türkiye Nüfus Piramitleri	28

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AKÜ	: Afyon Kocatepe Üniversitesi
AR-GE	: Araştırma Geliştirme
AYDO	: Afyonkarahisar Yatırım Destek Ofisi
B2B	: Firmalar Arası (Business to Business)
BİGEM	: Bölgesel İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
BM	: Birleşmiş Milletler
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
ÇEDEP	: Çevre ve Enerji Altyapı Mali Destek Programı
DERTEK SOP	: Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı
DETTEM	: Deri ve Tekstil Tasarım ve Eğitim Merkezi GÜdümlü Projesi
EURADA	: Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (The European Association of Development Agencies)
FAM TRIP	: Tanıtım Gezisi
GEKOP	: Gelişen KOBİ Mali Destek Programı
GENÇ SOP	: Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı
IAA	: Hannover Uluslararası Ticari Araçlar Fuarı
IDEF	: Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı
IPA	: AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
ITM	: Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı
İDB	: İzleme ve Değerlendirme Birimi
İMİB	: İdari ve Mali İşler Birimi
İMOSB	: İncehisar Mermer İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
KAYS	: Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KEN SOP	: Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÜSİ	: Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği
MASTEK	: Manisa Savunma Sanayi Teknoloji Geliştirme Kümesi GÜdümlü Projesi
MCBÜ	: Manisa Celal Bayar Üniversitesi
MCBÜ-AKÜM	: Akıllı Ürün ve Üretim Sistemleri Araştırma ve Eğitim Merkezi GÜdümlü Projesi
MS	: Microsoft
MTA	: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
MYDO	: Manisa Yatırım Destek Ofisi
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
PBKB	: Planlama ve Bölgesel Koordinasyon Birimi
PGUB	: Proje Geliştirme ve Uygulama Birimi
PTÇ	: Proje Teklif Çağrısı
PYB	: Program Yönetimi Birimi

RKMDP	: Rekabetçi KOBİ Mali Destek Programı
SAMDP	: Sosyal Altyapı Mali Destek Programı
SASAD	: Savunma Sanayii İmalatçıları Derneği
SATEK SOP	: Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi Sonuç Odaklı Programı
SATUR SOP	: Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SOBEP	: Sosyal Kalkınma ve Beşeri Gelişme Altyapı Mali Destek Programı
SOP	: Sonuç Odaklı Program
SSM	: Savunma Sanayii Müsteşarlığı
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SÜÇEP	: Sürdürülebilir Çevre Altyapı Mali Destek Programı
TABTEM	: Manisa Tasarım ve Birleştirme Teknolojileri Merkezi
TBD	: Türkiye Bilişim Derneği
TCDD	: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TD	: Teknik Destek Programı
THY	: Türk Hava Yolları
TİM	: Türkiye İhracatçıları Birliği
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TTO	: Teknoloji Transfer Ofisi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRSAB	: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
UCCN	: UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı
UKOSB	: Uşak Deri (Karma) Organize Sanayi Bölgesi
UNCTAD	: Birleşmiş Milletler Ticaret ve Gelişme Konferansı
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UOSB	: Uşak Organize Sanayi Bölgesi
UTSO	: Uşak Ticaret ve Sanayi Odası
YATBİS	: Doğu Marmara Coğrafi Bilgi Sistemi Tabanlı Yatırıma Uygun Arazi Bilgi Sistemi
YDO	: Yatırım Destek Ofisi
YHT	: Yüksek Hızlı Tren
YEGEP	: Yerel Ekonomik Gelişme Programı
YKE	: Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler
YKMDP	: Yenilikçi KOBİ Mali Destek Programı
YPK	: Yüksek Planlama Kurulu
ZEKA	: T.C. Zafer Kalkınma Ajansı

YÖNETİCİ ÖZETİ / SUNUŞ

Kalkınma Bakanlığının 23.10.2017 tarihli “Kalkınma Ajansları Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esasları” konulu yazısının ekinde verilen usul ve esaslar kapsamında, Ajansların 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun’da belirtilen görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirebilmeleri için, geçmiş uygulama tecrübeleri de dikkate alınarak yeni bir vizyonla gerek işlevsel gerekse kurumsal dönüşüm süreçlerinin başlatıldığı bildirilmiştir. Bu dönüşüm sürecinde, ilk adım olarak ajansların bölge planları ve sektörel stratejiler ile uyumlu stratejik tercihlerini belirleyecekleri ve bu stratejileri destekleyecek Sonuç Odaklı Programları (SOP) oluşturacakları belirtilmiştir.

Buna istinaden Ajansın geçmiş dönemlerde yapmış olduğu planlama, analiz ve fizibilite çalışmaları, yapılan görüşme ve çalıştaylar dikkate alınarak 6 farklı stratejik tercih belirlenmiştir:

- 1) Bölge’deki yüksek katma değerli alternatif turizm sektörlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması
- 2) Bölge’de eğitimli genç nüfusun istihdamının sağlanması
- 3) İleri teknoloji sektörlerinde üretim kapasitesi oluşturulması ve sektörlerin gelişimine yönelik kurumsal yapıların tesis edilmesi
- 4) Bölge’de orta-düşük teknoloji sektörlerinde markalaşma, pazarlama ve ürün çeşitlendirmenin sağlanması
- 5) Bölge’de yaratıcı ve kültürel endüstrilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması
- 6) Bölge’deki kamu kurumlarının ve çatı kuruluşların hizmet kapasitelerinin geliştirilmesi

Belirlenen stratejik alanlarda ilerleme sağlamak amacıyla SOP’lar kurgulanmış olup 2018 yılından başlayarak aşağıdaki programların uygulanmasına başlanacaktır:

- 1) Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
- 2) Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı
- 3) Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi Sonuç Odaklı Programı
- 4) Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı
- 5) Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı
- 6) Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı

Birinci SOP kapsamında Afyonkarahisar ili odağında Bölge’de sağlık turizminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amaçlanırken ikinci SOP kapsamında Bölge’de eğitimli genç nüfusun istihdam edilmesi hedeflenmiştir. Diğer SOP’lar kapsamında ise Manisa merkezli olarak savunma sanayi sektöründe kapasite oluşturulması ve sektörün gelişimine yönelik kurumsal yapıların tesis edilmesi, Uşak ilinde tekstil ve deri sektörlerinin rekabetçi yapıya kavuşturulması ve sürdürülebilir kılınması, Kütahya ilinde yaratıcı ve kültürel endüstrilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sonuçlarına ulaşılması planlanmaktadır.

Ayrıca, bu dönüşüm ve SOP sürecini en iyi şekilde yönetmek adına, personelin sektörel ve tematik konularda uzmanlaşmasına önem verilecek ve kurum faaliyetleri bu yönde şekillendirilecektir.

Diğer taraftan, belirlenen stratejik tercihlerde bölgesel ölçekte ilerleme sağlanması, ancak bu alanlarda faaliyet gösteren kamu kurumları ve çatı kuruluşların sektöre yönelik müdahaleleriyle mümkün olacaktır. Bu doğrultuda, Bölge'de kamu kurumlarının ve çatı kuruluşların da hizmet kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

SOP'lar kapsamında değerlendirilmeyen ancak Bölge'nin kalkınması için yapılması gereken önemli çalışmalar Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında programlanmıştır. Hem SOP'lar hem de Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında yapılacak çalışmaların / faaliyetlerin ve uygulanacak projelerin Bölge'nin kalkınmasına ayrı bir ivme katacağı ve önümüzdeki dönemlerde Bölge'yi daha gelişmiş bir konuma taşıyacağı öngörülmektedir.

1. GİRİŞ

T.C. Zafer Kalkınma Ajansı (ZEKA), 25.01.2006 tarihli ve 5449 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine dayanılarak T.C. Kalkınma Bakanlığının koordinasyonunda Kütahya merkezli olmak üzere Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak illerini kapsayan ve “TR33” olarak sınıflandırılan Bölge’de hizmet vermek üzere 14.07.2009 tarihli ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

ZEKA’nın temel amacı, 5449 sayılı Kanunun 1’inci maddesinde bütün kalkınma ajansları için ortak bir şekilde ifade edildiği üzere; *“kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak”*tır.

TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı’nda yer alan *“ekolojik dengeyi gözeten, bilgi temelli ekonomisi ile katma değer yaratan, rekabet gücü ve yaşam kalitesi artan, dengeli büyüyen, gelişen ve öğrenen bir Bölge olmak”* vizyonuna ulaşmak için Plan’da yer alan hedef ve stratejiler doğrultusunda, hayata geçirilecek tüm tedbir ve müdahalelerde dikkate alınacak ilkeler, **“yenilikçilik”** ve **“sürdürülebilirlik”** olarak tasarlanmıştır. Bölge Planı’nda 4 adet ana amaç belirlenmiştir:

- A. Daha Rekabetçi Bir Ekonomik Yapı Yaratmak
- B. Yaşam Kalitesini Arttırmak
- C. Bölge İçi Gelişmişlik Farklarını Azaltmak
- D. Dengeli Mekânsal Organizasyon Oluşturmak

Ajansın **vizyonu** *“Bölge’nin kalkınması için, dinamik bir takım ruhuna sahip, kaliteli hizmet sunan, öğrenen ve öğreten, başlattığı her girişimi ZAFER’le taçlandıran bir Ajans olmak”* ve **misyonu** ise *“TR33 Bölgesi’nin yaşam kalitesini arttırmak amacıyla Bölge dinamiklerini harekete geçirmek ve paydaşlar arası koordinasyonu sağlamak, Bölge’deki kaynakların yerinde ve etkin kullanımını gerçekleştirmek, girişimcilik, AR-GE ve inovasyonu özendirerek Bölge’yi cazibe merkezi haline getirmek ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak”*tır.

Ajansın Kanun’da belirtilen temel amacı yerine getirebilmesi, vizyon ve misyonunu gerçekleştirebilmesi, ayrıca TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı vizyonuna katkı sağlayabilmesi için; kurumsal gelişimini tamamlaması, bölgesel planlama, programlama, koordinasyon, proje ve faaliyet destekleme, izleme ve değerlendirme, yatırım destek ve tanıtım çalışmalarını sistematik, kurumsal ve sürdürülebilir bir şekilde yürütmesi büyük önem arz etmektedir.

Ajans; Yönetim Kurulu, Kalkınma Kurulu ve Genel Sekreterlikten oluşmakta olup Genel Sekreterlik bünyesinde 5 Çalışma Birimi, 4 Yatırım Destek Ofisi ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu, Ajansın karar organı olup TR33 Bölgesi illerinin valileri, il belediye başkanları, il genel meclis başkanları ve il ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üye sayısı 15 ve Yönetim Kurulu Başkanı, 14 Temmuz 2017 tarihinden itibaren 1 (bir) yıl süreyle Kütahya Valisi Sayın Ahmet Hamdi NAYİR’dir.

Kalkınma Kurulu, Ajansın danışma organı olup TR33 Bölgesi illerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının, özel sektörün ve STK'lerin üst düzey temsilcilerinden oluşan 100 kişilik kuruldur. 5449 sayılı Kanunun 3. ve 8. maddelerine göre oluşturulan Kalkınma Kurulu üyelikleri 15 Ağustos 2016 tarihli ve 2016/9112 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kaldırılmıştır.

Genel Sekreterlik, Ajansın icra organı olup bu görev, 2014 yılı Eylül ayından beri Yusuf BALCI tarafından yürütülmektedir. Ajans bünyesinde 30 Kasım 2017 tarihi itibarıyla 1 genel sekreter, 29 uzman personel ve 6 destek personeli olmak üzere toplam 36 personel istihdam edilmektedir. 30 uzman personelin 11'i YDO'larda, 18'i ise Merkez çalışma birimlerinde görev yapmaktadır.

Bu bağlamda, Ajans tecrübe ve bilgi birikimi ile kurumsal yapısını da dikkate alarak 5449 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, 5449 sayılı Kanun'un 4'üncü, 11'inci ve 14'üncü maddeleri ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21'inci madde hükümleri doğrultusunda 2018 Yılı Çalışma Programı'nı hazırlamış olup söz konusu çalışma programı, Ajansın planlama dönemi içerisindeki faaliyetlerini ve bu faaliyetlere yönelik tahmini mali kaynakları içermektedir.

SOP'lar kapsamında belirlenen özel amaçlara ulaşmak ve genel amaçlara katkı sağlamak için 2018 yılında araştırma, analiz çalışmalarının yanı sıra kapasite geliştirme, tanıtım ve iş birliği faaliyetleri ile mali ve teknik destek programları uygulanacaktır. SOP'lar çerçevesinde diğer kurumlarla işbirlikler de 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilecek, gerek görüldüğünde belirlenen SOP konularında veya SOP'ların içeriğinde revizyonlar gerçekleştirilecektir. Ayrıca, SOP'lar kapsamında değerlendirilmeyen ancak Bölge'nin kalkınması için gerekli çalışmalar Yerel Kalkınma Fırsatları olarak değerlendirilmiş ve 2018 yılı çalışmaları detaylandırılmıştır.

2. STRATEJİK TERCİHLER

SOP'ların kurgulanması sürecinde esas teşkil edecek stratejik tercihler belirlenirken 3 temel değerlendirme kriteri belirlenmiştir:

- Belirlenen stratejik tercihin Bölge açısından önem ve potansiyel arz etmesi, bölgesel ve ulusal stratejilerde önceliklendirilmiş olması
- Orta vadeli program süresi içerisinde etki edilebilecek ve değişim oluşturulabilecek nitelikte olması
- Ajansın etkin rol oynayabileceği ve stratejik öncelik için kritik öneme haiz paydaşlarla iş birliği yapabileceği müdahale alanları olması

Bu yaklaşım doğrultusunda Bölge'nin stratejik tercihleri belirlenirken Bölge açısından önem ve potansiyel arz eden, bölgesel ve ulusal strateji dokümanlarında önceliklendirilen ve Ajansın koordine edebileceği alanlara odaklanılmıştır. Bu odaklanmanın sonucu olarak SOP'lar aracılığıyla Ajansın orta vadede Bölge'de belirlenen stratejik tercihlere ilişkin ölçülebilir ve somut hedefler belirlemesi ve belirlediği hedeflere ulaşmak için Bölge'deki ilgili aktörlerle iş birliği yaparak koordinasyonu sağlaması mümkün olacaktır. Yerel Kalkınma Fırsatları aracılığıyla, stratejik tercihler kapsamında belirlenen alanlarda SOP'lar dışında kalan kritik öneme haiz projeler, Bölge'nin öncelikleriyle eşgüdüm içerisinde hayata geçirilecektir. Ayrıca, Ajansın kurumsal yapısının iyileştirilerek söz konusu stratejik tercihler doğrultusunda etkin faaliyet gösterecek niteliğe kavuşturulması sağlanacaktır.

Belirlenen yaklaşım ve değerlendirme kriterleri doğrultusunda ortaya çıkan stratejik tercihler şu şekildedir:

Bölge'deki yüksek katma değerli alternatif turizm sektörlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

Sağlık turizmi sektörü, ulusal ve bölgesel politika dokümanlarında önemli yer tutan, ülkemiz açısından kritik öneme haiz bir turizm sektörüdür. Türkiye, söz konusu sektörde Avrupa, Orta Doğu ve Asya pazarları açısından önemli bir tercih olarak öne çıkmaktadır. Sağlık turizmi kendi içerisinde alt dallara ayrılmakta olup fizik tedavi ve rehabilitasyon alanında TR33 Bölgesi önemli bir potansiyele sahiptir ve yerli turistlere bu alanda hizmet vermektedir. Bölge'deki tüm illerde zengin termal kaynaklar mevcut olup Afyonkarahisar ve Kütahya illerinde ise fizik tedavi ve rehabilitasyon alanında fiziki ve teknik altyapılar bulunmaktadır. Bölge genelinde söz konusu hizmet büyük oranda kamu tesisleri tarafından sağlanmakta olup Bölge kalkınmasına katkısı oldukça sınırlıdır. Özel sektör tarafından verilen hizmetler ise hizmet çeşitliliği ve kalitesi bakımından oldukça zayıftır ve bu alandaki potansiyel kullanılamamaktadır. Benzer şekilde, Bölge'de kış, doğa ve inanç turizmi gibi alternatif turizm alanlarında gelişme potansiyeli bulunmaktadır. Bu doğrultuda, Bölge'deki yüksek katma değerli alternatif turizm sektörlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması tercihi önceliklendirilmiştir.

Bölge'de eğitimli genç nüfusun istihdamının sağlanması

Bölge'de kalkınmanın içsel dinamikler ile gerçekleşmesi, iş gücünün niteliğiyle doğrudan ilişkili bir olgudur. Bölge'deki iş gücü yapısına bakıldığında lise ve üstü eğitime sahip kişilerin iş gücü piyasasında yaklaşık %36 oranıyla toplam iş gücünün üçte birini oluşturduğu görülmektedir.

Bölge'den göç eden nüfusun eğitim durumuna bakıldığında ise üniversite mezunu olanların oranı %32,4 iken ilköğretim mezunlarının oranının %16,2 olduğu görülmektedir. Bunun sonucunda da Bölge illerinde nitelikli iş gücü piyasasında sıkıntılar yaşanmaktadır. Yapılan analiz ve araştırma çalışmaları da bunu doğrular niteliktedir. Bölge'nin 2016-2017 öğretim yılı itibarıyla toplam 183.727 yükseköğrenim gören gence ev sahipliği yapması ve bu öğrencilerin mezun olduktan sonra sanayi ve hizmet sektöründe doğrudan iş bularak veya girişimci olarak Bölge'de kalması, hem bahse konu sektörlerde nitelikli iş gücünü artıracak hem de Bölge'nin bilgi yoğunluğu yüksek hizmet sektöründe de atılım yapmasına olanak sağlayacaktır. Bu sebeple Bölge illerinden mezun nitelikli genç nüfusun Bölge sanayisinde istihdam edilmesini sağlayarak veya girişimci olmaya yönlendirerek Bölge'de tutulması oldukça önemli olarak değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, Bölge'de istihdam ile imalat sanayinde katma değeri artırmak, ihracatın orta-yüksek ve yüksek teknoloji düzeylerine yoğunlaşmasını sağlamak ve girişimcilik ile bilgi yoğun hizmet sektörünün Bölge'de istenilen seviyeye gelmesini sağlamak gibi konuların stratejik öneme haiz olduğu değerlendirilmiştir.

İleri teknolojik sektörlerde üretim kapasitesi oluşturulması ve sektörlerin gelişimine yönelik kurumsal yapıların tesis edilmesi

Manisa ili, %37,97'lik orta-yüksek ve yüksek teknolojik ürünlerin toplam ihracatı ile ülke ortalamasının üzerindedir. Bölge'deki diğer illerde ise düşük, orta-düşük teknolojik bir üretim yapısı mevcuttur. Ajans tarafından hazırlanan TR33 Bölgesi Yenilik Stratejisi ile TR33 Bölgesinin Üretim Yapısının ve Düzeyinin Tespiti ve Analizi çalışmalarında, ildeki ileri teknolojik sektörlerin gelişimine yönelik potansiyel ve hedef sektörler (mevcut sektörlerdeki sıçrama kabiliyetleri ve iş gücü niteliği esas alınarak) ortaya konmuştur. Bölge'de ileri teknolojik imalat sanayi sektörlerinin gelişimi, Türkiye'nin ulusal hedefleri ile Bölge'de büyük oranda ara mal ithalatına bağımlı imalat sanayi yapısının yerli teknoloji odaklı olacak şekilde dönüştürülmesine büyük katkı sağlayacaktır. Elektrik ve elektronik sektörü dışında kalan ileri teknolojik sektörlerin Bölge'de henüz yerleşmemiş olması, paydaşlarla yapılan görüşmeler ve ulusal konjonktür göz önünde bulundurulduğunda ileri teknolojik sektörlerde kapasite oluşturulması ve sektörlerin gelişimine yönelik kurumsal yapıların tesis edilmesi hedefi stratejik öncelik olarak belirlenmiştir.

Bölge'de orta-düşük teknolojik sektörlerde markalaşma, pazarlama ve ürün çeşitlendirmenin sağlanması

Bölge'de düşük, orta-düşük teknolojik imalat sanayisinin yoğun olduğu Afyonkarahisar, Kütahya ve Uşak illerinde bu sektörlerin ihracat tutarları içindeki payı %95'ten fazladır. Orta-düşük teknolojik sektörler, emek yoğun ve sınırlı bilgi gerektiren bir yapıya sahip olduklarından, ülkedeki refah seviyesinin ve gelir düzeyinin artmasıyla birlikte, Bölge hızla bu sektörlerdeki uluslararası rekabet gücünü kaybetmekte, üretim daha düşük iş gücü ve çevresel koruma maliyetlerine sahip Asya ve Uzak Doğu ülkelerine kaymaktadır. Mermer gibi doğal kaynaklara dayalı sektörlerde ise Bölge'deki üretim düşük katma değerli faaliyetlerle sınırlı kalmakta; tasarım, işleme, markalaşma gibi değer zincirinin katma değeri yüksek süreçleri ise mermerlerin blok halinde ihraç edildiği ülkeler tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu sektörlerin tamamında, yapısal yenilik ve iyileştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda, Bölge'de orta-düşük teknolojik sektörlerde markalaşma, pazarlama ve ürün çeşitlendirmenin sağlanması stratejik önceliği tanımlanmıştır.

Bölge’de yaratıcı ve kültürel endüstrilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

Kütahya ili, ülkemizde UNESCO tarafından Yaratıcı Şehir olarak ilan edilmiş 4 şehirden biri olup “Zanaat ve Halk Sanatları” alanında tescillenmiş tek şehirdir. İde 4000’in üzerinde sanatçı ve zanaatkâr olduğu öngörülmekte olup bu niteliğiyle yaratıcı ve kültürel endüstriler alanında önemli potansiyel arz etmektedir. Kütahya haricindeki diğer Bölge illerinde de zanaat ve halk sanatları alanında farklı dallarda faaliyet gösteren sanatçılar ve zanaatkârlar mevcuttur. Ayrıca bir yaratıcı sektör olarak kabul edilen gastronomi alanında da Bölge önemli potansiyel barındırmaktadır. Gerek Birleşmiş Milletler gerekse Avrupa Birliği tarafından yapılan çalışmalar, yaratıcı ve kültürel endüstrilerin şehirlerin sürdürülebilir kalkınmasındaki önemini ortaya koymakta ve bu endüstrileri stratejik bir kalkınma unsuru olarak tanımlamaktadır. Bölge’de bu alanda var olan potansiyelin hayata geçirilerek söz konusu endüstriler tarafından ve aracılığıyla oluşturan katma değer artırılabilmesi için sektörün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Bölge’deki kamu kurumlarının ve çatı kuruluşların hizmet kapasitelerinin geliştirilmesi

Belirlenen stratejik tercihlerde Bölgesel ölçekte ilerleme sağlanması, ancak bu alanlarda faaliyet gösteren kamu kurumları ve çatı kuruluşların sektöre yönelik müdahaleleriyle mümkün olacaktır. Söz konusu müdahaleler; koordinasyon düzenlemeleri, mali destek, teknik destek veya düzenleyici önlemler şeklinde gerçekleşebilmektedir. Söz konusu müdahalelerin etkin şekilde yapılabilmesi, kurumların hizmet nitelik ve kapasitelerinde artış sağlanması ile mümkündür. Bu doğrultuda, Bölge’de kamu kurumlarının ve çatı kuruluşların hizmet kapasitesinin geliştirilmesi önceliği belirlenmiştir.

3. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

3.1. Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (SATUR SOP)

3.1.1. Amaç

Genel Amaç: Afyonkarahisar merkezli olarak TR33 Bölgesi'nde fizik tedavi ve rehabilitasyon odaklı sağlık turizmini geliştirmek ve sağlık turizmi uygulamalarını yaygınlaştırmak

Özel Amaç 1: Sağlık turizmi alanında faaliyet gösteren ilgili paydaşlar arasında etkin bir koordinasyon ve iş birliği mekanizması oluşturmak

Özel Amaç 2: Hastane ve konaklama tesislerinde sağlık turizmi sektöründe ihtiyaç duyulan fiziki, teknik ve beşeri altyapıyı geliştirmek ve akreditasyonu sağlamak

Özel Amaç 3: Bölge'nin fizik tedavi ve rehabilitasyon odağında tanınırlığını arttırmak

3.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

SATUR SOP, “Bölge'deki yüksek katma değerli alternatif turizm sektörlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması” stratejik tercihini hayata geçirmek amacıyla kurgulanan SOP'tur.

Turizm, çok yönlü aktivitelerden oluşan karma hizmet ve ürün gruplarını içeren bir kavramdır. Günümüzün en önemli sektörlerinden biri haline gelen turizm sektörünün en önemli sorunu, deniz ve güneş eksenli yaz turizmi ile kayak sporunun ön planda olduğu kış turizmi arasında sıkışmış olması ve alternatif turizm odaklarının oluşturulmasına duyulan ihtiyaçtır. Turizm sektörünün dönemsellikten kurtarılarak faaliyetlerinin yıl içerisinde yayılması ve düzenli istihdam sağlanan ve düzenli gelir elde edilebilen bir sektör haline getirilmesi, bu ihtiyacın karşılanabilmesi adına oldukça önemlidir. Ekoturizm, kültür turizmi, doğa turizmi, agro turizm, konferans turizmi, sağlık (spa) turizmi, dini turizm, macera ve spor turizmi gibi yeni turizm türleri son yılların yükselen eğilimleri haline gelmiştir. (Türkiye'de Sağlık Turizmi Raporu, Sağlık Bakanlığı; Küresel Dünyada Sağlık Turizminin Önemi ve Türkiye'nin Durumu, Yüksek Lisans Tezi; Doğa ve Macera Turizm Raporu, TÜRSAB)

Bu alternatif turizm türlerinin en önemlilerinden bir tanesi ise sağlık turizmidir. Sağlık turizmi birçok gelişmekte olan ülkenin ekonomisinde fayda sağlayıcı aktör olarak son yıllarda yer almaya başlamıştır. Sağlık turizmi, belirli bölgeler ve milletler üzerinde pozitif denebilecek önemli ekonomik etkiler oluşturmaktadır. Sağlıklı ve zinde olmaya çalışmak, güzel veya iyi görünmek, hastalıklardan korunmak 4,3 trilyon dolarlık küresel sağlık pazarı oluşmasına yol açmıştır. Özellikle sağlık turizmi çeşitlerinden termal turizm alanında küresel termal ve mineralli sular sektörü, 2014 yılında 50 milyar dolarlık bir büyüklüğe ulaşmıştır. 2007-2013 yılları arasında bu pazar %47'lik oranda büyüme sağlamıştır. Uluslararası termal turizm pazarında 2014 yılı kişi başı gezi maliyetleri 1.639 dolar olmuştur. Bu büyük pazardan Türkiye'nin de gereken payı alması için harekete geçilmesi gerekmektedir. 1 Kasım 2017 tarihinde Ankara'da düzenlenen 3. Turizm Şurası'nın Bakanlar Oturumu'nda da bu konuda çalışmalar yapılması gerekliliği Bakanlarımız tarafından dile getirilmiştir.

Termal suyun iyileştirici etkisi düşünüldüğünde sağlık turizminin önemli bir ayağını ise şifalı termal sular oluşturmaktadır. TR33 Bölgesi ise özellikle farklı rahatsızlıklara iyi gelen şifalı termal

sular barındıran pek çok farklı merkeze sahip olması nedeniyle sağlık turizmi alanında ülkede bir adım öne çıkmaktadır.

Sağlık turizmi, gerek Afyonkarahisar özelinde gerekse TR33 Bölgesi genelinde tüm turizm sınıfları arasında yükselen değer konumundadır. Ülkenin yakın çevresinde Macaristan dışında sağlık turizminin geliştiği bir ülkenin bulunmaması, bu alandaki bir uzmanlaşma ile yakın çevredeki ülkelerden turist çekilebileceğini göstermektedir. Afyonkarahisar ilinin yanı sıra Kütahya ve Uşak'ın sahip olduğu termal kaynaklar ile bir sağlık turizmi sektörü kümesi oluşturabilecek potansiyele sahip olduğu görülmektedir.

Bölge illerinden özellikle Afyonkarahisar'da yeterli düzeyde ve kalitede turizm konaklama tesisi bulunmasına (10 adet 5 yıldızlı otel aktif olarak hizmet vermekte, bir tanesinin ise yapımı devam etmektedir) rağmen Kütahya ve Uşak'ta benzer bir durumdan söz etmek mümkün değildir. Örneğin Kütahya il sınırları içerisinde 9 adet termal kaynak ile 8 adet termal turizm merkezi bulunmasına rağmen 5 yıldızlı otel ve kongre merkezi bulunmamaktadır. Yine de bu kadar güçlü altyapısı olan Afyonkarahisar'da dahi yerli ve yabancı turistlerin ortalama geceleme süreleri ülke geneline kıyasla düşüktür. Ayrıca ile gelen turistlerin büyük bir kısmı yerli turistlerden oluşmaktadır.

Tablo 1 – Turizm Belgeli ve Belediye Belgeli Tesislerde Ortalama Geceleme Süresi

	Yerli	Yabancı	Ortalama
Afyonkarahisar	2,27	1,98	1,99
Türkiye	4,29	1,86	2,60

* *Kültür ve Turizm Bakanlığı (2016)*

Tablo 2 – Turizm Belgeli ve Belediye Belgeli Tesislerde Konaklayan Turist Sayısı

	Yerli	Yabancı	Toplam
Afyonkarahisar	1.032.936	16.425	1.049.361
Türkiye	41.335.993	18.047.874	59.383.867

* *Kültür ve Turizm Bakanlığı (2016)*

Avrupa'da termal otellerde ortalama geceleme süreleri incelendiğinde Norveç 13,5 gün, İrlanda 4,0 gün, İngiltere 3,4 gün, Almanya 3,1 gün, Hollanda 3,1 gün olarak öne çıkmaktadır. Termal otellerde geceleme rakamları bazında Avrupa ülkelerinin bu yüksek ortalamalarına rağmen Afyonkarahisar gibi termal turizme yönelik yüksek kalitede pek çok 5 yıldızlı otel barındıran bir ilde ortalama geceleme rakamlarının 2'nin altında kalması ve ile gelen turistlerin %98'inden fazlasını yerli turistlerin oluşturması, bu potansiyelin yeterli düzeyde kullanılmadığını göstermektedir.

Ülkemizi ziyaret eden yabancıların ortalama geceleme süreleri 4-5 gün, ortalama ziyaretçi geliri 650 - 700 dolar iken SPA için ülkemize gelen yabancıların ortalama geceleme sürelerinin 10 gün, ortalama harcamalarının ise 1.400 - 1.500 dolar olduğu düşünüldüğünde Bölge'de fizik tedavi ve rehabilitasyona yönelik bir sağlık turizmi arzı, gerek ülke gerekse Bölge ekonomisine önemli katkılar sağlayacaktır.

Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Eylem Planlarına göre termal turizmin geliştirilmesi için fizibilite çalışmaları yapılacağı yer almaktadır. Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3 ili pilot olarak belirlemiştir. Bunlar Afyonkarahisar, Yalova ve Eskişehir'dir. Afyonkarahisar'da kür merkezi destinasyonuna yönelik olarak fizibilite çalışmaları yapılacaktır. Yerelde bu çalışmalar Afyonkarahisar Valiliği, Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı, Afyon Kocatepe Üniversitesi ile İl

Kültür ve Turizm Müdürlüğü eş güdümlünde devam etmektedir. Yapılan toplantı neticesinde termal turizm bölgesi ilan edilen alanda imar değişikliğine gidilecek olup fizibilitenin tamamlanmasının akabinde ilk olarak kür merkezinin yatırım programına alınması planlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığı tarafından rehabilitasyon amaçlı klinikler üzerine 2015 yılından bu yana çalışmalar devam etmekte olup yakın bir gelecekte bu konuda yasal düzenleme yapılması beklenmektedir. Bu düzenlemeyle birlikte Afyonkarahisar ilinde birçok termal tesis, tamamlayıcı olarak fizik tedavi hizmeti verme potansiyeline sahip olacaktır. Ancak bu tesislerin eksikliklerinin tespit edilip çözüm için bir yol haritasının çizilmesi önemlidir. Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan sağlık turizminde fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarının bazı tamamlayıcı bileşenleri şunlardır:

- Egzersiz tedavisi
- Masaj
- Hidroterapi
- Balneoterapi
- Termal kür

İldeki sağlık kuruluşlarının tamamının Joint Commission International (JCI)¹ gibi önemli akredite kuruluşlardan alınmış belgelere sahip olmaması da ilin termal turizm pastasından yeterli payı alamamasına neden olmaktadır.

Ulusal ve Bölgesel Bazdaki Planlarla İlişkisi

Sağlık turizmi ile ilgili olarak Onuncu Kalkınma Planı döneminde sağlıklı yaşama yönelik kaplıca, SPA ve benzeri imkânlar ile sağlık altyapısının değerlendirilerek sağlık turizminin geliştirilmesine vurgu yapılmıştır (Madde 869). Ayrıca Madde 872’de turizm ile ilgili altyapı eksikliklerinin tamamlanarak pazarın çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi amaçlanmış olup bu maddede sağlık turizmi önceliklendirilmiştir. Bunun yanında “Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı” hazırlanarak “Türkiye’nin dünyada yükselen pazar konumunda olduğu medikal turizm, termal turizm, ileri yaş ve engelli turizmi alanlarındaki hizmet kalitesinin yükseltilerek rekabet gücünün artırılması” amaçlanmıştır. TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı’nda Öncelik 3.2 başlığı altında “3.2.A Sağlık turizmi ve termal turizmin geliştirilmesi” hedeflenmiştir.

Ön Risk Değerlendirmesi

Yapılacak çalışmalarda yerli veya yabancı turistlerin geceleme sayılarının artırılmasında en önemli iki bileşen, ilde oluşturulması hedeflenen tam donanımlı bir fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesi ile tamamlayıcı sağlık hizmetlerinin sunulacağı termal otellerdir. SOP kapsamında hazırlanacak olan raporlar, analizler ve fizibilite çalışmaları ile fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesi kamu yatırımı olarak sunulacaktır. Bu kamu yatırımının bütçeden pay alması adına Kalkınma Bakanlığı ile görüşmelerde bulunulacak ve lobi faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu sayede bahsi geçen hastanenin yatırım tekliflerinde yer almasında yaşanabilecek sıkıntıların önüne geçilmesine çalışılacaktır.

¹ Joint Commission International; 1999 yılında kurulmuş, kâr amacı gütmeyen, sağlık kuruluşlarındaki güvenlik ve bakım standartlarını eğitim ve denetimlerle arttırmayı amaçlayan uluslararası bir kuruluştur.

İkinci önemli bileşen ise tamamlayıcı sağlık hizmetlerinin verileceği otellerin bu hususta istekli olmaları konusudur. Bu durumu sağlayabilmek adına yapılacak toplantıların tümüne termal otelciler ve bağlı buldukları STK'ler (Termal Otelciler Derneği gibi) davet edilecek ve konuyla ilgili ortak kararların alınması sağlanacaktır. Ayrıca 2019 yılı içerisinde proje teklif çağrısı ilan edilerek otellerin tamamlayıcı termal sağlık konusunda desteklenmesi sağlanacaktır. Bu destekler hem makine, ekipman hem de insan kaynakları üzerine kurgulanacaktır.

3.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2018 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3 – SATUR SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Sağlık Turizmi Sektör Stratejisi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Sektörel Değerlendirme Çalıştayları	Adet	4	İmza Listeleri
Araştırma, Analiz ve Programlama	Fizik Tedavi Hastanesi Fizibilitesi	Adet	1	Sunulan Rapor Sayısı
İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Bölgesel Ölçekli Koordinasyon Toplantısı Sayısı	Adet	5	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	İmzalanan İyi Niyet Protokolü Sayısı	Adet	10	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Ulusal Ölçekli Koordinasyon Toplantısı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Katılım Sağlanan Sektörel Konferans ve Seminer Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Bilgilendirme Toplantısı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanakları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Gerçekleştirilen Tanıtım Turu Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Tanıtım Turu Kapsamında Bölge'yi Ziyaret Eden Kişi Sayısı	Adet	15	İmza Listeleri
Tanıtım ve Yatırım Destek	Stantlı Katılım Gerçekleştirilen Fuar Sayısı	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	SOP Tanıtımı Kapsamında Yapılan Bilgilendirme Toplantısı Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Ajans Faaliyet Raporu
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Erasmus+ Programı'na Yönelik Geliştirilen Proje Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanakları
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	2	Rapor

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılmaması hedeflenen sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 4 – SATUR SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
2	Uluslararası Akreditasyona Sahip Hastane Sayısı	Adet	4	Akreditasyon Onayı
2	Faaliyete Giren Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Tesisi Sayısı	Adet	1	Tesis Kayıtları
1, 3	Sağlık Tesislerinden Yararlanmak Üzere Gelen Yerli ve Yabancı Turist Sayısında Artış Oranı	%	5	Tesis Kayıtları
3	Fizik Tedavi Hizmetleri Kapsamında Gelen Turist Başına Yapılan Harcamalardaki Artış Oranı	%	10	Tesis ve Otel Müşteri Kayıtları
3	Turist Geceleme Sayısında Artış Oranı (Yerli ve Yabancı)	%	5	Kültür ve Turizm Bakanlığı İstatistikleri
1	Kamu ve Özel Sektör Arasında Başlatılan İşbirliği Sayısı	Adet	2	Resmi Protokoller

3.1.4. Proje ve Faaliyetler

3.1.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Sağlık Turizmi Sektör Stratejisi Hazırlanması

Önümüzdeki dönemde Afyonkarahisar öncelikli olarak Bölge'deki sektöre yönelik mevcut durum tespiti yapılacak ve sektör stratejisi hazırlanacaktır. İlk olarak Afyonkarahisar ili başta olmak üzere Bölge'deki termal sağlığa yönelik olarak üniversite, kurum ve kuruluşların sahip olduğu cihaz ve ekipman envanteri ortaya konacaktır. Bunun devamında Bölge'deki otellerin termal sağlık turizmine verebileceği katkıları ortaya koymak amacıyla çalıştaylar gerçekleştirilerek otellerin ve diğer fiziki altyapıların mevcut durumları, termal sağlık turizmine yönelik kaynak eksiklikleri (insan, makine, ekipman vb.) belirlenecektir. Afyonkarahisar odağında Bölge'nin sahip olduğu sağlık turizmi potansiyelinin ortaya konulması, ilin tanıtımının yapılması, sektöre vizyon kazandırılması amacıyla ve alternatif sağlık turizmi yatırımlarının Afyonkarahisar'a çekilebilmesi amacıyla sağlık turizmi sektör stratejisi hazırlanacaktır.

Fizik Tedavi Hastanesi Fizibilitesi Hazırlanması

Afyonkarahisar ilinde fizik tedavi üzerine hizmet verecek ve sağlık turizminin geliştirilmesine otellerle işbirliği halinde önemli katkı sağlayacak tam donanımlı bir hastanenin kurulmasına yönelik araştırma yapılarak fizibilite raporu hazırlanacaktır. Bu çalışma sonrası ortaya konulacak gereklilikler ve kriterler değerlendirmeye alınarak (bina, ekipman, insan kaynağı vb.) kamu yatırım teklifi hazırlanarak SOP kapsamında teklif edilecektir.

3.1.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Ulusal Ölçekte Koordinasyon Sağlanması

SATUR SOP kapsamında gerçekleştirilecek bileşenlerin yürütülmesinde ulusal düzeyde koordinasyonun sağlanması amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı başta olmak

üzere ilgili ulusal kuruluşlar ile dönemsel toplantılar gerçekleştirilecektir. Ayrıca, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Ömer - Gecek Termal Turizm bölgesinde yapılması planlanan kür merkezine ait fizibilite çalışmaları kapsamında yerelde ve Bakanlık düzeyinde gerçekleştirilecek faaliyetlere destek olunacak ve gerekli iş birlikleri için öncü olunacaktır.

Ayrıca Ajans personeli ve iş birliği yapılan kurumlardan katılımcılarla birlikte termal sağlık ve turizm konulu konferans ve seminerlere katılım sağlanarak sektördeki güncel gelişmeler takip edilecektir.

Sağlık turizmi kapsamında konaklama tesisi yapımı ve döviz kazandırıcı hizmet ticaretinin desteklenmesi gibi konularda yatırımcılara ve Bölge'deki paydaşlara yönelik Ekonomi Bakanlığı ve diğer kurumların vermiş olduğu destekler hakkında bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

Bölgesel Ölçekte Koordinasyon Sağlanması

Sağlık Bakanlığı ile bakım rehabilitasyon ve esenlendirme çalışmaları kapsamında 2018 yılının ilk yarısında görüşmeler yapılacaktır. Bu görüşmelerin ardından ilde termal sağlık üzerine çalışmaları bulunan Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğü ile iş birliğinde ildeki sağlık kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin katılacağı 5 bölgesel koordinasyon toplantısı düzenlenecektir. Söz konusu çalıştaylara termal turizm otelleri ve bunların bağlı bulunduğu ticaret sanayi odaları ile üye olduğu derneklerin de katılımı öngörülmektedir. Söz konusu toplantılar, ilde tam donanımlı hastane kurulması üzerine yapılacak araştırmalara da katkı sağlayacaktır.

Ayrıca, SATUR SOP uygulama sürecinde koordinasyonun sağlanması için Bölge'deki üniversiteler, İl Sağlık Müdürlükleri, Ticaret ve Sanayi Odaları, otel çatı kuruluşları ve ilgili dernekler, THY / Zafer Havalimanı İşletme Müdürlüğü ile iyi niyet protokolleri imzalanacaktır. Bu çalışmaların tamamının koordinasyonu Ajans tarafından yapılacaktır.

3.1.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

Bölge Turizmine Yönelik Tanıtım (FAM TRIP) Faaliyetleri

2018 yılında yurt dışından Bölge'mize yönelik olarak özellikle sağlık ve termal turizmi kapsamında 10-15 kişilik gruplar halinde seyahat acenteleri ve tur operatörlerinin katılacağı tanıtım turları gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek turlar, 2-3 günlük programlar olup tur kapsamında Bölge'mizde faaliyet gösteren 5 yıldızlı oteller ile Kütahya ve Afyonkarahisar'da faaliyette bulunan fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri ziyaret edilecektir. Bu tanıtım faaliyetinin Bölge'nin sahip olduğu sağlık turizmi potansiyelinin tanıtılmasına ve yabancı turist sayısında artışa katkı sunması beklenmektedir.

Fuar ve Organizasyonlara Katılım

Afyonkarahisar başta olmak üzere TR33 Bölgesi illeri açısından özellikle önemli bir potansiyel arz eden termal ve sağlık turizmi kapsamında 2018 yılı içerisinde Hestourex Dünya Sağlık, Spor Turizmi Kongresi ve Fuarı (Antalya) ile Travelexpo Ankara Fuarı'na stant ile katılım sağlanması planlanmaktadır. Ayrıca bu fuarlar neticesinde ilimizin sahip olduğu farklı turizm potansiyelini de yerli ve yabancı firma ve katılımcılara sunma imkânı olacaktır.

3.1.4.4. Ajans Destekleri

Fizibilite Desteği

2018 yılı içerisinde, Bölge’de sağlık turizminin geliştirilmesine katkı sağlayacak yatırımlara yönelik fizibilitelerin hazırlanması amacıyla Fizibilite Desteği Programı uygulanacaktır. Fizibilite desteğinin, SATUR SOP kapsamındaki önceliği şu şekildedir:

“Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin fizibilite çalışmalarının desteklenmesi”

Teknik Destek

2018 yılı içerisinde, Bölge’de SATUR SOP ile ilişkili paydaşların, belirlenen genel ve özel amaçlar doğrultusunda teknik beceri ve kapasitelerinin artırılması amacıyla Teknik Destek Programı uygulanacaktır. Teknik desteğin, SATUR SOP kapsamındaki önceliği şu şekildedir:

“Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin kapasite geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin desteklenmesi”

3.1.4.5. Önemli Kamu Yatırımları

Hamamboğazı - Sağlık Kompleksi

2018 yılında fizibilitesi hazırlanacak olan Hamamboğazı Sağlık Kompleksi’nin kamu yatırım programı kapsamında önceliklendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

3.1.4.6. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Erasmus+ Programına Yönelik Proje Çalışmaları

Sağlık turizmi kapsamında Erasmus+ Programı’na yönelik bir proje geliştirilerek, diğer kurumlarla işbirliği içerisinde bir başvuru gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Söz konusu projenin temel çıktısı, yurtdışında sektöre ilişkin eğitim alanındaki iyi uygulama örneklerinin araştırılarak raporlanması olacaktır. Ayrıca, proje kapsamında desteği alınan yurt dışı ortaklarla sektörün geliştirilmesine yönelik ortak tanıtım faaliyetleri içerisine girilecektir.

3.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 5 – SATUR SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2018		2019		2020	
	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay
Sağlık Turizmi Sektör Stratejisi Hazırlanması	X	X				
Fizik Tedavi Hastanesi Fizibilitesi Hazırlanması	X	X				
Bölgesel Ölçekte Koordinasyon Sağlanması	X	X	X	X	X	X
Ulusal Ölçekte Koordinasyon Sağlanması	X	X	X	X	X	X
Bölge Turizmine Yönelik (FAM TRIP) Faaliyetleri		X		X		X
Fuar ve Organizasyonlara Katılım	X		X		X	
Proje Teklif Çağrısı				X	X	X
Fizibilite Desteği		X	X	X	X	X
Teknik Destek Programı		X	X	X	X	X
Erasmus+ Programına Yönelik Proje Çalışmaları		X				
Uluslararası Sağlık Akreditasyonları Alınmasına Yönelik Araştırmaların Yapılması			X			
Kapasite Geliştirme Çalışmaları			X	X	X	X
SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	X	X	X	X	X	X
Faiz Desteği Hazırlıkları			X			
Özel Sektöre Yönelik Faiz Desteği					X	X

2018 yılı genelinde yoğun biçimde paydaşlarla toplantı ve çalıştaylar düzenlenecek, bu çalışmalar fizibilite desteği programı, hizmet alımları ve Ajans personeli tarafından yapılacak araştırma ve analizler ile desteklenecektir. 2018 yılında SATUR SOP'un ana hazırlık çalışmaları tamamlanmış olacak ve 2019-2020 yıllarında hedeflenen sonuçlara ulaşmak adına mali destekler ve kamu yatırımları ile uygulama aşamasına geçilecektir. 2019 yılında öncelikle kamu yatırım teklifi ile Afyonkarahisar iline tam donanımlı bir fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesi kurulması çalışması başlatılarak ortak kullanım tesisi faaliyete geçirilecektir.

2019 yılında ayrıca hastanelerin uluslararası akreditasyon çalışmaları kapsamında eksiklikler tespit edilip hastanelere yönelik bu eksikliklerin giderilmesi amacıyla altyapı; otellerin ise tamamlayıcı sağlık çalışmalarını yapabilmelerine olanak sağlayacak malzeme, ekipman ve insan kaynaklarını güçlendirmelerine yönelik mali destek programları ilan edilecektir. Böylece uluslararası akreditasyona sahip hastane sayısının artışına katkı sağlanacaktır.

2020 yılında ise Ajans tarafından Afyonkarahisar merkezli yapılan bu çalışmaların tanıtımına hem YDO'ların hem de iş birliği yapılan kurum ve kuruluşların katılımıyla fuar ve benzeri organizasyonlar aracılığıyla ağırlık verilecektir. Tanıtımın daha etkili ve verimli yapılabilmesi ve Bölge illerinin tur destinasyonlarına dâhil edilebilmesi amacıyla faaliyet gösteren turizm acentalarına yönelik faiz desteği ilan edilecektir. Ajans tarafından bu destek türü ilk defa

kurgulanacağı için 2019 yılı içerisinde faiz desteği ile ilgili olarak Kalkınma Bakanlığı ve faiz desteği programına çıkmış Ajanslarla görüşmeler yapılarak Ajansın teknik kapasitesi geliştirilecektir. 2019 ve 2020 yıllarında fizibilite desteği ve teknik destek programları sürdürülerek SOP kapsamında gerekli olacak fizibilite çalışmaları yapılacak ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi sağlanacaktır. 2019 ve 2020 yıllarında SOP izleme ve değerlendirme çalışmaları devam edecek ve yaşanabilecek sorunların çözümleri araştırılacaktır.

3.1.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

SATUR SOP'un uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından Planlama ve Bölgesel Koordinasyon Birimi (PBKB) sorumludur. PBKB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, PBKB Birim Başkanı ve Afyonkarahisar Yatırım Destek Ofisi (AYDO) koordinatörü, kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır. SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönetim Komitesi toplantısı akabindeki ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

3.1.7. İzleme ve Değerlendirme

Afyonkarahisar ilinde Ajanstan sorumlu Vali Yardımcısının başkanlığında, Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ) tarafından belirlenen bir üye, İl Sağlık Müdürü, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri ve Ajans Genel Sekreteri'nden oluşan beş kişilik SOP Yönetim Komitesi oluşturulacaktır. Altışar aylık dönemlerde SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. İl içinden talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınabilecektir. SOP Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılabilecek ve fikirlerini beyan edebilecektir.

Aynı zamanda PBKB, üçer aylık dönemlerde ilgili birimlerin ve YDO'ların katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin uygulanmasından Program Yönetimi Birimi (PYB), izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İzleme ve Değerlendirme Birimi (İDB), Avrupa Birliği ve benzeri dış kaynaklı fon bulma ve SOP kapsamında bu fonlara ait projelerin yazılmasından ve yürütülmesinden Proje Geliştirme ve Uygulama Birimi (PGUB) sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının izlenmesi ve değerlendirilmesi PBKB ve AYDO tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi ise gerektiğinde AYDO'dan destek alınarak PBKB tarafından gerçekleştirilecektir.

SOP Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından PBKB sorumludur.

Tablo 6 – SATUR SOP Faaliyetleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Sağlık Turizmi Sektör Stratejisi Hazırlanması	PBKB AYDO	01.02.2018 31.07.2018	61.000
Araştırma, Analiz ve Programlama	Fizik Tedavi Hastanesi Fizibilitesi Hazırlanması	PBKB AYDO	01.05.2018 30.11.2018	150.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel Ölçekte Koordinasyon Sağlanması	PBKB AYDO	01.02.2018 30.06.2018	10.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal Ölçekte Koordinasyon Sağlanması	PBKB AYDO	01.10.2018 31.12.2018	5.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Bölge Turizmine Yönelik (FAM TRIP) Faaliyetleri	AYDO KYDO	01.03.2018 30.04.2018	10.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Travelexpo Fuarı'na Katılım	YDO'lar	22.03.2018 25.03.2018	100.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Hestourex Fuarı'na Katılım	YDO'lar	05.04.2018 08.04.2018	120.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	250.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Teknik Destek Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	100.000
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Erasmus+ Programı'na Yönelik Proje Çalışmaları	PGUB AYDO	01.04.2018 31.12.2018	1.000
İzleme ve Değerlendirme	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	PBKB AYDO	01.04.2018 31.12.2018	2.000
Toplam				809.000

3.2. Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı (GENÇ SOP)

3.2.1. Amaç

Genel Amaç: Gençlerin TR33 Bölgesi'nde istihdam edilebilirliklerini arttırmak ve istihdam oranlarını yükseltmek

Özel Amaç 1: Bölge'de kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde TR33 Bölgesi'nde etkin ve sürdürülebilir bir girişimcilik ekosistemi oluşturmak

Özel Amaç 2: Bölge'de öne çıkan ve potansiyel arz eden sektörlere yönelik olarak gençlerin istihdam edilebilirliklerini geliştirerek genç istihdamını arttırmak

Özel Amaç 3: Okul çağındaki gençlerin robotik ve kodlama konusunda niteliklerini geliştirerek Bölge'de katma değeri yüksek imalat sanayi sektörlerine yönelik nitelikli iş gücü altyapısı oluşturmak

3.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

GENÇ SOP, “Bölge’de eğitimli genç nüfusun istihdamının sağlanması” stratejik tercihini hayata geçirmek amacıyla kurgulanan SOP’tur.

TÜİK 2016 yılı verilerine göre ülkedeki toplam istihdamın %19,5’i tarım, %26,8’i sanayi ve %53,7’si ise hizmetler sektöründe gerçekleşmektedir. Ancak TR33 Bölgesi özelinde tarımın istihdamda %34,6’lık bir yer kapladığı, sanayi sektörünün %25,7’lerde kaldığı ve hizmetlerin ise %39,7 oranında bir istihdama sahip olduğu görülmektedir. Hizmetler sektörünün daha yüksek oranda katma değer sağladığı ve bu yüzden gelişmiş ülkelerde istihdamın ağırlıklı olarak bu alanda gerçekleştiği bilinmektedir. Bu bağlamda, TR33 Bölgesi’nin ekonomik potansiyelini tam olarak yansıtabilmesi adına önümüzdeki dönemde istihdamın sanayi ve hizmetler sektörüne doğru kayması önemlidir. Bölge’deki bu dönüşümün öncüsünün de gençler olacağı öngörülmektedir.

Tablo 7 – Gençlerde İstihdam ve İşsizlik Oranları

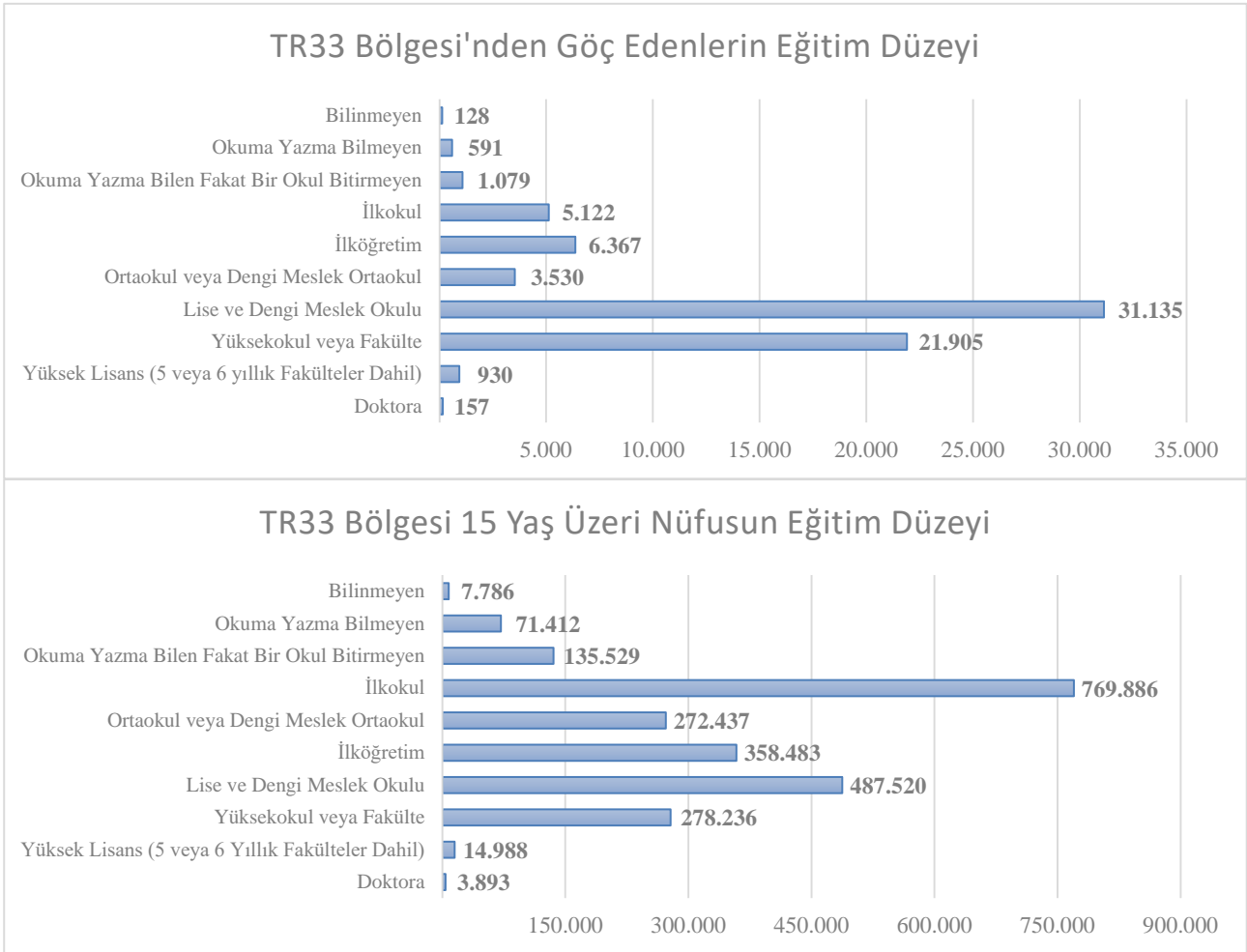
	Yıl	Genç İstihdam Oranı (%) (15-29 Yaş)	Genç İşsizlik Oranı (%) (15-29 Yaş)
TR33 Bölgesi	2011	45,9	9,9
	2016	47,2	9,7
Türkiye	2011	40,8	14,2
	2016	42,5	17,2

* TÜİK (2016)

TÜİK 2016 verilerine göre 15 yaş üzeri Bölge nüfusunun yaklaşık %32’si lise veya üzeri eğitim sahibidir. Bununla birlikte göç edenlerin eğitim düzeylerine bakıldığında büyük bir çoğunluğunun (%76’dan fazlası) lise ve üstü mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca 15-29 yaş arası kesim, Bölge’den göç edenlerin %60’ından fazlasına tekabül etmektedir. Bu durum, ildeki iş olanakları ile bireylerin beklentilerinin veya mesleki eğitimin yeterlilikleri ile işverenlerin isteklerinin örtüşmediğini, diğer bir anlamda iş gücü arzı ile talebinin büyük oranda uyuşmadığını yansıtılmaktadır.

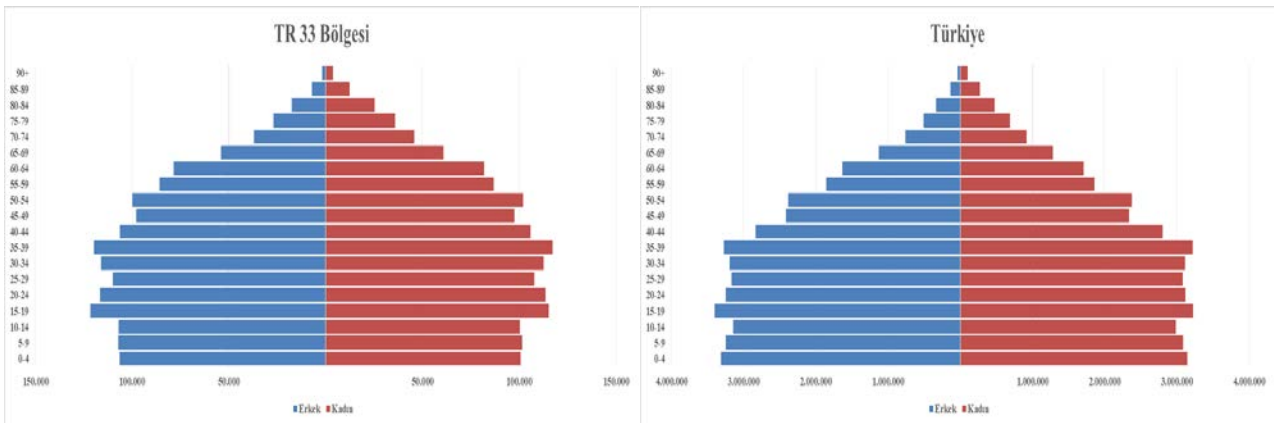

Grafik 1 – TR33 Bölgesi’nden Göç Edenlerin Bitirdiği Eğitim Düzeyi ve TR33 Bölgesi’nin 15 Yaş Üzeri Eğitim Durumu

* TÜİK (2016)

Grafik 2 – TR33 Bölgesi ve Türkiye Nüfus Piramitleri

* TÜİK (2016)

Göç edenlerin eğitim düzeyine bakıldığında (Grafik 1) lise ve dengi okullar ile üniversite mezunlarının göç edenler içerisindeki payının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Lise mezunlarının göç etmesindeki en büyük sebeplerden birisi de bu bireylerin üniversite eğitimlerine Bölge dışında devam etmek istemesidir. (2012 Yılı Sosyal Analiz Raporları - Paydaş Görüşmeleri)

Ajans tarafından hazırlanan Yerel Ekonomik Gelişme Programları kapsamında yapılan saha çalışmalarında da paydaşlarımızdan benzer yorumlar alınmıştır.

TR33 Bölgesi illeri üniversiteleri ile ticaret ve sanayi odalarının ortaklığında Ajans tarafından yürütülen Erasmus+ Programı “Gençler Kariyer Yolunda, Karar Alıcılar Hep Yanında” gençlik projesinin ana faaliyetleri başlamadan önce hedef grup olan üniversite öğrencileriyle bire bir yaptığımız görüşmeler sonucunda, hâlihazırda Bölge’de yükseköğrenim görmekte olan öğrencilerin %50’sinden fazlasının Bölge’de istihdam edilmeyi istediği ancak %90’ının mezun olduktan sonra Bölge’de istihdam edilebileceğini düşünmediği ortaya çıkmıştır.

Bölgesel istihdamı ve katma değeri artırmanın bir yolu da şüphesiz girişimciliği teşvik etmektir. Hem işsizlikle mücadelede hem de ulusal kalkınmanın sağlanmasında bireylerin mevcut potansiyelini bir girişimle hayata geçirmesi önemli bir adımdır. Bu bağlamda, özellikle hayal gücü yüksek, genç ve parlak beyinlerin gerekli destek sağlanarak kendi işinin sahibi olması gerek işsizlikle mücadelede gerekse bölgesel katma değer artırılmasında önemli bir basamak olacaktır.

Gençlerin yetenekleriyle uyuşan ve potansiyellerini yansıtabilecekleri bir iş yapabilmeleri adına en uygun yol ise girişimci olmalarından geçmektedir. Global Entrepreneurship Monitor verilerine göre 2016 yılında Türkiye, girişimciliği iyi bir kariyer seçeneği olarak değerlendirme sıralamasında 61 ülke arasında 5. sıradadır. Yine aynı verilere göre Türkiye, girişimcilikte başarısızlık korkusu sıralamasında ise 65 ülke arasında 46. sıradadır. Bu ise girişimci adaylarının yüksek bir başarısızlık korkusu yaşamadığı şeklinde yorumlanabilir. Bu verilerin ışığında ülkemizde kişilerin girişimcilğe yatkın olduğu anlaşılmakta, gençlerin, uygun yönlendirmeler ve destek mekanizmaları sağlandığında kendi işlerini kurmalarının mümkün olduğu değerlendirilmektedir. Özellikle sektörde belirli bir süre faaliyet göstermiş sanayicilerin, girişimcilik eğitimi alan gençlere koçluk veya mentörlük hizmeti vermesi, girişimciliği bir kariyer hedefi olan gençlerin önünü daha sağlıklı görmesi ve atacakları adımları daha sağlam atması anlamında önemli bir destek sağlayacaktır. Ayrıca yine aynı istatistiklerde girişimcilikte kadın erkek eşitliğinde Türkiye’nin 65 ülke arasında 61. sırada olduğu görülmektedir. Bu olumsuz durumu tersine çevirmek adına destek mekanizmalarında kadınlara pozitif ayrımcılık yapılması gerektiği de bir gerçektir.

Bölge’deki kadınların iş gücüne katılımı düşük seviyededir. 2016 yılında erkeklerin iş gücüne katılım oranının %71,0 olduğu düşünüldüğünde Bölge’deki kadınların iş gücüne katılım oranının %34,3 gibi oldukça düşük bir oranda seyrettiği ve 2011-2016 yılları arasındaki beş yıllık dönemi incelediğimizde de Bölge genelinde kadınların iş gücüne katılım oranının ülke genelindeki artış oranının altında kaldığı görülmektedir.

Tablo 8 – İş Gücüne Katılma Oranları (%)

	Yıl	Erkek	Kadın
TR33 Bölgesi	2011	72,6	33,4
	2016	71,0	34,3
Türkiye	2011	71,7	28,8
	2016	72,0	32,5

* TÜİK (2016)

Gençlerin istihdam ve girişimcilik sorunlarının çözümünün uzun zaman alacağı aşikâr olduğundan böyle bir çalışmanın en az 5 yıllık bir dönem içerisinde yapılacak şekilde kurgulanmasının uygun olduğu değerlendirilmektedir. Diğer taraftan henüz genç tanımına girmeyen bugünün çocuklarının

bir kısmı da programın uygulanması aşamasında hedef grup olacaktır. Bu seçimin sebebi ise bugünün çocuklarının yarının gençleri olmasıdır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile TÜBİTAK başta olmak üzere birçok kurum tarafından akıllı üretim sistemlerine (Endüstri 4.0 uygulamalarına) yönelik çalışmalar yapılmakta ve bu çalışmalarda yazılım bilen personele olan talebin yıldan yıla artacağı öngörülmektedir. Avrupa Birliği tarafından yapılan araştırmalar da bu durumu destekler niteliktedir. Günümüzde profesyonel mesleklerin %90'ından fazlası programlama da dâhil olmak üzere dijital yeterlilik gerektirmektedir. Ayrıca Avrupa genelinde 2020 yılına kadar bilişim ve iletişim teknolojileri alanında 825.000 kişilik yeni personel ihtiyacı oluşacağı da öngörülmektedir. Dijital oyun sektöründen siber güvenliğe, robot teknolojisinden bulut bilişim teknolojisine kadar pek çok alanda iş imkânı sunan dijital dünya TBD Bilişim 2016 Değerlendirme Raporu'na göre 2020 yılına kadar 600 milyar avrodan daha büyük bir pazar vaat etmektedir.

Hızla büyüyen bu dijital pazardan daha fazla pay alan ülkeler önümüzdeki dönemlerde de şüphesiz bir adım öne çıkacaktır. Bu bağlamda, 2016-2019 yıllarını kapsayacak şekilde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan Ulusal Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı'nın beş ana başlığından bir tanesi "insan kaynaklarını geliştirmek" olarak belirlenmiştir.

Dijital dünyada yerini alacak, üretebilen bireyler yetiştirebilmek adına temel algoritma ve kodlama mantığının genç yaşlarda yerleştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple genellikle "Maker Çocuk" olarak adlandırılan ve çocuklara küçük yaşta düşünsel belli temel becerilerin kazandırılmasını amaçlayan bazı temel eğitim programları için hazırlık çalışmalarının şimdiden yapılması, çocuk veya genç olarak tarif edilebilecek yaş grubundaki bireylerin ileride daha kalifiye bir şekilde sürece dâhil olmasını sağlayacaktır.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında genç istihdamının ve girişimciliğinin, kadınlara iş dünyasında daha fazla yer verilmesini sağlayacak belirli tedbirler alınarak teşvik edilmesi ve bu çalışmaları yaparken de program kapsamında henüz genç tanımına erişmemiş gruba gelecekte kamu sektörü ve özel sektörün ihtiyaçlarına yönelik bazı eğitimlerin sağlanması için hazırlıkların şimdiden yapılması oldukça önemlidir.

Ulusal ve Bölgesel Bazdaki Planlarla İlişkisi

Onuncu Kalkınma Planı'nda kadın ve gençlere yönelik olarak toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması (Madde 249), nitelikli istihdam imkânlarının geliştirilmesi (Madde 314), kadınların iş hayatına katılımını kolaylaştıracak uygulamaların yürürlüğe konması (Madde 351) ve kadın-genç girişimciliğinin desteklenmesi (Madde 693) konuları öne çıkarılmıştır. Ayrıca hedef kitlesi işsizler, iş gücü piyasası dışındaki kadınlar, kayıt dışı çalışanlar ve işverenler olan İş Gücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'yla iş gücü piyasası daha etkin hale getirilerek rekabetçi bir ekonominin gerektirdiği nitelikli ve insana yaraşır istihdamın artırılması, işsizliğin azaltılması, iş gücü verimliliğinin yükseltilmesi amaçlanmıştır. Ajans tarafından hazırlanan TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nın "İnsan ve Toplum" ekseninde "8.1. Aktif iş gücü piyasası politikaları uygulanacaktır." ifadesi yer almaktadır. Ayrıca "8.4. Sosyal hizmetler yaygın ve etkin kılınacaktır." başlığı altında 8.4.B'de çocuklar ve gençlere yönelik, 8.4.C'de ise kadınlara yönelik eğitim ve sosyal gelişim fırsatlarının desteklenmesi hedeflenmiştir.

Ön Risk Değerlendirmesi

Bu program göz önüne alındığında özel sektörün çok etkili olmayacağı bir sosyal konu olması nedeniyle Ajans içi yapılan çalışmalarda en büyük riskin sürdürülebilirliğin sağlanması olduğu değerlendirilmiştir. Hem makerçocuk hem girişimcilik eğitimlerinde öncelikli altyapılar Ajans destekleri ile sunulacak, ancak devamında sürekli eğitimler sağlanarak bu altyapılarda görev alacak personelin eğitilmesi gerekecektir.

Bu sistemin sürdürülebilirliğinde Ajans teknik destek programlarının bütçesinin bir bölümünün ilerleyen dönemlerde GENÇ SOP'a aktarılabilmesi ve bu çalışmaların Bölgesel İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi (BİGEM) üzerinden yürütülebileceği planlanarak risklerin azaltılabileceği düşünülmektedir. Böylece hem makerçocuk hem girişimcilik kapsamında SOP süresince eğitim aldırılan kamu personelinin bir bölümünün tayin veya başka sebeplerden dolayı Bölge'den ayrılmış olması durumunda bile yeni gelen paydaşlara eğitimler verilerek gerekli kapasitenin yaratılabileceği değerlendirilmektedir.

3.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2018 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 9 – GENÇ SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	İş Gücü Boşluk Analizi Raporu	Adet	1	Araştırma Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	İş Gücü Analizi İstişare Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
Araştırma, Analiz ve Programlama	Girişimcilik Eylem Planı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Girişimcilik İş Birliği Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel Koordinasyon Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
İşbirliği ve Koordinasyon	İmzalanan İyi Niyet Protokolü	Adet	8	Ajans Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Katılım Sağlanan Konferans ve Seminer	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Çıkkılan Mali Destek Programı Çağrısı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Horizon 2020 ve Erasmus+ Programlarına Yönelik Geliştirilen Proje Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	IPA Fonlarına Yapılan Başvuru Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanakları
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	2	Rapor

Sözkonusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 10 – GENÇ SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	Faaliyete Geçen Eğitim Atölyesi Sayısı	Adet	40	Proje Kapanış Raporu
3	Atölyeler Aracılığıyla Becerisi Artan Alan Genç ve Çocuk Sayısı	Kişi	4.000	Kayıt Listeleri
1	Merkez (G2FAB) Koordinasyonunda Faaliyete Geçirilen Yeni Girişim Sayısı	Adet	100	Oda ve Borsa Kayıtları
1	Girişimcilik Eğitimlerini Tamamlayan Öğrenci Sayısı	Kişi	1.000	Kayıt Listeleri
2	BİGEM Aracılığıyla 1 Yılda Uzun Süreli Yaratılan Yeni Genç İstihdam Sayısı	Kişi	100	SGK Kayıtları
1	Eğitilen Girişimciler Tarafından Başarılı Bir Şekilde Ticarileşen Ürün Sayısı	Adet	10	Kapasite Raporları

3.2.4. Proje ve Faaliyetler

3.2.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Genç İş Gücü Boşluk Analizi Gerçekleştirilmesi

GENÇ SOP'un etkin bir şekilde hayata geçirilmesi için, genç nüfusa yönelik iş gücü boşluk analizi gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Üniversiteler; lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile birlikte sanayinin önde gelen kuruluşları ve bağlı buldukları ticaret ve sanayi odalarının katılımıyla istişare toplantıları düzenlenecek, bu sayede Bölge'deki işletmelerin ve öğrencilerin karşılıklı beklentileri ortaya konacaktır. Zafer-İN Operasyonu kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar ve raporlar değerlendirilerek, toplantıların çıktıları gerçekleştirilen ampirik analizlerin çıktılarıyla entegre edilecektir. Böylelikle Bölge'nin orta ve uzun vadede ihtiyaç duyacağı iş gücü nitelikleri üzerinden iş gücü boşluk analizi gerçekleştirilecektir. Ayrıca, söz konusu nitelik eksikliklerinin giderilmesi için Bölge'de staj olanakları gibi gerekli araçlar tanımlanacaktır.

Girişimcilik Eylem Planı Hazırlanması

Genç nüfusun istihdam edilebilirliğinin artırılması genel amacı doğrultusundaki özel amaçlardan biri genç girişimciliğinin artırılmasıyla doğrudan ilgilidir. Bu doğrultuda, ilgili kurumlarla birlikte üniversite öğrencilerinin girişimcilik düzeyinin artırılmasına yönelik ortak çalışmalar gerçekleştirilecek, 4 adet girişimcilik iş birliği toplantısı organize edilecektir. Bu çerçevede, geleceğe yönelik iş dünyasındaki beklentiler ve olası eksikliklerin belirleneceği araştırma çalışmaları yapılacaktır. Buradan elde edilecek bilgiler ışığında, Zafer-İN Operasyonu'nun

çıkartılardan da faydalanılarak Bölgesel Girişimcilik Eylem Planı hazırlanacaktır. Ayrıca Ajans personeli ve iş birliği yapılan kurumlardan katılımcılarla birlikte “Genç Girişimciliği, Nitelikli İstihdam, Maker Çocuk” konulu konferans ve seminerlere katılım sağlanacaktır. Yine Ajans personeli tarafından bu konuda çalışmaları bulunan kurum ve firmalara ziyaretlerde bulunulacaktır.

3.2.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Bölgesel Ölçekte Koordinasyon Sağlanması

Bu SOP, Bölge’deki dört ile de doğrudan etki edecektir. Program kapsamında doğrudan hedef grup olan üniversiteden kısa süre içerisinde mezun olabilecek öğrencilerin Bölge’de iş bulmasına, staj yapmasına ve girişimci olarak hayatına devam etmesine yönelik çalışmaların sorunsuz bir şekilde yapılabilmesi gerekmektedir. Bu sebeple öğrenci ayağını oluşturacak Bölge’deki tüm üniversiteler, staj veya iş arz edecek olan özel sektörün üst çatı kuruluşları olan ticaret ve sanayi odaları başta olmak üzere girişimcilik, iş bulma ve çalışma konularında devletin ilgili kurumları olan KOSGEB, İŞKUR ve SGK il müdürlükleri ile dönemsel koordinasyon toplantıları düzenlenecektir. Ayrıca hâlihazırda genç kategorisinde olmayan ancak program kapsamında bazı faaliyetlerin odak noktası olan ve üniversite öncesi eğitimlerine devam eden genç çocuklara yönelik de yazılım eğitimleri verilecektir. Dolayısıyla söz konusu çalışmaların gerçekleştirilmesi için en başta il milli eğitim müdürlükleri ile iş birliği yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte çalışmaların sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla mahalli idarelerle de sosyal kalkınma çalışmalarında iş birlikleri yapılacak, bu doğrultuda öncelikli olanlara iyi niyet protokolleri imzalanacaktır.

3.2.4.3. Ajans Destekleri

Fizibilite Desteği

2018 yılı içerisinde, Bölge’de gençlerin istihdamına ve istihdam edilebilirliğine katkı sağlayacak yatırımlara yönelik fizibilitelerin hazırlanması amacıyla Fizibilite Desteği Programı uygulanacaktır. Fizibilite desteğinin, GENÇ SOP kapsamındaki önceliği şu şekildedir:

“Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin fizibilite çalışmalarının desteklenmesi”

Proje Teklif Çağrısı:

Bu SOP kapsamında 2018 yılı içerisinde bir adet proje teklif çağrısı ilan edilmesi planlanmaktadır. Kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşların uygun başvuru sahibi olacağı, üniversite öncesi eğitim çağındaki çocukların hedef grup olarak belirlendiği mali destek programı ilan edilecektir. Mali destek programı ile Bölge’deki okullarda “Maker Çocuk” atölyeleri kurulması amaçlanmaktadır. Bu mali destek programı yukarıda TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ile ilişkisi kurulmuş olan ana önceliklerle birlikte aşağıda yer alan öncelik ve tedbire de katkı sağlayacaktır.

- Öncelik 7.2 Temel ve sosyokültürel hizmetler geliştirilecektir.
- Tedbir 7.2.A Temel eğitim ve sağlık altyapısının iyileştirilmesi

Teknik Destek

2018 yılı içerisinde, Bölge’de GENÇ SOP ile ilişkili paydaşların, belirlenen genel ve özel amaçlar doğrultusunda teknik beceri ve kapasitelerinin arttırılması amacıyla Teknik Destek Programı uygulanacaktır. Teknik desteğin, GENÇ SOP kapsamındaki önceliği şu şekildedir:

"Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin kapasite geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin desteklenmesi"

3.2.4.4. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Erasmus+ ve Horizon 2020 Programlarına Yönelik Projeler

GENÇ SOP kapsamında 2018 yılı içerisinde Erasmus+ projesi ve Horizon 2020 projesi yazılacaktır. Erasmus+ projesinde gençlerin istihdam edilmesinde yeni metodolojilerin yerinde incelenmesi, Horizon 2020 projesinde ise Bölge dışına göçün engellenmesinde yeni araçların geliştirilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması hedeflenecektir.

IPA Programına Yönelik Başvurular

Ajans, 2017 yılında IPA'nın İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi bileşeni kapsamında uygulanmak üzere genç istihdam oranlarının ve istihdam edilebilirliklerinin arttırılması amacıyla bir operasyon hazırlamış, söz konusu operasyon Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunulmuştur. Bakanlıkla müzakereler başlamakla birlikte, müzakere yönteminin kaldırılması sebebiyle görüşmeler durmuştur. 2018 yılında bir çağrı açılması durumunda, söz konusu operasyon ile ilgili çağrıya başvuru gerçekleştirilecektir.

3.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması**Tablo 11 – GENÇ SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması**

Proje / Faaliyet	2018		2019		2020	
	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay
Genç İş Gücü Boşluk Analizi Gerçekleştirilmesi	X	X				
Girişimcilik Eylem Planı Hazırlanması		X	X			
Bölgesel Ölçekte Koordinasyon Sağlanması	X	X	X	X	X	X
Güdümlü Proje Desteği			X	X	X	X
Proje Teklif Çağrısı		X	X	X	X	X
Fizibilite Desteği		X	X	X	X	X
Teknik Destek Programı		X	X	X	X	X
Erasmus+ ve Horizon Programlarına Yönelik Projeler		X	X	X	X	X
IPA Programına Yönelik Başvurular		X				
SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	X	X	X	X	X	X
Üniversite Müfredatlarının Girişimciliği Destekleyecek Şekilde Planlanması			X			
Teknik Gezi Düzenlenmesi			X	X	X	X
Bölge Geneli Girişimcilik Yarışması						X
Sivil Toplum Diyalogu Projesi			X			
Kariyer Günleri			X	X	X	X
Başarı Öyküleri Toplantıları				X	X	X
KOSGEB Girişimcilik Sermayesi Protokolü				X		
Gönüllü Stajlar				X		
Girişimcilik Eğitimlerinin Verilmesi				X	X	X
İl Geneli Girişimcilik Yarışması					X	
Faiz Desteği Hazırlıkları			X			
Özel Sektöre Yönelik Faiz Desteği				X	X	X

2018 yılı genelinde yoğun biçimde paydaşlarla toplantı ve çalıştaylar düzenlenecek, bu çalışmalar fizibilite desteği programı, hizmet alımları ve Ajans personeli tarafından yapılacak araştırma ve analizler ile desteklenerek GENÇ SOP kapsamına temel olacak hazırlık çalışmaları tamamlanacaktır.

2019 yılında Bölgesel Genç Girişimci Fabrikası (G2FAB) olarak adlandırılan ve yaklaşık bir yıldır Ajans personeli tarafından çalışılan güdümlü proje hayata geçirilerek gençlere yönelik girişimcilik eğitimlerinin klasik girişimcilik eğitimlerinden ziyade mentörlük ve koçluk hizmetlerinin de verildiği entegre bir yapıya dönüşmesi sağlanacaktır. Bölge'ye konuyla ilgili olarak dış kaynaklı fonların çekilmesi amacıyla Sivil Toplum Diyalogu, Erasmus+ ve Horizon 2020 kapsamında projeler hazırlanacaktır. Ajans, Bölge kurumları ile geliştirilecek bu projelerde koordinasyon görevini üstlenecektir. Girişimciliğe yönelecek gençlere girişimcilik eğitiminin seçmeli ders olarak verilmesi hususunda Bölge üniversiteleri ile çalışmalar yapılacak, diğer yandan gençlere ilham

vermesi amacıyla illerde başarı öyküleri başlığı altında söyleşi ve toplantılar gerçekleştirilecektir. Yine KOSGEB ile protokol yapılarak KOSGEB desteklerinin GENÇ SOP kapsamında yapılacak çalışmalarla ortak yürütülebilmesi üzerinde çalışılacaktır. Yapılan çalışmaların İŞGEM, KİŞGEM ve TSO'lar tarafından yapılan çalışmalarla entegre bir şekilde yürütülmesi planlanmaktadır. Bu çalışmalar neticesinde Ajans destekleri ve faaliyetleri ile yeni girişimci sayısında artış beklenmektedir.

Ayrıca 2019 yılında tüm Bölge üniversitelerinde kariyer günleri düzenlenerek öğrencilerin Bölge'deki özel sektör firmalarında istihdam olanakları araştırılacaktır. Böylece nitelikli istihdamın Bölge'de iş bulma şansı artırılacaktır. Benzer şekilde İŞKUR ve benzeri kurumlarla ortak çalışmalar yapılarak nitelikli gençlerin iş başı eğitimleri ile özel sektör tarafından talep edilecek gereksinimlerinin karşılanması sağlanacaktır. Bu eğitim çalışmaları, Ajans bünyesinde yer alan BİGEM üzerinden koordine edilecektir.

2020 yılında faiz desteğinin girişimcilik desteği olarak sunulması planlanmaktadır. Bu desteklerde mümkün olduğu ölçüde GENÇ SOP kapsamında eğitimlerini almış, girişimciliği desteklemek amacıyla organize edilecek olan girişimcilik yarışmasında dereceye girmiş gençler önceliklendirilecektir. 2019 ve 2020 yıllarında fizibilite desteği ve teknik destek programları sürdürülerek SOP kapsamında gerekli olacak fizibilite çalışmaları yapılacak ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi sağlanacaktır. 2019 ve 2020 yıllarında SOP izleme ve değerlendirme çalışmaları devam edecek ve yaşanan olası sorunların çözümleri araştırılacaktır.

3.2.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

GENÇ SOP'un uygulanma sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından PBKB sorumludur. PBKB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, PBKB Birim Başkanı ve Yatırım Destek Ofisi Koordinatörleri kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum veya kuruluşlar ile koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır. SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönetim Komitesi toplantıları akabindeki ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

3.2.7. İzleme ve Değerlendirme

Ajans Genel Sekreteri başkanlığında, Bölge'deki tüm illerin KÜSİ başkanları ve il TSO genel sekreterlerinden oluşan 9 kişilik SOP Yönetim Komitesi oluşturulacaktır. Altışar aylık dönemlerde bu SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. Talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınacaktır. SOP Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılabilecek ve fikir beyan edebilecektir.

Aynı zamanda PBKB, üçer aylık dönemlerde ilgili birimlerin katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin uygulanmasından PYB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İDB, Avrupa Birliği ve benzeri dış kaynaklı fon bulma ile SOP kapsamında bu fonlara ait projelerin yürütülmesinden PGUB sorumludur. PGUB, ilde diğer kurumlar tarafından alınan dış kaynakla fonlanmış projelerin faaliyetlerinin de izlemesini gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi PBKB tarafından

gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi ise gerektiğinde YDO'lerden destek alınarak PBKB tarafından gerçekleştirilecektir.

SOP Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından PBKB sorumludur.

Tablo 12 – GENÇ SOP Faaliyetleri Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Genç İş Gücü Boşluk Analizi Gerçekleştirilmesi	PBKB YDO'lar	01.02.2018 31.08.2018	80.000
Araştırma, Analiz ve Programlama	Girişimcilik Eylem Planı Hazırlanması	PBKB YDO'lar	01.02.2018 31.08.2018	80.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel Ölçekte Koordinasyon Sağlanması	PBKB YDO'lar	01.02.2018 30.04.2018	5.000
Ajans Destekleri	Yazılım (Maker Çocuk) Atölyelerinin Kurulumuna Yönelik Mali Destek Programı Hazırlık ve Değerlendirme Süreci	PYB	01.10.2018 31.12.2018	50.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	250.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Teknik Destek Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	100.000
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Erasmus+ Programı'na Yönelik Proje Çalışmaları	PGUB AYDO	01.04.2018 31.12.2018	1.000
İzleme ve Değerlendirme	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	PBKB YDO'lar	01.04.2018 31.12.2018	2.000
Toplam				568.000

3.3. Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi Sonuç Odaklı Programı (SATEK SOP)

3.3.1. Amaç

Genel Amaç: Savunma sanayisine yönelik teknoloji ve ürün geliştirme kapasite ve kabiliyeti oluşturarak TR33 Bölgesi'nde Manisa merkezli sürdürülebilir ve etkin bir savunma sanayi kümesi tesis etmek

Özel Amaç 1: Akıllı üretim sistemlerine yönelik beşeri ve teknik altyapıları geliştirmek

Özel Amaç 2: Savunma sanayisine yönelik ortak üretim altyapısı tesis etmek suretiyle savunma teknolojileri geliştirme kümesi oluşturmak

Özel Amaç 3: Bölge'de özel sektörün savunma sanayisine üretim yapabilecek beşeri ve fiziki yapıya kavuşturmak

3.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

SATEK SOP, “İleri teknoloji sektörlerde üretim kapasitesi oluşturulması ve sektörlerin gelişimine yönelik kurumsal yapıların tesis edilmesi” stratejik tercihini hayata geçirmek amacıyla kurgulanan SOP'tur.

Türkiye'nin 2023'te dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girme yolunda imalat sanayinde yüksek teknoloji ürünlerine yönelmesi kritik öneme sahiptir. Bilindiği gibi üretilen bir ürünün teknoloji düzeyi, o üründen elde edilen katma değer ile doğru orantılıdır. Bu anlamda, illerde üretimin orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerine kaydırılması, bahsi geçen hedeflere ulaşılması adına oldukça önemlidir.

TR33 Bölgesi'nde yüksek teknoloji ürün ihracatının Türkiye geneline kıyasla düşük kalması, Bölge'de yüksek teknoloji ürün üretilmesi anlamında ülke geneline oranla sorun yaşanmakta olduğunu göstermektedir. Bölge'deki tüm iller yüksek teknoloji ürün ihracatı bakımından ülke ortalamasının altında kalırken orta-yüksek teknolojide ise ülke ortalamasının üzerinde olan tek il Manisa olarak ön plana çıkmaktadır.

Tablo 13 – İmalat Sektörü İhracatının Teknoloji Düzeylerine Göre Dağılımı (%)

	Yüksek Teknoloji	Orta – Yüksek Teknoloji	Orta – Düşük Teknoloji	Düşük Teknoloji
Manisa	0,61	37,36	33,99	28,04
Afyonkarahisar	0,03	4,80	78,58	16,59
Kütahya	0,04	1,44	94,85	3,67
Uşak	0,25	2,05	9,39	88,31
TÜRKİYE	3,50	33,10	28,34	35,06

* TÜİK (2016)

Bunda en önemli etken, uzun yıllar boyunca beyaz eşya sektöründe ülkenin önde gelen firmalarını barındıran ilde bu sektörlerle yönelik yan sanayi firmalarının da belli düzeyde gelişmiş olmasıdır. Manisa bu anlamda katma değeri ve teknoloji düzeyi yüksek ürün üretilmesi noktasında gerek ülkede gerekse Bölge'de oldukça önemli bir konumda bulunmaktadır. TR33 Bölgesi Yenilik Stratejisi ile TR33 Bölgesinin Üretim Yapısının ve Düzeyinin Tespiti ve Analizi çalışmalarında,

sahip olduğu orta-yüksek teknolojideki gücün etkisiyle ülkede alternatif sektörlere sıçrama potansiyeli bulunan ilk 10 ilden birisi olduğu tespit edilmiştir. Bu alternatif sektörlerden birisi de “savunma sanayi” olarak ortaya çıkmıştır.

Dünyada savunma sanayi harcamaları, yıllardır bir artış eğiliminde olup dünyadaki gelişmeler dikkate alındığında bu trendin uzun yıllar daha artış eğiliminde olacağı tahmin edilmektedir. Uluslararası alanda ülkelerin ekonomik ve siyasal alandaki gücünü belirleyen unsurlardan birisi olan savunma sanayinde, dünyada yaşanan teknolojik gelişmelere paralel olarak değişime, yeniliğe ve modernizasyona sürekli olarak ihtiyaç duyulduğu düşünülürse ülkemizin savunma sanayi harcamaları da dünyadakilere benzer şekilde gün geçtikçe artmaktadır. SIPRI Arms Transfers Database (Erişim Ekim 2017) rakamlarına göre ülkemiz savunma sanayi ürünleri ithalatına 2013-2016 yılları arasında en fazla bütçe ayıran ülkeler arasında sırasıyla; 18, 15, 14 ve 13. sırada yer almaktadır. Pazarın önümüzdeki dönemlerde daha da büyüyeceği düşünüldüğünde potansiyel taleplere cevap verebilmek adına adımlar atılması oldukça yerinde olacaktır.

Savunma Sanayi İmalatçıları Derneği (SASAD) tarafından yayımlanan raporlarda, savunma sanayi ürünlerinin özellikleri nedeniyle tasarım, geliştirme, test ve değerlendirme aşamalarında çok değişik disiplinlerde, çok sayıda yetişmiş insan gücü (özellikle AR-GE personeli) istihdam edilmesi ve yüksek maliyetli cihaz yatırımı yapılması gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Bu sebeple yapılan çalışmaların başlangıcında ihtiyaç duyulan bu kalifiye insan gücünün üniversite ve sanayi iş birliği çerçevesinde üniversiteden sağlanması ve Manisa için yeni bir sektör olan savunma sanayi sektörünün olgunlaşması veya bir kümelenme oluşması adına devlet desteğinin sağlanması önemlidir. Bu amaçla yakın geçmişte ASELSAN yetkileri ile Ajans personeli ve MCBÜ öğretim üyelerinin de katılım gösterdiği toplantılar gerçekleştirilmiş ve güdümlü proje desteğiyle savunma sanayine yönelik ürün üretiminde yer almak isteyen firmaların da faydalanabileceği bir merkez kurulması hususu görüşülmüştür.

Bu bağlamda Manisa’da ve İzmir gibi yakın çevredeki büyükşehirlerde bulunan nitelikli iş gücünden yararlanılması, ilin hâlihazırda elektrikli teçhizat üretiminde, makine sanayinde ve kalıpcılıkta belli birikimlere sahip KOBİ’leri barındırması, Bölge’deki diğer illerin seramik ve tekstil konusundaki birikimlerini verilecek desteklerle teknik seramik ürünleri (parçalanmaya, mühimmatın delici etkisini ortadan kaldırmaya yönelik) ve teknik tekstil ürünleri (radyasyon önleyici kıyafetler, tank çadırı vb.) gibi konulara yöneltmesi, Bölge’de Manisa merkezli bir savunma sanayi kümesi oluşturulabilecek ve bu kümeyi genişletebilecek potansiyelinin de bulunduğunu göstermektedir.

Manisa ilinde kurulması planlanan savunma sanayi kümesi, kümelenme projelerinde rekabet analizi yöntemlerinden birisi olan Porter Elmas Modeli açısından incelendiğinde de bu değerlendirmenin doğruluğu desteklenmektedir. Porter Modeli’nin savunma, havacılık ve uzay sanayii için değerlendirilen genel bulgularına bakıldığında;

- a) Faktör (Girdi) Koşulları: Manisa iline yapılacak yeni otoyol (Ankara-İzmir, İzmir-İstanbul) ve hızlı tren (Ankara-İzmir) yatırımları ile ilin ana yüklenici ve son kullanıcıya olan yakınlığı (zaman anlamında) büyük avantajlar taşımaktadır. Aynı zamanda MCBÜ Teknopark’ın içerisinde uygun yatırım alanlarının bulunması ve Manisa’nın toplam 8 üniversiteye 1 saat mesafede oluşu girdi koşullarının pozitif etkilerini taşıyacaktır.

- b) Firma Yapısı, Stratejisi ve Rekabet: 2015 yılı SGK İstatistik Yıllıklarına göre Manisa'da 26.408 adet KOBİ bulunmaktadır. Manisa ilinin özellikle beyaz eşya sanayisinden kazandığı AR-GE ve yenilikçilik kültürü, yeni kurulacak savunma sanayi kümesine ciddi katkılar sağlayacaktır (İl 2016 yılı patent başvuruları nüfusa oranlığında ülke çapında 10. durumdadır).
- c) Talep Koşulları: Coğrafi konum açısından potansiyel yerli müşterilere olan yakınlığı ve dış pazar açısından uygun konumu Manisa ilini ön plana çıkarmaktadır.
- d) İlgili Destekleyici Kuruluşlar: Manisa ilinde bulunan nitelikli iş gücünün, orta ve yüksek teknoloji kullanımında Türkiye ortalamasının üzerinde olması, Ajans ve yardımcı sanayi paydaşlarının bulunması Manisa açısından yine olumlu etki yaratmaktadır.

Savunma sanayi, birçok sektöre kıyasla çok daha yüksek teknoloji gerektiren ve hata paylarının minimum düzeyde olması gereken sektörlerden biridir. Bu amaçla Endüstri 4.0'a yönelik olarak yapılan çalışmalar savunma teknolojilerinin geliştirilmesi hedefine önemli katkı sağlayacaktır.

Ulusal ve Bölgesel Bazdaki Planlarla İlişkisi

Savunma sanayinin kritik önemi ve sağlayacağı katma değer, bu sektördeki kümelenme çalışmaları için Onuncu Kalkınma Planı'nın 681. maddesinde "Savunma sanayii rekabetçi bir yapıya kavuşturulacaktır. Savunma sistem ve lojistik ihtiyaçlarının özgün tasarıma dayalı olarak ülke sanayisiyle bütünleşik ve sürdürülebilir bir şekilde karşılanması, uygun teknolojilerin sivil amaçlı kullanımı ile yerlilik oranının ve AR-GE'ye ayrılan payın artırılması sağlanacaktır. Belirli savunma sanayii alanlarında ağ ve kümelenme yapıları desteklenecektir." ifadesine yer verilmiştir. Ayrıca öncelikli dönüşüm programları kapsamında Öncelikli Teknoloji Alanlarında Ticarileştirme Programı hazırlanmış ve bu programla ülke açısından önem taşıyan sektörlerde, uluslararası rekabetçi teknolojik ürün ve markaların ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, öncelikli sektörler enerji, sağlık, havacılık ve uzay, otomotiv ve raylı sistemler ve savunma olup program çerçevesinde bu sektörlerde son ürün ve faydanın ortaya çıkmasını sağlayacak alt programlar oluşturulması hedeflenmiştir. Savunma Sanayi Müsteşarlığı Stratejik Plan'ında (2017-2021) tehditler bölümünde "Yurt içi firmalar arasında rekabetin gelişmemiş olması ve tek kaynak tedarikler nedeniyle tekellerin oluşması"ndan bahsedilmiş ve alternatif savunma sanayi firmalarına olan ihtiyaca vurgu yapılmıştır. Yine aynı plan içerisinde Kurumsal Stratejik Öneme Sahip Konular başlıklı bölümde "ÖNEM 4: Savunma sanayii firmalarının, sektörün ihtiyaçlarını karşılayabilir ve rekabet edebilir konuma gelmesi amacıyla, teknoloji ve yetenek kazanımının sağlanması" konusu belirlenmiştir. Plan'da ayrıca Kurumsal Stratejiler bölümünde de "Savunma sektöründe daha dinamik ve etkin bir yapı oluşturmak amacıyla teknolojik derinlik oluşturulması, rekabetin sağlanması, yerli oluşumlara fırsat verilmesi", "Savunma sanayii faaliyetlerine yerli katılımın artırılması ve sanayiinin sürdürülebilirliğinin desteklenmesi için offset ve yerli katkı uygulamalarının yaygınlaştırılması ve uygulama etkinliği izlenmesi" ve "Savunma sektörüne özgü ileri teknolojilerin diğer sektörlerle (sağlık, enerji, ulaşım, bilişim, tarım) aktarılmasının ve kullanımının yaygınlaştırılmasının teşvik edilmesi" gibi hususlara vurgu yapılmış olup tasarlanan bu SOP ile hedeflenen kriterlere ulaşılmasına katkı sağlanacaktır.

Türkiye Sanayi Strateji Belgesi'nde (2015-2018) ise "Politika 8: Bölgesel gelişmeye katkı sağlamak üzere sanayi politikaları geliştirilecektir." politikası altında kümelenme konusunda önemli vurgular bulunmaktadır. Yine aynı belgenin eylemlerinin 69. sırasında kalkınma ajanslarına kümelenme

çalışmaları ile ilgili görevler verilmiştir. Diğer önemli bir strateji belgesi olan Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları 2003-2023 Strateji Belgesi'nde ise "Savunma, havacılık ve uzay sanayii alanlarında, küresel düzeyde ülke çıkarlarının korunmasını gözeten ve ulusal güvenlik gereksinimlerini karşılayan sistem ve teknolojileri özgün olarak araştırıp geliştirerek ve üreterek bu sistem ve teknoloji alanlarında dünya ölçeğinde rekabet, iş birliği veya karşılıklı bağımlılık gücü yaratmak, ülkenin bilim ve teknoloji düzeyinin gelişmesinde öncü rol oynayan, toplumsal refaha katkısı tartışılmaz bir ulusal savunma, havacılık ve uzay sanayiine sahip olmak" hedefi konulmuştur. Uygulayacağımız SOP ile bu hedef için önemli bir adım atılmış olacaktır.

TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda "sanayi" eksenindeki önceliklerin hepsi hazırlanan bu SOP ile ilgilidir.

Ön Risk Değerlendirmesi

Kümelenme birçok kurum ve akademisyen tarafından yeteri düzeyde çalışılmış ve yine yeterli düzeyde kaynak bulunan konulardan biridir. Bu çalışmalarda farklı görüşler bulunmakla birlikte başarılı bir küme için tüm araştırmacıların ortak görüşü, mutlaka özel sektör tarafından destek görmesi gerektiğidir. Bu bağlamda Ajans tarafından sadece MCBÜ üzerinden yürütülecek yüksek bütçeli iki güdümlü proje küme oluşumu için ana temeller atılmış olsa dahi özel sektörün bu konuya eğilmesi elzemdir. Aksi durumda programın başarılı olması ile ilgili ciddi riskler taşıyacaktır.

Bu riskleri önlemek amacıyla başta Manisa ili olmak üzere tüm Bölge illerinde savunma sanayi kümesi ile ilgili farkındalık artırma çalışmaları yapılacaktır. Bunun devamında ise Ajans tarafından çalışılacak olan diğer dört SOP'a nazaran daha yüksek bütçeli (hem toplam bütçesi hem proje başına destek bütçesi) mali destek programları tasarlanarak özel sektörün savunma sanayine yönelik yatırım yapması cezbedici hale getirilecektir.

3.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2018 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 14 – SATEK SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Savunma Sanayi Sektör Stratejisi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Gerçekleştirilen Sektörel İstişare Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
Araştırma, Analiz ve Programlama	Hazırlanan Yatırım Fizibilitesi Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal İş Birliği ve Koordinasyon Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Hazırlanan Yatırım Fırsatları Rehberi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Tanıtım Ziyaretleri	Adet	10	Ajans Faaliyet Raporu

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Tanıtım ve Yatırım Destek	Katılım Sağlanan Fuar ve Organizasyon	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Başlatılan Güdümlü Proje Desteği Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Kamu Yatırımları	Önceliklendirilen Kamu Yatırımı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	3	Toplantı Tutanakları
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	3	Rapor

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılmaması hedeflenen sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 15 – SATEK SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1, 2, 3	Sektörde Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları İçin Yapılan Başvuru ve Tescil Sayısı	Adet	10	Türk Patent İstatistikleri
1, 2, 3	Sektörde Kurulan Küme Sayısı	Adet	1	Küme Strateji Belgesi
1, 2	Hizmete Geçen Ortak Kullanım Tesisi Sayısı	Adet	2	Program Kapanış Raporu
1, 2, 3	Ortak Kullanım Tesisleriyle İşbirliğinde Üretim Yapan Firma Sayısı	Adet	20	Protokoller
2, 3	Savunma Sanayine Yönelik Ürün Üreten Firma Sayısı	Adet	20	Kapasite Raporları
3	Destek Alan Firmalarda 1 Yıldan Uzun Süreli İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Lisans ve Üzeri)	Kişi	40	SGK Verileri

3.3.4. Proje ve Faaliyetler

3.3.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Savunma Sanayi Sektör Stratejisi Hazırlanması

SATEK SOP kapsamında geliştirilecek olan savunma teknolojileri kümesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve savunma sanayindeki firmaların gelecekteki plan ve öngörülerinin şekillendirilmesi amacıyla Savunma Sanayi Sektör Stratejisi hazırlanacaktır. Bu doğrultuda, il bazında Bölge'deki potansiyel arz eden firmaların katılımıyla sektörel istişare toplantıları gerçekleştirilecektir. Hazırlanacak sektör stratejisi, gelecek dönemde yapılacak çalışmalara (Manisa ilinde savunma

sanayi konusunda hizmet vermek isteyen firmalara yönelik bilgilendirme toplantısı ve devamında uygun olan firmaların mevcut durum analizleri, savunma sanayi sektör raporu ile yol haritasının yer alacağı savunma sanayi stratejisi) önemli katkılar sunacak ve zemin teşkil edecektir.

Manisa Yüksek Teknolojili İhtisas Sanayi Bölgesi Fizibilitesi

Manisa ilinde savunma sanayisine yönelik bir kümelenmenin oluşturulması amacıyla hazırlanan SOP'un başarı ile yürütülmesi, ilin yeni yatırımlar çekme konusundaki gücünü artıracaktır. Bu durumda kurulacak akıllı üretim sistemleri ve savunma sanayi altyapı yatırımlarına yakın olan Yunusemre ve Şehzadeler ilçelerinde yeni yatırım alanlarının sunulması oldukça elzemdir. Ancak hem bahsi geçen bölgede yer alan Manisa OSB'de yatırımcıya yer sunulması konusunda sıkıntılar yaşanmakta hem de ilin verimli tarım arazileri yatırımcıya sunulacak alanları kısıtlamaktadır. Kurulacak OSB çalışmasının verimli tarım arazilerine zarar vermeyecek bir nokta üzerinde yoğunlaşarak yapılması çok önemlidir.

Bu çerçevede, Ajans tarafından Manisa Yüksek Teknoloji İhtisas Organize Sanayi Bölgesine yönelik çalışmalara başlanmıştır. Bu ihtisas OSB ile ilgili yer seçimi, maliyet, altyapı vb. özelliklerinin belirlenmesi amacıyla bir fizibilitenin kısa sürede tamamlanması önem arz etmekte olup bu nedenle 2018 yılı içerisinde bir fizibilite çalışması yapılacaktır.

3.3.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Ulusal İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları

Ülkemizin en önde gelen savunma sanayi kurumlarından olan ASELSAN'a ve akıllı üretim sistemlerine yönelik girdi sağlaması amacıyla ülkemizde önemli çalışmalar yapan ve Endüstri 4.0 konusunda uzmanları barındıran Endüstri 4.0 Platformu'na dönemsel ziyaretler gerçekleştirilecektir. Ayrıca ülkenin önde gelen savunma sanayi kurumları (ROKETSAN, SSM vb.) ve Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçıları Derneği başta olmak üzere savunma sanayi konusunda faaliyet gösteren büyük firmalar ve bunların üst çatı dernekleri ile sürekli olarak görüş alışverişlerinde bulunulacaktır.

Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları

Başta Manisa ilindeki ticaret ve sanayi odaları olmak üzere Bölge'deki diğer ticaret sanayi odaları ve iş dernekleriyle toplantılar ve çalıştaylar düzenlenecektir. Manisa iline yakın İzmir'de bulunan Havacılık ve Uzay Kümesi ile iş birliği yapılacaktır. İlerleyen süreçlerde İzmir Kalkınma Ajansı ile de görüşmeler yapılacaktır. Ayrıca savunma sanayi konusunda araştırmaları olan başta Bölge üniversiteleri olmak üzere yakın çevre illerdeki akademisyenlerin görev aldığı üniversitelerle de ortak çalışmalar yürütülecektir. Çalışma kapsamında en büyük iş birliği, iki adet güdümlü proje birlikte yürütüleceği için Manisa Celal Bayar Üniversitesi ile yapılacaktır.

3.3.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

Yerli Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri

Manisa ilinin yatırım potansiyelinin tanıtılması, organizasyonlarla desteklenerek yurt içinden yatırımcıların ilimize yatırım yapmaları için çalışmalar yürütülecektir. Manisa'da bulunan ve kurulmakta olan OSB'lere savunma ve savunma yan sanayii alanında üretim yapılmasına yönelik yatırımların çekilmesi için çalışmalar yapılacaktır. Çalışma kapsamında ilin yatırım fırsatlarını tanıtan rehber revize edilip farklı dillere çevrilerek çeşitlendirilecek, sanayisi gelişmiş illerde

bulunan ticaret odaları, OSB'ler ve ilgili kurum ve kuruluşlar ziyaret edilecek ve ilin yatırım potansiyeli anlatılacaktır. Bu doğrultuda savunma sanayisine yönelik özellikle AR-GE ve tasarım konularında verilen hibe programları araştırılarak sektörde faaliyet gösteren firmalar konu hakkında bilgilendirilecektir.

Fuar ve Organizasyonlara Katılım

2018 yılında düzenlenecek Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı (IDEF'18) ve Saha Firmalarının Savunma ve Havacılık Üretim Yetenekleri Fuarı (SAHA 2018) ziyaret edilecektir. Fuarda ziyaret edilen stantlarda firmalara ilin yatırım ortamı, hibe ve destekler anlatılacaktır. Fuar sonrası iş birliği olanaklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Manisa ilinde Ajans desteği ile kurulacak olan akıllı üretim uygulamaları ile ilgili çalışmaların tanıtımı ve bazı uygulamaların yerinde görülmesi amacıyla 16-18 Ekim 2018 tarihlerinde birlikte düzenlenen 4. Robot Yatırımları Zirvesi ve Endüstri 4.0 Uygulamaları ve Zirvesi'ne katılım sağlanacaktır.

3.3.4.4. Ajans Destekleri

Fizibilite Desteği

2018 yılı içerisinde, Bölge'de savunma teknolojileri kümesinin geliştirilmesine katkı sağlayacak yatırımlara yönelik fizibilitelerin hazırlanması amacıyla Fizibilite Desteği Programı uygulanacaktır. Fizibilite desteğinin, SATEK SOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

“Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin fizibilite çalışmalarının desteklenmesi”

Güdümlü Projesi Desteği

Bu SOP kapsamında 2018 yılı içerisinde 2 adet güdümlü proje desteği verilmesi planlanmakta olup bunlara ilişkin proje fikirleri, 2017 Yılı Çalışma Programı ekinde Kalkınma Bakanlığı tarafından uygun bulunmuştur. Bu projelere ilişkin fizibilite raporları 2018 yılı içerisinde hazırlanacak ve Bakanlık onayına sunulacaktır.

Akıllı Ürün ve Üretim Sistemleri Araştırma ve Eğitim Merkezi Güdümlü Projesi (MCBÜ-AKÜM): Proje kapsamında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Teknoparkın bünyesinde kurulacak olan Akıllı Ürün ve Üretim Sistemleri Araştırma ve Eğitim Merkezi ile başta Manisa sanayisi olmak üzere TR33 Bölgesi'nde sanayide üretilen katma değeri artırmak, sanayinin Endüstri 4.0'a geçiş sürecini desteklemek ve hızlandırmak, bu süreçte ihtiyaç duyulacak olan nitelikli elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır. Bununla beraber, söz konusu merkeze alınacak artırılmış sanal gerçeklik ekipmanları ile birlikte firmaların prototipleme ve kalite kontrol-test maliyetlerinin de düşürülmesi hedeflenmektedir.

Manisa Savunma Sanayi Teknoloji Geliştirme Kümesi Güdümlü Projesi (MASTEK): Proje kapsamında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (MCBÜ TTO) öncülüğü ile “MASTEK” kurulacak, bu sayede Manisa ili başta olmak üzere TR33 Bölgesi, dışa bağımlılığı yüksek olan savunma sanayi alanında ülkemize destek olacak ve Bölge'mizde henüz bulunmayan bir sektörün tohumları atılarak Bölge'nin rekabet gücü arttırılacaktır. Proje ile “vakum kaynak” teknolojisi kullanma kabiliyeti elde edilecek, bu

teknolojinin savunma sanayine yönelik ürün geliştirilmesinde kullanılması amacıyla Manisa Tasarım ve Birleştirme Teknolojileri Merkezi (TABTEM) kurulacaktır.

Teknik Destek Programı

2018 yılı içerisinde, Bölge’de SATEK SOP ile ilişkili paydaşların, belirlenen genel ve özel amaçlar doğrultusunda teknik beceri ve kapasitelerinin artırılması amacıyla Teknik Destek Programı uygulanacaktır. Teknik desteğin, SATEK SOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

“Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin kapasite geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin desteklenmesi”

3.3.4.5. Önemli Kamu Yatırımları

Manisa Yüksek Teknolojili İhtisas Sanayi Bölgesi Çalışmaları

2018 yılında fizibilitesi hazırlanacak olan Manisa Yüksek Teknolojili İhtisas Sanayi Bölgesinin kamu yatırım programı kapsamında önceliklendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

3.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 16 – SATEK SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2018		2019		2020	
	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay
Savunma Sanayi Sektör Stratejisi Hazırlanması	X	X				
Manisa Yüksek Teknoloji OSB Fizibilitesi	X					
Ulusal İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları	X	X	X	X	X	X
Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları	X	X	X	X	X	X
Yerli Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri		X	X	X	X	X
Fuar ve Organizasyonlara Katılım	X	X	X	X	X	X
Güdümlü Proje Desteği	X	X	X	X	X	X
Proje Teklif Çağrısı				X	X	X
Fizibilite Desteği		X		X		X
Teknik Destek Programı		X		X		X
Manisa Yüksek Teknoloji OSB Çalışmaları		X				
SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	X	X	X	X	X	X
Savunma Sanayi Firmaları Ziyareti			X	X	X	X
Savunma Sanayine Yönelik Özel Sektör Firmalarının Mevcut Durum Analizi			X			
Savunma Sanayi Sektör Raporu			X	X	X	
Üniversiteler Çalıştayı			X	X		
Horizon 2020 Projesi			X			
Faiz Desteği Hazırlıkları			X			
Özel Sektöre Yönelik Faiz Desteği				X	X	X

2018 yılı genelinde yoğun biçimde paydaşlarla toplantı ve çalıştaylar düzenlenecek, bu çalışmalar fizibilite desteği programı, hizmet alımları ve Ajans personeli tarafından yapılacak araştırma ve analizler ile desteklenecektir. 2018 yılında ayrıca Ajans güdümlü projeleri kapsamında savunma sanayi kümelenmesinin iki adet önemli projesi başlatılarak ortak kullanım tesislerinin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

2019 ve 2020 yıllarında SATEK SOP kapsamındaki çalışmalarda kümenin asıl aktörleri olacak özel sektöre yönelik çalışmalara yoğunlaşılacaktır. 2018 yılında yapılacak çalışmalardan elde edilen bilgiler ışığında özel sektöre yönelik 2019 yılı mali destek programı ilan edilecektir. Bu programda mevzuatın izin verdiği ölçüde yüksek bütçeli destekler verilecektir. Ayrıca Manisa Yatırım Destek Ofisi (MYDO) tarafından savunma sanayinin ülkemizdeki yapıtaşları kabul edilen kurumlara ve savunma sanayine yönelik ürün üreten firmalara ziyaretlerde bulunularak yatırımcı olarak Bölge'ye gelmelerini sağlamak amacıyla çalışmalar düzenlenecektir. Mali destekler ve tanıtım faaliyetleri ile Bölge'deki savunma sanayine yönelik faaliyet gösteren firma sayılarının artırılmasına katkı sağlanacaktır. Bu katkı, savunma sanayi gibi teknoloji yoğun sektörde istihdam olanaklarını artıracak ve nitelikli personel istihdamını da sağlayacaktır. 2019 yılında ayrıca Horizon 2020 Programı'na proje yazılarak savunma sanayine yönelik dış kaynaklı fonların Bölge'ye çekilmesi sağlanacaktır.

2019 ve 2020 yıllarında biri bölge üniversiteleri biri de ülkemizdeki üniversitelerin katılım sağlayacağı savunma sanayine yönelik çalıştay ve konferans düzenlenerek Manisa ili merkezli bir savunma sanayi çalışması hakkında ülke genelinde farkındalık oluşturulacaktır. 2020 yılında ise faiz desteği programı ilan edilerek Bölge genelindeki firmaların savunma sanayine yönelik ürün üretebilmeleri teşvik edilecektir. 2019 ve 2020 yıllarında fizibilite desteği ve teknik destek programları sürdürülerek SOP kapsamında gerekli olacak fizibilite çalışmaları yapılacak ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi sağlanacaktır. 2019 ve 2020 yıllarında SOP izleme ve değerlendirme çalışmaları devam edecek ve yaşanan olası sorunların çözümleri araştırılacaktır.

3.3.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

SATEK SOP'un uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından PBKB sorumludur. PBKB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, PBKB Birim Başkanı, MYDO Koordinatörü kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır. SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönetim Komitesi toplantıları akabindeki ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

3.3.7. İzleme ve Değerlendirme

Manisa ilinde Ajanstan sorumlu Vali Yardımcısının başkanlığında, Manisa Celal Bayar Üniversitesi tarafından belirlenen bir üye, Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri ve Ajans Genel Sekreteri'nden oluşan dört kişilik SOP Yönetim Komitesi oluşturulacaktır. Altışar aylık dönemlerde bu SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. İl içinden talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınacaktır. SOP

Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılacak ve fikir bildirebilecektir.

Aynı zamanda PBKB, üçer aylık dönemlerde ilgili birimlerin ve YDO'ların katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin uygulanmasından PYB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İDB, Avrupa Birliği ve benzeri dış kaynaklı fon bulma ile SOP kapsamında bu fonlara ait projelerin yazımından ve yürütülmesinden PGUB sorumludur. PGUB, ilde diğer kurumlar tarafından alınan dış kaynakla fonlanmış projelerin faaliyetlerinin de izlenmesini gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi PBKB ve MYDO tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi ise gerektiğinde MYDO'dan destek alınarak PBKB tarafından gerçekleştirilecektir.

SOP Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından PBKB sorumludur.

Tablo 17 – SATEK SOP Faaliyetleri Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Savunma Sanayi Sektör Stratejisi Hazırlanması	PBKB	01.02.2018 30.06.2018	105.000
Araştırma, Analiz ve Programlama	Manisa Yüksek Teknoloji İhtisas Bölgesi Fizibilitesi	PBKB MYDO	01.03.2018 15.06.2018	100.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları	PBKB MYDO	01.03.2018 31.12.2018	2.500
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları	PBKB MYDO	01.02.2018 31.12.2018	10.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	IDEF'18 Fuarı'na Katılım	PYB MYDO	09.05.2018 12.05.2018	2.500
Tanıtım ve Yatırım Destek	SAHA 2018 Fuarı'na Katılım	PGUB MYDO	13.09.2018 15.09.2018	2.500
Tanıtım ve Yatırım Destek	4. Robot Yatırımları Zirvesi ve Endüstri 4.0 Uygulamaları ve Zirvesi'ne Katılım	PBKB MYDO	16.10.2018 18.10.2018	2.500
Ajans Destekleri	Akıllı Ürün ve Üretim Sistemleri Araştırma ve Eğitim Merkezi Güdümlü Projesi (MCBÜ-AKÜM)	PGUB PYB İDB	01.01.2018 31.12.2018	2.925.000
Ajans Destekleri	Manisa Savunma Sanayi Teknoloji Geliştirme Kümesi Güdümlü Projesi (MASTEK)	PGUB PYB İDB	01.04.2018 31.12.2018	8.910.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	250.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Teknik Destek Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	100.000
İzleme ve Değerlendirme	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	PBKB MYDO	01.04.2018 31.12.2018	2.000
Toplam				12.412.000

3.4. Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı (DERTEK SOP)

3.4.1. Amaç

Genel Amaç: Uşak merkezli olarak TR33 Bölgesi'nin deri ve tekstil sektöründe rekabetçilik düzeyini artıracak sektörel dönüşümü sağlamak amacıyla tasarım, ürün geliştirme ve markalaşma odağında ilin kapasite ve kabiliyetini geliştirmek

Özel Amaç 1: Deri sektöründe yüksek katma değerli ürünlere geçişi sağlayarak ürün gamını çeşitlendirmek

Özel Amaç 2: Geri dönüşüm iplik üretiminde standartlaşmayı sağlayarak çevre dostu tekstil ürünleri üretmek

Özel Amaç 3: İldeki deri ve tekstil ürünlerinde tasarım becerilerini ve markalaşma düzeyini geliştirmek suretiyle pazarlama imkânlarını arttırmak

3.4.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

DERTEK SOP, “*Bölge’de orta-düşük teknolojili sektörlerde markalaşma, pazarlama ve ürün çeşitlendirmenin sağlanması*” stratejik tercihini hayata geçirmek amacıyla kurgulanan SOP’tur.

TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı’na göre Bölge’nin 2023 yılına kadar ekonomik anlamda lokomotifinin imalat sanayi olması beklenmektedir. Uşak ili için ise imalat sanayinde itici güç, deri ve tekstil ürünleri sektörleri olarak görünmektedir. Bahsi geçen sektörler, 2016 yılında ildeki istihdamın %62,6’sını oluşturmuştur.

Uşak ili ve çevresi için önemli sektörlerden birisi dericiliktir. Deri ürünleri imalatı, temelde etinden yararlanılması için kesilen küçükbaş ve büyükbaş hayvanlardan elde edilen ham derilerin valiz, çanta, sandık, eldiven, mont, koşum takımları vb. ürünlere dönüştürüldüğü hayvancılıktan, tabaklamaya; deri işlemeden, tasarıma kadar pek çok sektörü içinde barındıran çok fonksiyonlu bir sanayi dalıdır. Küçükbaş hayvan derisi işleme alanında uzmanlığını kanıtlamış olan Uşak ili, yıllardır sektörün en zahmetli ve zor sürecini üstlendiği halde, işlenmiş deriden giysi üretmediği için deri sektörünün Uşak ekonomisine katkısı sınırlı kalmakta olup İstanbul, İzmir ve Antalya gibi illerde deri giysi, çanta vb. deri ürünleri üreten firmalar, Uşak’ta deri işleyen firmalardan çok daha fazla kazanç elde etmektedir.

Uşak Deri (Karma) Organize Sanayi Bölgesi (UKOSB) tarafından yapılan bağımsız anket verilerine göre (2015) Uşak ilinde mevcut fiziki ve doğal kümelenmenin yeterli olmaması, pazarlama ve satışta deri ve ürünleri sanayisinde büyük pazarlara açılmaması ve az sayıda pazara bağımlı kalması, ürün ve kalitede sınırlı araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunması, sınırlı markalaşma, finansman ve mali yapıda deri ve deri ürünleri sanayinde düşük kârlılık, sınırlı finansal kaynaklar ve yüksek finansman maliyetleri, piyasa ve sektör koşullarında ise sınırlı kurumsallaşma, kayıt dışı üretim, haksız rekabet, düşük ihracat ve iç piyasa yönetimiyle ayakkabı sanayinde yetersiz ürün standartları, kaçak ithal ürünler, sektörün oyuncularını için ticaret ve üretim açmazı ve sanayinin tamamı için değişen iklim koşulları sektörün karşısındaki tehditler olarak değerlendirilmektedir.

İlde yeterli düzeyde büyükbaş dericilik olmaması, üretilecek ürünlerin çeşitliliğini -ayakkabı başta olmak üzere- oldukça kısıtlamaktadır. Küçükbaş derinin işleme ve ürüne dönüştürme imkânının büyükbaş deriye kıyasla az olması ve üretilen son ürünlerin daha düşük katma değerli olması, bu

durumun altında yatan en büyük sebeplerdir. Bu durum da doğal olarak ilde sadece tabaklama işlemlerinin yapılmasına ve katma değeri düşük sanayi ara ürünü üretilmesine neden olmaktadır. Büyükbaş deri tabaklamaya yönelik üretim farklı ürünlerin üretilmesini sağlayarak hem küçükbaşın sadece sanayi ara ürünü olarak satılmasını önleyecek hem de ilin deri sektöründeki rekabet gücünü artıracaktır.

Deri üretimi için küçükbaş ve büyükbaş hayvancılığın gelişmiş olması ham madde açısından oldukça önemlidir. TR33 Bölgesi'nde öne çıkan hayvancılık kolları, deri sektörünün güçlendirilmesi açısından programa bir destek unsuru olarak katkı sağlayacaktır. Bölge illerinden Afyonkarahisar ve Manisa'nın yerli koyun, merinos koyun, sığır ve manda yetiştiriciliği sayılarında ön sıralarda olması, yakın illerden de Balıkesir ve Konya'nın bu alandaki başarısı dericilik sektörü açısından önemli bir şanstır.

Tekstil sektörü ise Türkiye'nin 11 milyar dolarlık ihracatı ile dünya tekstil ihracatının %3,8'ini gerçekleştirdiği ve bu alanda 6. sırada yer aldığı önemli bir sektördür. Tekstilde ise özellikle pamuk önemli bir girdi olarak görülmektedir. Türkiye'nin pamuk üretimi ise sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak boyutlarda değildir. Bu anlamda özellikle son yıllarda tekstil atıklarının geri dönüştürülerek kullanılması, bu açığı kapatmak adına önemli rol oynamaktadır. "Tarlasız Pamuk Üretiyoruz" sloganıyla geri dönüşümün üssü haline gelen Uşak ili, tekstil atıklarının geri dönüşümünde önemli bir yere sahiptir. Uşak, Türkiye'de mevcut bulunan geri dönüşüm tesislerinde üretilen geri kazanılmış liflerin %80'inini tek başına üretmektedir. Üretilen liflerin %65'i il içerisinde tüketilmekte, %10'u Türkiye'deki diğer illere satılmakta ve %25'i de ihraç edilmektedir (Ekonomi Bakanlığı Uşak İl Raporu, 2017). Türkiye Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nda da belirtildiği üzere tekstilde geri dönüşüm merkezi Uşak'tır. Uşak'taki geri dönüşüm sektörü, yurt içi ve yurt dışından tekstil atıklarını toplayarak ürettiği geri dönüşümlü tekstil ürünlerini ihraç ederek 2015 yılında 58.644.677 dolar, 2016 yılında ise 55.090.288 dolar gelir elde etmiştir. İldeki sanayi kuruluşlarının özellikleri hakkında bilgi veren sanayi kapasite raporlarında da Uşak ilinde en çok kodlanan faaliyetlerin tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi, tekstil ürünlerinin bitirilmesi, derinin tabaklanması ve işlenmesi, kürkün işlenmesi ve boyanması olması, bu durumu destekler niteliktedir.

Sektörlerin ildeki yoğunluğunu ya da ilin sektördeki rekabet gücünü ölçmek için kullanılan ve SGK İstatistik Yıllıkları 2016 kullanılarak hesaplanan "Yerellik Katsayısı" değişkenine göre hâlihazırda Uşak ili tekstil ürünleri imalatında 7,48'lik, deri ve ilgili ürünler imalatında 4,65'lik değerleri ile rekabetçi bir konumda bulunmaktadır (değişken 1'den büyükse il o sektörde rekabetçi bir konumda kabul edilir). TR33 Bölgesi'nin Üretim Yapısının ve Düzeyinin Tespiti ve Analizi ile TR33 Bölgesi Yenilik Stratejisi çalışmalarına göre de Uşak ilinin tekstil ve deri endüstrilerinde bu rekabetçi konumunu da kullanarak mevcut ekosistemini elverişli hale getirmesi durumunda bir sıçrama yapabileceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca ilgili çalışmalarda tekstil, deri ve ilgili ürünlerin imalatı sektörlerinin ilin temel sektörleri arasında yer almakta olduğu ve Uşak'ın sektörel dağılımı incelendiğinde alternatif sektörlerle yönelmesinin zor olması nedeniyle bahsi geçen sektörler başta olmak üzere mevcut sektörlerin rekabet gücünü artırmaya dönük devlet desteklerine odaklanması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

İldeki iş gücünün önemli bir kısmının istihdam edildiği deri ve tekstil ürünleri sektöründe üretim, ağırlıklı olarak emek yoğun ve düşük teknoloji yapıldığı için üretim süreci sonunda üründe yaratılabilecek katma değer de düşük kalmaktadır.

Uşak ilindeki istihdamın sektörel dağılımına baktığımızda 2016 yılı istihdam verilerine göre ildeki iş gücünün %82,57'sinin düşük teknolojlili sektörlerde istihdam ediliyor olmasının nedeni de büyük oranda bu sektörlerde istihdamın gerçekleşiyor olmasıdır. Emek yoğun faaliyetlerin yüksek düzeyde olduğu bu sektörlerde faaliyet gösteren firmalar, özellikle düşük fiyatlı ve düşük kaliteli ürünlerin pazar payının artması sonucunda sürekli bir rekabet baskısı ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle bu sektörlerde rekabet gücünün artırılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması büyük önem taşımaktadır. Küresel düzeyde bir dönüşümün gerçekleştiği rekabet ortamında sektörlerin gücünü devam ettirebilmesi ve sürdürülebilir bir rekabet sağlayabilmesi ancak yenilik içeren katma değeri yüksek ürünlerle mümkün olacaktır. Deri ve tekstil sektörlerinde katma değer artırılması adına ilde markalaşmanın sağlanması ve tasarım ürünlerinin öne çıkarılması büyük önem arz etmektedir. İlin deri ve tekstildeki bu rekabetçi konumuna rağmen 0,31'lik değeri ile giyim eşyaları imalatında rekabetçi olarak görünmemesi de ilde bu anlamda bir eksikliğin olduğunu göstermektedir.

Küresel konjonktürdeki gelişmeler değerlendirildiğinde deri ve tekstil konusunda rekabetçiliğini ve ürünlerindeki katma değeri artırmak için markalaşma önemlidir. Katma değeri oluşturan önemli bileşenler imalat sanayi özelinde inovasyon, AR-GE, tasarım ve marka olarak sıralanmaktadır. Ancak bu bileşenlerin tek başına katma değer oluşturmaları mümkün değildir. Marka stratejisi doğrultusunda üretilen ürünler AR-GE, inovasyon ve tasarım ile desteklendiğinde katma değer oluşturabilirler. Uşak ilinde bu yöndeki çalışmaları firmalar için ayrı ayrı yapmak yerine kurulacak Deri ve Tekstil Tasarım ve Eğitim Merkezi üzerinden yapılması daha hızlı sonuç elde etmek adına önemlidir. Bu merkez, fikri mülkiyetin korunması için gerekli yapıların oluşturulması, buluş veya tasarım sayısının artırılması ve ortaya çıkartılan çalışmaların ticarileşmesi için uygun ortamın oluşturulmasında etkin rol alarak Uşak ilinde üretilen katma değer artırılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Bilindiği üzere Uşak Üniversitesi, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından koordine edilen ve Kalkınma Bakanlığı ile eşgüdüm halinde yürütülen "Üniversitelerimizin Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması" temalı proje çalışması kapsamında tekstil, dericilik ve seramik alanında pilot yükseköğretim kurumu olarak belirlenmiştir. Üniversitenin bu sektörlerde öncü ve lider bir üniversite olabilmesi, Uşak ve Bölge sanayisinin bu sektörlerde gelişime katkı sunabilmesi, üniversite ve sanayi iş birliğini güçlendirebilmesi için fiziksel altyapısını tamamlaması ve beşeri sermayesini güçlendirmesi gerekmektedir. Bu kapsamda da üniversite bünyesinde etkin bir Deri ve Tekstil Tasarım ve Eğitim Merkezi'nin oluşturulması elzemdir.

Ulusal ve Bölgesel Bazdaki Planlarla İlişkisi

Deri ve tekstil ile ilgili olarak Onuncu Kalkınma Planı'nın 670. maddesinde tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin müşteri odaklı, hız ve esnekliği ile üretici özelliklerini geliştiren, tasarım, koleksiyon ve marka yaratabilen, yenilikçi, çevreye duyarlı, pazarlama ve üretim kanallarında etkin olan bir yapıya dönüşümü desteklenmesi gereğine vurgu yapılmıştır. TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda ise "1.2. Sanayi ürünlerinin değeri artırılacaktır." önceliği altında araştırma, tasarım merkezleri ve markalaşmaya vurgu yapılmıştır.

Ön Risk Değerlendirmesi

SOP kapsamında yapılacak çalışmalar içinde en büyük bütçe Uşak Deri Karma OSB (UDKOSB) tarafından başvurusu yapılan ve başarılı bulunan Rekabetçilik ve Yenilik Sektör Operasyonel Programı (RYSOP) projesidir. Bu proje kapsamında Uşak ilinde deri üreticilerin önce büyükbaş

deri işleme olanakları sağlanacak ve devamında bu büyükbaş deri ile birlikte hâlihazırda birçok işletmenin ürettiği küçükbaş deri kullanılarak ürün üretme ve markalaşma çalışmaları yapılacaktır. Bu program kapsamında en önemli riskin henüz bu kadar büyük ölçekli bir dış kaynak projesi yürütmemiş olan UKOSB tarafından projenin başarılı ile tamamlanamaması olduğu düşünülmektedir.

Ajans olarak geçmiş dönemlerde 4 milyon avronun üzerinde bir bütçesi olan IKGOP projesi yürütülmüş ve başarı ile tamamlanmıştır. Bu süreç içerisinde Ajans olarak önemli tecrübeler elde edilmiştir. Bu sebeple Ajans içinde yapılan görüşmelerle UKOSB tarafından yürütülecek projeye ortak olarak girilmesinin projenin ve doğal olarak SOP'un başarılı olma olasılığını artıracak, başka deyişle projenin risklerini azaltacağı değerlendirilmiştir.

3.4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2018 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 18 – DERTEK SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Değer Zinciri Çalıştay	Adet	2	İmza Listeleri
Araştırma, Analiz ve Programlama	Değer Zinciri Raporu	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Geri Dönüşüm Sektörü Çalıştay	Adet	2	İmza Listeleri
Araştırma, Analiz ve Programlama	Geri Dönüşüm Sektör Raporu	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel Koordinasyon Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
İşbirliği ve Koordinasyon	İş Birliği Protokolü	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Gerçekleştirilecek Farkındalık Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
Kapasite Geliştirme	Ziyaret Edilecek İyi Örnek Küme Uygulaması	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Organize Edilen Proje Geliştirme Eğitimi Sayısı	Adet	4	Ajans Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Kapasitesi Geliştirilen Üniversite Personeli Sayısı	Kişi	60	İmza Listeleri
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Fırsatları Rehberi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Tanıtım Ziyaretleri	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Katılım Sağlanan Fuar ve Organizasyon	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Başlatılan GÜdümlü Proje Desteği Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Kamu Yatırımları	Önceliklendirilen Kamu Yatırımı Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Başlatılan IPA Operasyonu Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	3	Toplantı Tutanaqları
İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	3	Rapor

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılmaması hedeflenen sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 19 – DERTEK SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	Sektörde Fikri Sınai Mülkiyet Hakları için Yapılan Başvuru ve Tescil Sayısı	Adet	10	Türk Patent Verileri
1, 2, 3	Sektörde Başarılı Bir Şekilde Ticarileşen Ürün Sayısı	Adet	5	Türk Patent Verileri
3	Sektörde İhracat Yapan KOBİ Sayısındaki Artış Oranı	%	10	TSO Verileri
1, 2	Sektörde Hizmete Geçen Ortak Kullanım Tesisi Sayısı	Adet	3	TSO Verileri
1, 2, 3	Ortak Kullanım Tesisleriyle Entegre Üretim Yapan Firma Sayısı	Adet	50	Protokoller
1, 3	Büyükbaş Hayvan Derisinden Ürün Üreten KOBİ Sayısındaki Artış Oranı	%	20	TSO Verileri
2, 3	Geri Dönüşüm Faaliyetinde Bulunan KOBİ Sayısındaki Artış Oranı	%	10	TSO Verileri

3.4.4. Proje ve Faaliyetler

3.4.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Deri Sektörüne Yönelik Değer Zinciri Analizi Yapılması

Deri ve tekstil sektörüne yönelik çalışmaların, Uşak ili merkezli yapılması planlanmaktadır. Uşak ilinde deri sektörünün yaşadığı büyükbaş deriye geçiş, tasarım ve markalaşmaya ilişkin sorunların değerlendirileceği çalıştaylar gerçekleştirilerek Zafer-İN Operasyonu kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların çıktılarından da yararlanılarak sektöre yönelik değer zinciri analizi yapılacaktır. Söz konusu çalışmanın güdümlü projelere de katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Tekstil Sektöründe Geri Dönüşüm Raporu Hazırlanması

İldeki önemli imalat kollarından bir diğeri tekstil geri dönüşümdür. Özellikle üretilen ipliklerde bir standart olmaması, bu ipliklerin küçük bir miktarının ürüne dönüştürülmesi, kalan büyük kısmının iplik olarak satılması başta gelen sorunlardır. Bu iki durum da ürünlerin düşük katma değerli olarak satılması veya ihraç edilmesi sorununu ortaya çıkarmaktadır. Bu amaçla, ilde Uşak TSO, iş dernekleri ve üniversiteyle öncelikle geri dönüşümden özellikleri belirlenmiş iplik üretiminde firmaların teknik kapasite eksiklerinin tespit edilmesi, bu ipliklerden uç ürün elde edilmesindeki sıkıntıların tespit edilmesi konularında araştırmalar yapılacak, çalıştaylar düzenlenecektir. Ürün üretim sürecindeki yaşanan aksaklıkların tespiti, çözümü ve enerji verimliliği ile çevreye duyarlı süreçlerin analiz edilmesi için sektör raporu hazırlanacaktır. Bununla birlikte hazırlanacak rapor üretilen ürünlerin çeşitlendirilmesi ve pazarlanması noktasında katkı sağlayacaktır.

3.4.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Çalışmaları

İlde yapılan tüm çalışmalar, Ajansın koordinasyonunda yürütülecektir. Bu SOP çerçevesinde deri, tekstil ve seramik konusunda Bölgesel Kalkınma Üniversitesi olarak belirlenen ve bu alanlarda Türkiye’de ihtisaslaşarak nitelikli iş gücü arzını sağlayacak olan Uşak Üniversitesi ile ilin ekonomisinde büyük paya sahip deri ve tekstil sektörü firmalarının üye olduğu, öncü karar alma mekanizması UTSO ile tüm çalışmalarda iş birliği yapılacak ve iş birliği protokolü imzalanacaktır. Deri ile ilgili çalışmalarda bünyesinde birçok deri işleme tesisini barındıran UKOSB ile tekstil konusunda yapılan çalışmalarda ise neredeyse tümüyle tekstil firmalarına ev sahipliği yapan Uşak OSB ve Karahallı OSB ile de iş birliği sağlanacak ve protokol imzalanacaktır. Söz konusu kurumlarla dönemsel toplantılar gerçekleştirilerek koordinasyonun etkin kılınması hedeflenmektedir.

3.4.4.3. Kapasite Geliştirme

Bölge’de Kapasite Geliştirme Çalışmaları

Bölgesel Kalkınma Üniversitesi olarak ilan edilen Uşak Üniversitesinin deri ve tekstile yönelik olarak özel sektöre proje geliştirmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte ortak projeler geliştirmesi ile proje yazma ve yürütme konusundaki becerilerinin artırılması amacıyla eğitimler alması sağlanacaktır.

Uşak ilinde deri işleme ve tekstil geri dönüşüm sektörlerinde doğal bir yığın bulunmakta olup henüz kümelenme denilebilecek bir yapı mevcut değildir. Kümelenmenin sağlayacağı faydalar tespit edilecek, ülkemizdeki iyi uygulama örnekleri ziyaret edilerek Uşak ilindeki firmalara anlatılacak ve farkındalık yaratılacaktır. Ayrıca, ilde özellikle deri sektöründe ciddi çevre sorunları yaşanmaktadır. Bu sebeple temiz üretim ve temiz tüketim alanında faaliyet göstermenin avantajlarına ve sunduğu fırsatlara yönelik farkındalık toplantıları gerçekleştirilerek işverenlerin bilgileri arttırılacaktır.

3.4.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Yerli Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri

Uşak ilinin yatırım potansiyelinin tanıtılması, organizasyonlarla desteklenerek yurt içinden yatırımcıların ilimize yatırım yapmaları için çalışmalar yapılacaktır. Uşak’ta bulunan OSB’lerin genişleme çalışmaları da göz önünde bulundurularak ilimizde özellikle tekstil ve deri sektöründe

nihai ürün üretimine yönelik yatırımların çekilmesi için çalışmalar yapılacaktır. Çalışma kapsamında ilin yatırım fırsatlarını tanıtan rehber hazırlanarak sanayisi gelişmiş illerde bulunan ticaret ve sanayi odaları, OSB'ler, ilgili kurum ve kuruluşlar ziyaret edilecek ilin yatırım potansiyeli tanıtılacaktır. Ayrıca, deri ve tekstil sektörlerinde özellikle AR-GE ve tasarım konularında verilen hibe programları araştırılarak sektörde faaliyet gösteren firmalar konu hakkında bilgilendirilecektir.

Fuar ve Organizasyonlara Katılım

2018 yılında düzenlenecek 15. Uluslararası İstanbul İplik Fuarı, ITM 2018 Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı, Shoes & Leather (Çin Halk Cumhuriyeti) ve Dünya 8. Tekstil Geri Dönüşüm Konferans ve Fuarı (Almanya) ziyaret edilerek stantlarda firmalara ilin yatırım ortamı, hibe ve destekler anlatılacaktır. Fuar ziyareti neticesinde deri ve tekstil sektöründeki yeni gelişmeler hakkında bilgi sahibi olunacak ve bilgi notu hazırlanarak Uşak ilindeki sektörde faaliyet gösteren firmalar ziyaret edilecek ve fuar hakkında bilgi verilecektir.

3.4.4.5. Ajans Destekleri

Fizibilite Desteği

2018 yılı içerisinde, deri ve tekstil sektörünün dönüşümüne katkı sağlayacak yatırımlara yönelik fizibilitelerin hazırlanması amacıyla Fizibilite Desteği Programı uygulanacaktır. Fizibilite desteğinin, DERTEK SOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

“Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin fizibilite çalışmalarının desteklenmesi”

Güdümlü Proje Desteği

Bu SOP kapsamında 2018 yılı içerisinde 1 adet güdümlü proje desteği verilmesi planlanmakta olup bu projeye ilişkin proje fikri, 2017 Yılı Çalışma Programı ekinde Kalkınma Bakanlığı tarafından uygun bulunmuştur. Bu projeye ilişkin fizibilite raporları 2018 yılı içerisinde hazırlanacak ve Bakanlık onayına sunulacaktır.

Deri & Tekstil Tasarım ve Eğitim Merkezi Güdümlü Projesi (DETTEM):

Uşak sanayisinde önemli bir yer tutan ancak düşük katma değer üretilen deri sektöründe tasarım kabiliyetinin geliştirilmesi ve Uşak derisinden yapılan tasarımlar ve ürünler için katma değeri yüksek bir marka oluşturulması suretiyle ilin rekabet gücünün artırılmasının amaçlandığı bir güdümlü proje desteği sağlanacaktır. Bu bağlamda, Uşak Üniversitesi bünyesinde deri tasarımı ve deri ürünleri akreditasyon merkezi oluşturulacaktır. Pazarlama ve markalaşma faaliyetlerinin ise Uşak Deri (Karma) Organize Sanayi Bölgesi ve Uşak Ticaret ve Sanayi Odası üzerinden yürütülmesi planlanmaktadır.

Mevcut durumda sektörde faaliyet gösteren firmalar fason üretim yapmakta ve Uşak'ta üretilen deri ürünleri birçok tanınırlığı yüksek firmalar tarafından kendi markaları altında ciddi kâr payları ile satılmaktadır. Söz konusu tasarım-üretim-satış zincirinde Uşak ilinde faaliyet gösteren firmaların oluşturabildikleri katma değer oldukça düşüktür. Proje ile üretimde sorun yaşamayan ancak tasarım ve marka hususlarında eksiği bulunan sanayinin, üniversite ve sanayi iş birliği içerisinde bu eksikliklerinin giderilerek deri sektöründen elde edilen katma değer artırılması sağlanacaktır.

Teknik Destek

2018 yılı içerisinde, Bölge’de DERTEK SOP ile ilişkili paydaşların, belirlenen genel ve özel amaçlar doğrultusunda teknik beceri ve kapasitelerinin artırılması amacıyla Teknik Destek Programı uygulanacaktır. Teknik desteğin, DERTEK SOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

“Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin kapasite geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin desteklenmesi”

3.4.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Uşak Lojistik Köyü Yatırımı

Küresel ticaretin hızla artmasının yanında, küresel üretimin daha fazla paylaşılması ve gittikçe artan küresel rekabet sonucunda lojistik hizmetler, “stratejik rekabet avantajı” sağlamanın önemli bir aracı haline gelmiştir. TCDD, yük potansiyeli yüksek olma özelliğinden dolayı Uşak ilinde lojistik köy kurma kararı almış ve çalışmalara başlamıştır. Ancak bu çalışmaların henüz yeterli seviyeye gelmemesinden dolayı köy hizmet verememektedir. Bu kapsamda, Uşak Lojistik Köyü ile ilgili bir çalışma yapılarak ilin deri ve tekstil sektörü kaynaklı yükünün tüm işlemlerinin doğrudan ilden yapılarak çıkarılması sağlanacak ve böylece ilin rekabet gücü artacaktır. Bu çerçevede, Uşak Lojistik Köyü yatırımının kamu yatırım programı kapsamında önceliklendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

Karahallı OSB – Uşak Kara Yolu Yatırımı

Bu SOP kapsamında yapılacak çalışmalarla birlikte ilde hem ihracat hem de istihdam konusunda oldukça önemli durumda bulunan deri ve tekstil sektörleri, daha katma değerli ürünler üretimine geçerek rekabet güçlerini artıracaktır. Bu bağlamda, ilin bu sektörlerle yönelik olarak bölge içi ve dışından yatırım çekme konusunda rekabet edebilirliği de artacaktır. Bu artan rekabet edebilirlik doğal olarak ilin yatırım çekme potansiyelini de olumlu etkileyerek daha fazla yatırım alanı yaratılmasına yönelik çalışmaları da tetikleyecektir. İlde bulunan üç OSB’den iki tanesinin (UKOSB ve UOSB) doluluk oranları oldukça yüksek olup genişleme çalışmaları devam etmektedir. Diğer taraftan Karahallı OSB’de ise yatırımcıya sunulabilecek alanlar olmasına rağmen ulaşılabilirlik sıkıntısı yaşanmaktadır. Bu nedenle Karahallı OSB’yi Uşak il merkezine bağlayacak yolun hızlı bir şekilde tamamlanması elzemdir. 2018 yılında Karahallı OSB – Uşak kara yolunun kamu yatırım programı kapsamında önceliklendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

3.4.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

IPA Fonlarına Yönelik Projeler

UKOSB’nin başvuru sahibi olduğu ve ön inceleme sonrasında müzakerelerine başlanacak olan “Büyükbaş Deri İşleme İçin Ortak Kullanım Tesisi Kurulması Projesi”ne ortak olunması öngörülmektedir. Projeye ortak olunması durumunda OSB’nin bu alanda gerçekleştireceği faaliyetlere teknik destek sağlanacaktır.

3.4.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması**Tablo 20 – DERTEK SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması**

Proje / Faaliyet	2018		2019		2020	
	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay
Deri Sektörüne Yönelik Değer Zinciri Analizi Yapılması	X	X				
Tekstil Sektöründe Geri Dönüşüm Raporu Hazırlanması		X				
Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Çalışmaları	X	X	X	X	X	X
Bölge’de Kapasite Geliştirme Çalışmaları		X	X	X		
Yerli Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri		X	X	X	X	X
Fuar ve Organizasyonlara Katılım	X	X	X	X	X	X
Güdümlü Proje Desteği	X	X	X	X	X	X
Proje Teklif Çağrısı				X	X	X
Fizibilite Desteği		X	X	X	X	X
Teknik Destek Programı		X	X	X	X	X
Uşak Lojistik Köyü Çalışmaları		X				
Karahallı OSB-Uşak Kara Yolu Çalışmaları		X				
IPA Fonlarına Yönelik Projeler	X					
SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	X	X	X	X	X	X
Uşak Üniversitesi ile İş Birliği Platformunun Kurulması ve Desteklenmesi			X	X	X	X
Deri ve Geri Dönüşüm Tekstil Sektörlerinde Temel Eksikliklerin Tespit Edilmesi Adına Çalıştaylar Düzenlenmesi			X			
Faiz Desteği Hazırlıkları			X			
Özel Sektöre Yönelik Faiz Desteği				X	X	X

2018 yılı genelinde yoğun biçimde paydaşlarla toplantı ve çalıştaylar düzenlenecek, bu çalışmalar fizibilite desteği programı, hizmet alımları ve Ajans personeli tarafından yapılacak araştırma ve analizler ile desteklenecektir. 2018 yılında ihalesi tamamlanması planlanan ve SOP kapsamında hem bütçesi hem de faaliyetleri açısından en önemli bir bileşen olarak değerlendirilebilecek dış kaynaklı projenin sorunsuz bir şekilde yürütülmesi için çalışmalar önceliklendirilecektir. Bu projenin hayata geçirilmesiyle ilde büyükbaş hayvan derisi üretimi ve bunun devamında farklı deri ürünlerinin (ayakkabı, çanta vb) üretilmesi sağlanacaktır.

2019 yılında geri dönüşüm sektöründe katma değer artırılmasına yönelik güdümlü proje de hayata geçirilecektir. Deri ve tekstil sektörlerinde katma değer yaratılması amacına ulaşmak için Uşak ilinde faaliyet gösteren firmalara yönelik mali destek programı yine 2019 yılında ilan edilecektir. Güdümlü proje ve özel sektöre yönelik program ile ürünlerin ticarileşmesi, ihracat yapan KOBİ sayısının artması ve geri dönüşüm faaliyetinde bulunan KOBİ sayısında artış beklenmektedir. Aynı

yıl sanayi bölgelerinin daha çevreci bir hizmet vermesi amacıyla altyapılarının destekleneceği mali destek programı ilan edilecektir.

2020 yılında ise deri ve tekstil firmalarının markalaşma çalışmalarına yönelik faiz desteği programı ilan edilecektir. Uşak Yatırım Destek Ofisi (UYDO) tarafından fuar ve organizasyonlara katılım sürdürülerek ilin deri ve tekstil konusunda sahip olduğu altyapı özellikleri anlatılacak ve ile yatırımcı çekilmesine yönelik çalışmalar devam edecektir.

SOP kapsamında Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyona Farklılaşması ve İhtisaslaşması Programı'nda deri, tekstil ve seramik konularında pilot üniversite olarak belirlenen Uşak Üniversitesi ile kurulacak iş birlikleri tüm çalışmalarda devam edecektir.

2019 ve 2020 yıllarında fizibilite desteği ve teknik destek programları sürdürülerek SOP kapsamında gerekli olacak fizibilite çalışmaları yapılacak ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi sağlanacaktır. 2019 ve 2020 yıllarında SOP izleme ve değerlendirme çalışmaları devam edecek ve yaşanan olası sorunların çözümleri araştırılacaktır.

3.4.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

DERTEK SOP'un uygulanma sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından PBKB sorumludur. PBKB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, PBKB Birim Başkanı, UYDO Koordinatörü, kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır. SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönetim Komitesi toplantıları akabindeki ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

3.4.7. İzleme ve Değerlendirme

Uşak ilinde Ajanstan sorumlu Vali Yardımcısının başkanlığında, Uşak Üniversitesi tarafından belirlenen bir üye, Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri ve Ajans Genel Sekreteri'nden oluşan 4 kişilik SOP Yönetim Komitesi oluşturulacaktır. Altışar aylık dönemlerde bu SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. İl içinden talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınacaktır. SOP Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılacak ve fikir bildirebilecektir.

Aynı zamanda PBKB, üçer aylık dönemlerde ilgili birimlerin ve YDO'ların katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin uygulanmasından PYB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İDB, Avrupa Birliği ve benzeri dış kaynaklı fon bulma ile SOP kapsamında bu fonlara ait projelerin yürütülmesinden PGUB sorumludur. PGUB, ilde diğer kurumlar tarafından alınan dış kaynakla fonlanmış projelerin faaliyetlerinin de izlemesini gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının değerlendirilmesi PBKB ve UYDO tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi ise gerektiğinde UYDO'dan destek alınarak PBKB tarafından gerçekleştirilecektir.

SOP Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından PBKB sorumludur.

Tablo 21 – DERTEK SOP Faaliyetleri Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Deri Sektörüne Yönelik Değer Zinciri Analizi Yapılması	PBKB	01.02.2018 01.07.2018	105.000
Araştırma, Analiz ve Programlama	Tekstil Sektöründe Geri Dönüşüm Raporu Hazırlanması	PBKB UYDO	01.02.2018 01.07.2018	105.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel İş Birliği ve Koordinasyon Toplantıları	PBKB UYDO	01.02.2018 31.12.2018	5.000
Kapasite Geliştirme	Bölge'de Kapasite Geliştirme Çalışmaları	PGUB UYDO	01.03.2018 31.12.2018	35.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Shoes & Leather 2018 Fuarı'na Katılım	UYDO	30.05.2018 01.06.2018	20.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	ITM 2018 Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı ile 15. Uluslararası İstanbul İplik Fuarı'na Katılım	UYDO	14.04.2018 17.04.2018	2.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Dünya 8. Tekstil Geri Dönüşüm Konferans ve Fuarı'na Katılım	UYDO	25.06.2018 26.06.2018	20.000
Ajans Destekleri	Deri & Tekstil Tasarım ve Eğitim Merkezi Gündümlü Projesi (DETTEM)	PGUB PYB	01.04.2018 31.12.2018	1.674.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	250.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Teknik Destek Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	100.000
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Büyükbaş Deri İşleme için Ortak Kullanım Tesisi Kurulması Projesi'ne Ortak Olunması	PGUB	01.04.2018 31.12.2018	120.000
İzleme ve Değerlendirme	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	PBKB MYDO	01.04.2018 31.12.2018	2.000
Toplam				2.438.000

3.5. Yararıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı (KEN SOP)

3.5.1. Amaç

Genel Amaç: Kütahya merkezli olarak TR33 Bölgesi'nin sürdürülebilir sosyal ve ekonomik kalkınmasında yararıcı ve kültürel endüstrileri stratejik faktör haline getirerek sektörün rekabet gücünü arttırmak ve şehri zanaat ve el sanatları alanında marka şehir yapmak

Özel Amaç 1: Kütahya ilinin yararıcı ve kültürel endüstriler alandaki uluslararası ağlara dâhil olmasını, ulusal ve uluslararası iş birliklerinde etkin yer almasını sağlayarak tanınırlığını arttırmak

Özel Amaç 2: Zanaat ve el sanatları alanında standartlar belirlemek ve uygulanmasını yaygınlaştırmak suretiyle markalaşmayı sağlayarak pazarlama olanaklarını ve elde edilen katma değeri arttırmak

Özel Amaç 3: Şehirdeki yararıcı ve kültürel endüstri alanındaki fiziki, sosyal ve kültürel yenilikçi altyapıları güçlendirerek kentsel sürdürülebilirliği sağlamak

3.5.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

KEN SOP, “*Bölge’de yararıcı ve kültürel endüstrilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması*” stratejik tercihini hayata geçirmek amacıyla kurgulanan SOP’tur.

Kütahya, 14. yüzyıldan itibaren, çini başta olmak üzere farklı zanaat ve el sanatlarının merkezi olmuştur. Kütahya’nın yararıcı endüstriler alanındaki etkinliği, 14. yüzyılda Orta Doğu ve Avrupa’da cami, kilise ve sinagoglarda ortaya çıkan iç ve dış cephelerdeki dekorasyon ihtiyacına binaen ile çok sayıda çini atölyesi kurulmasıyla başlamıştır. 18. yüzyılla birlikte çini üretiminin yoğunlaştığı diğer Anadolu şehirlerinin pek çoğunun bu alanda ciddi bir gerileme yaşamasına rağmen, Kütahya bir zanaat ve el sanatı merkezi olma özelliğini korumuştur.

Günümüzde de Kütahya’da yaklaşık 435 zanaat ve halk sanatı atölyesi bulunmaktadır. Çini Sanatının UNESCO Somut Olmayan Kültür Mirası listesine dâhil edilmesi çalışmaları kapsamında yapılan araştırmalara göre, Kütahya’da en az 4.000 faal zanaatkâr ve sanatçı bulunmaktadır. İl genelinde nakış, dantel süsleme ve iğne oyası alanında faal 17 atölye bulunmaktadır ve yaklaşık 1000 kadının bu alanda faaliyet gösterdiği tahmin edilmektedir. İlde değerli taş işleme, kilim dokuma ve oymacılık alanında da atölyeler ve zanaatkârlar mevcuttur. Sanatçı ve zanaatkârlara ek olarak, üretim ve satışta (tedarikçiler, satıcılar, finansçılar, evlerde çalışan kadınlar da dâhil olmak üzere) istihdam edilen kişiler de dikkate alındığında ildeki her 5 istihdamdan birinin zanaat ve el sanatları ve ilgili sektörlerde olduğu tahmin edilmektedir.

İldeki mevcut ekonomik yapı incelendiğinde başat imalat sanayi sektörlerinin ilin tarihinde önemli yer tutan zanaat ve el sanatlarından türediği görülmektedir. 2015 yılı verilerine göre Kütahya’da metal olmayan mineral ürünleri ihracatı, toplam il ihracatının %77’sine tekabül etmektedir. SGK 2012 yılı verilerine göre Kütahya’da en çok kişinin istihdam edildiği sektör 8.081 kişiyle, diğer metalik olmayan mineral ürünleri imalatıdır. Söz konusu sektörde istihdam edilenlerin birçoğunu sanatçılar ve zanaatkârlar oluşturmaktadır.

TÜİK 2010 Yıllık İş İstatistikleri ve SGK 2013 verilerine göre Kütahya’daki katma değer üretiminin %44’ü diğer metalik olmayan mineral ürünleri sektöründedir. Bölge’deki seramik ve çini sektörünün bunda büyük rolü bulunmaktadır. Diğer metalik olmayan mineral ürünleri imalatı, katma değerdeki payı, üretim değerindeki payından yüksek olan bir sektör olarak öne çıkmaktadır.

Bu durum sektörün potansiyel olarak gelişime açık ve Kütahya'nın sosyoekonomik gelişimine katkı sağlaması beklenen bir sektör olduğunu göstermektedir.

Zanaat ve halk sanatları, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) ve Birleşmiş Milletler Ticaret ve Gelişme Konferansı (UNCTAD) tarafından yaratıcı ve kültürel endüstri olarak kabul edilmektedir. Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılında hazırlanan "Creative Economy Outlook and Country Profiles" raporuna göre yaratıcı endüstriler küresel ekonominin canlı sektörleridir. Demografik özellikler, bilgi iletişim teknolojilerine daha iyi erişim ve yaratıcı ürünler ve hizmetlerle ilişkili yeni yaşam tarzlarına dinamik kaymalar, bu sektörlerin stratejik önemini arttırmaktadır.

Avrupa Birliği'nin Kültür için Avrupa Ajandasının Stratejik Çerçevesi'ne göre yaratıcı ve kültürel endüstriler, Avrupa'da büyümeye katkı sağlayan bir istihdam yaratma kaynağıdır. Aynı zamanda sosyal içermeyi teşvik etmek ve kültürel çeşitliliği desteklemek için etkin bir kanal olarak tanımlanmaktadır.

UNESCO'ya göre; kültürel ve yaratıcı endüstriler, zanaat ve el sanatları, tasarım, mimarlık, film, gastronomi, edebiyat, medya sanatları, yazılım ve müzik sektörlerini kapsamaktadır.

UNCTAD'ın Haziran 2004 yılındaki "Yaratıcı Endüstriler ve Gelişme Konferansı"nda yaratıcı endüstriler ve kültürel ürünlerin temel özellikleri aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- İnsan kaynakları, yaratıcı endüstrilerin temel girdisidir.
- Yaratıcı endüstrilerin faaliyetleri temelde bilgi odaklıdır. Bu faaliyetler sadece sanat ile sınırlı olmayıp ticaret ve telif hakları gibi gelir getiren her türlü faaliyeti içermektedir.
- Yaratıcı endüstrilerin somut veya soyut nitelikli mal ve hizmet çıktıları ekonomik değer ihtiva eder.
- Yaratıcı endüstriler, hizmet sektörü ve endüstriyel sektörlerin kesişim noktasında olduğu için dünya ticaretine yeni bir hareketlilik kazandırmaktadır.
- Yaratıcı endüstrinin çıktıları tecrübeye bağlı olduğu için mübadele değerleri uzun vadede aşırı değişkendir. Bu nedenle, pazarlamanın ve algı yönetiminin, fiyatların belirlenmesinde etkinliği çok fazladır.
- Yaratıcı endüstri sonucu ortaya çıkan ürünlerin serbest piyasa ekonomisindeki negatif ekonomik dışsallıklar nedeniyle fiyatı ve miktarı optimal düzeyde değildir. Bu nedenle devlet müdahalesi gereklidir.

Bu niteliklerden ve ilin sosyoekonomik yapısından hareketle, Kütahya'nın ülkemizdeki önemli yaratıcı ve kültürel endüstri şehirlerinden biri olduğu çıkarımı yapılmaktadır. İlin yaratıcı endüstriler alanında markalaşmaya yönelik çalışmaları Ajans koordinasyonunda 2016 yılında başlatılmış, yaklaşık 1,5 yıl süren süreç sonunda Kütahya, 31 Ekim 2017 tarihinde UNESCO tarafından "Zanaat ve Halk Sanatları Alanında Yaratıcı Şehir" olarak ilan edilerek ülkemizden bu listeye dâhil olan 4 şehirden biri olmuştur. Bu prestijli ağa üyelik, önümüzdeki dönemde yaratıcı ve kültürel endüstriler (YKE) alanında ilde gerçekleştirilecek çalışmalara da önemli bir girdi sağlayacaktır.

Yaratıcı endüstrilerin şehirlerin sosyoekonomik kalkınmasındaki önemi göz önüne alındığında hâlihazırda Kütahya şehir ekonomisine önemli katkısı olan zanaat ve halk sanatları endüstrisinde

meydana gelen katma değer artışı, Kütahya'nın sosyoekonomik kalkınmasına büyük katkıda bulunacaktır.

Önemli tarihi ve kültürel köklerine karşın ildeki yaratıcı ve kültürel endüstriler, ulusal ve uluslararası ölçekte rekabet gücünü kaybetmeye başlamıştır. İl genelinde bu alandaki yenilikçi sosyal, kültürel ve fiziki altyapıların zayıflığı, markalaşma eksikliği, sektörde ciddi yer tutan kayıt dışı ekonomi, sektöre ilişkin uluslararası ve ulusal farkındalığın eksikliği, standardizasyonun olmaması sonucu oluşan kalite düşüklüğü ve yanlış pazarlama politikaları sonucu ortaya çıkan düşük fiyatlar sektörün rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir. Sektörün il ekonomisindeki önemi göz önüne alındığında bu durum ildeki sürdürülebilir sosyal ve ekonomik yapıya da ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Kütahya'nın, UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı üyeliği kapsamında verdiği taahhütlerden biri de yaratıcı ve kültürel endüstrilerin ilin sürdürülebilir sosyal ve ekonomik kalkınmasındaki stratejik rolünü pekiştirmektir. Sektörün stratejik bir kalkınma unsuru olarak tanımlanarak farklı alanlarda desteklenmesiyle, rekabet gücünü önemli oranda arttırması sağlanacak, mevcut sorunlar bertaraf edilecek ve Kütahya'nın zanaat ve el sanatları alanındaki uluslararası marka şehir rolü temin edilecektir.

İl genelinde, yaratıcı ve kültürel endüstriler alanında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek eylemlere ilişkin ciddi bir farkındalık ve sahiplenme mevcuttur. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı adaylık sürecinde üst düzeye çıkan ve kamu kesimi, özel sektör, STK'ler, sanatçılar, iş adamları, akademisyenler olmak üzere farklı kesimleri bir araya getiren bu kenetlenme, KEN SOP'un uygulama sürecine de önemli pozitif katkı sağlayacaktır. Bu noktada, Kütahya'nın şehir vizyonunu Yaratıcı ve Kültürel Endüstri şehri olarak belirlemiş olması da KEN SOP'un hayata geçirilmesi açısından önemli bir etkidir.

İlde fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanelerinde hastaların iyileşme süreçlerinde zanaat ve el sanatlarının kullanılması, Suriyeli sığınmacılara el sanatları alanında meslek edindirme kurslarının verilmesi, mahkûmların çini atölyelerinde eğitim görmeleri gibi sosyal amaçlı projeler de hâlihazırda uygulanmaktadır. Bu tür yenilikçi projeler, farklı kesimlerin de KEN SOP'un hayata geçirilmesinde paydaş olarak yer alabileceğini ve SOP'un etkilerinin sadece hedef gruplarla sınırlı kalmayacağını ortaya koymaktadır.

KEN SOP'un kurgulanma sürecinde, Kütahya ilinin UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı üyeliği kapsamında kabul ettiği ilkeler ve verdiği taahhütler de değerlendirmeye alınmış; bu sayede, KEN SOP'un farklı kurumların bu doğrultuda hayata geçirecekleri faaliyetleri koordine edecek bir üst program olarak kurgulanması sağlanmıştır. KEN SOP'un uygulanmasında koordinasyonu üstlenecek Ajansın, aynı zamanda UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Kütahya temas noktası ve yürütme organı olması, Ajansa önemli bir etkinlik kazandıracaktır.

Ön Risk Değerlendirmesi

KEN SOP kapsamında yapılacak üç önemli çalışmanın; güdümlü proje ile gerçekleştirilecek olan standart oluşturma, çini üreticileri arasında bu standartlara uygun ürün üretimini yaygınlaştırma ve tanıtım faaliyetleri olduğu değerlendirilmektedir. Hâlihazırda UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na dâhil olma aşamasında yapılan çalışmalar ve elde edilen tecrübeler ışığında tanıtım faaliyetlerinde aksama yaşanması beklenmemektedir.

Çini üzerine güdümlü proje çalışması birkaç yıldır Ajans gündeminde olmasına rağmen ilgili paydaşların konuya yeterli düzeyde eğilmemesi sebebiyle hayata geçirilememiştir. KEN SOP kapsamında özellikle Kütahya ilinin UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na dâhil olmasının da katkısıyla güçlü ve çok ortaklı bir grubun oluşturularak projenin başlaması beklenmektedir. Çini üretimi için standart oluşturma faaliyetlerinde yaşanabilecek en büyük sorun, birçok çini firmasının ve atölyesinin çok çeşitli ürünler kullanmasıdır. Bu sebeple güdümlü proje kapsamında çini firmalarının veya atölyelerinin de katılımıyla çok ortaklı bir yapı oluşturulması, bu oluşumun standart belirlenmesinde söz sahibi olması ve belirlenen standartlara uygun çini üretimini destekleyici faaliyetlerde bulunması, yaşanabilecek sorunları da asgari düzeye indirecektir.

Ayrıca çini üreticilerine yönelik olarak ilan edilecek proje teklif çağrılarının, üreticilerin belirlenen standartlara uygun üretim yapmasına yönelik destekleyici bir bileşen olacağı; mümkün olduğu takdirde bu desteklerin çini üretiminde bulunan tüm firmaları ve atölyeleri kapsayıcı bir şekilde kurgulanmasının riskleri minimize edeceği değerlendirilmiştir.

3.5.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2018 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 22 – KEN SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Marka Şehir Eylem Planı Hazırlanması	Adet	1	Eylem Planı
İşbirliği ve Koordinasyon	Yürütme Kurulu Toplantısı	Adet	2	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Koordinasyon Kurulu Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal Koordinasyon Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal İş Birliği Toplantısı	Adet	3	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Katılım Sağlanan UCCN Kurulu Sayısı	Adet	1	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	UNESCO İş Birliği Toplantısı	Adet	2	Toplantı Tutanakları
İşbirliği ve Koordinasyon	Desteklenen Az Gelişmiş Şehir Sayısı	Şehir	1	Ziyaret Raporları
İşbirliği ve Koordinasyon	İş Birliği Protokolü İmzalanan Şehir Sayısı	Adet	1	İşbirliği Protokolleri
Kapasite Geliştirme	Eğitim Protokolü İmzalanan Kurum Sayısı	Adet	5	İyi Niyet Protokolleri
Kapasite Geliştirme	Paydaşlara Yönelik Eğitim Sayısı	Adet	2	Eğitim Raporları
Kapasite Geliştirme	Eğitim Verilen Paydaş Sayısı	Kişi	10	Eğitim Raporları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Oluşturulan ve Yönetilen Sosyal Ağ	Adet	3	Faaliyet Raporları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Katılım Sağlanan Fuar ve Festival	Adet	1	Ziyaret Raporları

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Tanıtım ve Yatırım Destek	İnternet Sitesi Yıllık Ziyaretçi Sayısı	Kişi	1.000	Site Yazılımı
Ajans Destekleri	Başlatılan GÜdümlü Proje	Adet	1	Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Faaliyet Raporu
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Geliştirilen AB Projesi Sayısı	Adet	3	Proje Çıktıları

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılmaması hedeflenen sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 23 – KEN SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
2	Çini İhraç Eden Firma Sayısındaki Artış Oranı	%	30	Anket
2	İlden Çini İhracatındaki Artış Oranı	%	100	Anket
2	Çini Ürünlerinin Ortalama Satış Değerindeki Artış Oranı	%	50	Anket
1	Ortak Proje Yürütülen UCCN Şehri Sayısı	Adet	5	Protokoller
1	Kardeş Şehir Yapılan UCCN Şehri Sayısı	Adet	5	Protokoller
1	BM ile Ortak Yürütülen Proje ve Çalışma Sayısı	Adet	2	Protokoller
1	UCCN Kütahya Marka Şehir Tanınırlık Düzeyindeki Artış Oranı	%	50	Anket
3	İldeki Ortak Kullanılan Atölye ve Satış Alanı Sayısı	Adet	2	Saha Çalışması
3	Kültürel Faaliyetler Kapsamında İle Gelen Turist Sayısındaki Artış Oranı	%	100	Anket ve Resmi Veri

3.5.4. Proje ve Faaliyetler

3.5.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Marka Şehir Eylem Planı Hazırlanması

Kütahya, UCCN üyeliği ile birlikte uluslararası ölçekte marka şehir olmak için ilk adımı atmıştır. 2018 yılı içerisinde, Zanaat ve El Sanatları Marka Şehri niteliğinin pekiştirilmesine yönelik Marka Şehir Eylem Planı hazırlanacak, bu sayede ildeki tüm faaliyetlerin koordinasyon içerisinde eşgüdümlü olarak yürütülmesi ve planlanması sağlanacaktır.

Eylem planı hazırlıkları Ajans koordinasyonunda gerçekleştirilecektir, ilgili taraflarla proje ve eylem bazlı odak grup toplantıları yapılacaktır. Eylem planı, UCCN Yürütme Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girecektir. Altışar aylık dönemlerde gerçekleştirilecek Yürütme Kurulu toplantılarında, eylem planı uygulamalarındaki ilerlemeler değerlendirilecektir. Eylem planı, KEN

SOP'la uyumlu ve bütünlük teşkil edecek nitelikte hazırlanacak, KEN SOP'ta yer verilen bileşenlere ilişkin uygulama detaylarını da kapsayacaktır.

3.5.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

İl Düzeyinde Koordinasyon Çalışmaları

KEN SOP'un uygulama sürecinde koordinasyonun sağlanması, gelişmelerin değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla Yürütme ve Koordinasyon Kurulları oluşturulacak ve dönemsel olarak toplanacaktır. UCCN başvurusu kapsamında oluşturulan Adaylık Komitesi çalışmalarına 6 ayda bir toplanarak Yürütme Kurulu olarak devam edecek, ayrıca ilin üst düzey yöneticilerinden müteşekkil bir Koordinasyon Kurulu oluşturulacak ve üçer aylık dönemlerde toplanacaktır.

Ulusal Düzeyde Koordinasyon ve İş Birliği Çalışmaları

Zanaat ve El Sanatları Marka Şehri olma hedefi doğrultusunda çalışmalar Ajans önderliğinde yürütülmekte olup bu doğrultuda ulusal iş birlikleri geliştirilmesi ve ilgili kurumlarla koordinasyonun sağlanması gerekmektedir. Bu hedef doğrultusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı ile yıllık bazda, UNESCO Milli Komisyonu ile ise altı aylık dönemlerde koordinasyon toplantıları gerçekleştirilecektir.

Ayrıca, ülkemizi temsilen UCCN'de bulunan diğer şehirler olan İstanbul, Gaziantep ve Hatay ile yıllık koordinasyon ve iş birliği toplantıları gerçekleştirilecektir. Özellikle UCCN'nin farklı alanları arasında iş birliği sağlanması ve ortak projeler yürütülmesi, üyeliğe ilişkin verilen taahhütlerin yerine getirilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Toplantıları

Kütahya, 31 Ekim 2017 tarihi itibariyle UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na Zanaat ve El Sanatları alanında dâhil olmuştur. UNESCO tarafından kabul edilen başvuru dosyasında, ZEKA yürütme ve iletişim organı olarak tanımlanmış, Kütahya'da UCCN'ye ilişkin çalışmaların koordinasyonunu sağlayacak ve UNESCO ile iletişimi yürütecek odak noktaları da Ajans içerisinden belirlenmiştir.

Üye şehirlerin katılımıyla her yıl UCCN Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmektedir. 2018 yılı UCCN Genel Kurul Toplantısı 12 Haziran – 15 Haziran 2018 tarihleri arasında Polonya'nın Krakow ve Katowice şehirlerinde gerçekleştirilecektir. Ayrıca, bazı yıllarda yeni üyelere yönelik bilgilendirme toplantısı ve farklı dallara yönelik alan iş birliği toplantısı gerçekleştirilmekte, yıllık toplantı programı yıl içerisinde netleşmekte ve üyelere bildirilmektedir. Söz konusu toplantılara ilgili yerel yönetim ve yürütme organından katılım sağlanması gereklidir. Bu çerçevede, Ajanstan odak noktası olarak belirlenen 2 personel, UCCN Genel Kurul Toplantısı'na ve gerçekleştirilmesi durumunda diğer dönemsel toplantılara katılım sağlayacaklardır.

UNESCO Genel Sekreterliği İş Birlikleri

UCCN üyeliği kapsamında UNESCO'ya verilen taahhütlere ilişkin bilgilendirme yapılması ve koordinasyonun sağlanması, yürütülen çalışmalara ilişkin farkındalık oluşturulması, ortak geliştirilecek ve yürütülecek projelere ilişkin istişarelerin yürütülmesi gerekmektedir. Belirtilen amaçlar doğrultusunda, 2018 yılı içerisinde Paris / Fransa'da bulunan UNESCO Genel Merkezine 2 ziyaret gerçekleştirilecektir. İlk ziyaretin yılın ilk çeyreği içerisinde gerçekleştirilmesi ve hazırlanan eylem planının müzakere edilmesi hedeflenmektedir. İkinci ziyaret ise yılın 2. yarısı içerisinde gerçekleştirilecek olup geliştirilen UCCN portalı ve başlatılan projelere yönelik istişarelerde

bulunacaktır. Ziyaretlere asgari biri odak noktası olmak üzere Ajanstan üçer personelin katılımı öngörülmektedir. Söz konusu ziyaretler kapsamında, AB hibe çağrılarına yönelik geliştirilecek projelerde UNESCO ile ortak olunmasına yönelik lobi faaliyetleri de yürütülecektir.

Afrika Şehirleri İş Birlikleri

UCCN üyeliği kapsamında, UNESCO'nun geri kalmış ülkelerin desteklenmesi hedeflerine yönelik olarak verilen taahhütlerden bir diğeri, 2020 yılına kadar 4 farklı Afrika şehrine UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na girmeleri kapsamında teknik destek sağlanmasıdır. Bu çerçevede 2017 yılı içerisinde Mozambik UNESCO Milli Komisyonu ile temas kurularak Komisyon temsilcileri Kütahya'da ağırlanmıştır. 2018 yılı içerisinde, teknik destek verilmesi konusunda Mozambik Milli Komisyonu ile sözlü anlaşma sağlanan Matola şehrine teknik ziyaret gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ziyaret kapsamında şehirdeki zanaat ve el sanatları değerleri incelenecek ve başvuru dosyasının hazırlanması konusunda bilgi paylaşımında bulunulacaktır. Ayrıca Matola şehrine 2019 yılındaki başvuru sürecinde teknik destek sağlanacaktır.

Ağa Üye Şehirlerle İş Birlikleri

UCCN üyeliği kapsamında, her yıl 1 üye şehirle görüşülerek iş birliği protokolü hazırlanması ve ortak çalışma yürütülmesi hedeflenmektedir. Söz konusu şehirler belirlenirken hedef pazarlar olarak belirlenen Uzak Doğu, ABD ve Avrupa pazarları önceliklendirilecektir. Bu çerçevede, 2018 yılı içerisinde Güney Kore'nin Icheon, ABD'nin Santa-Fe ve İtalya'nın Fabriano şehirlerinden biriyle protokol imzalanması öngörülmektedir. Bu doğrultuda, belirlenen şehir ziyaret edilerek el sanatları ürünlerinin karşılıklı tanıtılması, yeni pazarlara dâhil olunması ve pazarlama olanakları geliştirilmesine yönelik ortak çalışmalar için zemin oluşturulacak ve iş birliği protokolü imzalanacaktır. Protokolün ön taslağı, ziyaret öncesinde doğrudan ve UCCN Sekreterliği üzerinden kurulacak iletişim ile ziyaret öncesinde geliştirilecektir. Santa-Fe veya Icheon ile protokol taslağının geliştirilmesi ve "Fuar, Festival ve Tanıtım Günlerine Katılım" faaliyeti kapsamında bu şehrin ziyaret edilmesi durumunda iş birliği protokolü söz konusu şehirle imzalanacak, bu faaliyet kapsamında ayrı bir yurt dışı ziyareti gerçekleştirilmeyecektir.

Kütahya'nın ağda daha aktif olmasıyla birlikte, önümüzdeki yıllarda üye şehirlerin Kütahya'yı ziyaretlerinin ön plana çıkartılması hedeflenmektedir.

3.5.4.3. Kapasite Geliştirme

Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Eğitimlerinin Yönlendirilmesi

İldeki yaratıcı ve kültürel endüstrilerin önemli bir kısmını oluşturan zanaat ve el sanatları alanında, farklı kurumlar tarafından farklı kesimlere yönelik çok sayıda eğitim programı geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. KEN SOP kapsamında, söz konusu eğitimlerin BİGEM üzerinden geliştirilmesine ve koordinasyonuna yönelik çalışma gerçekleştirilecek, eğitimlerin tek bir merkezden koordine edilmesi sağlanacaktır. Bu sayede eğitimlerin KEN SOP'un amaçlarıyla uyumlu hale gelmesi mümkün kılınacak ve kaynakların etkin yönetilmesi sağlanacaktır.

Eğitim faaliyeti yürüten kurumlarla iyi niyet protokolleri imzalanarak gerekli görüldüğünde eğitmenlere veya kurumlara da kapasite geliştirmeye yönelik teknik destek sağlanacaktır.

Kütahya Belediyesine Teknik Destek Sağlanması

UCCN çalışmaları kapsamında Kütahya Belediyesi tarafından yerine getirilmesi gerekli bir dizi faaliyet bulunmaktadır. Ajans da Kütahya UCCN Yürütme Organı olarak bu faaliyetlerin yerine getirilmesinden müteselsilen sorumludur. Bu doğrultuda, bir dizi faaliyetin gerçekleştirilmesi sürecinde Kütahya Belediyesine teknik destek sağlanacak ve Belediyede kapasite geliştirilmesi amaçlanacaktır. Verilecek teknik destek ile KEN SOP'un uygulama süresinin bitiminde Kütahya Belediyesinin çalışmaları tek başına sürdürebilecek kapasiteye kavuşması öngörülmektedir.

Bu doğrultuda aşağıdaki konularda Kütahya Belediyesine teknik destek sağlanacaktır:

- UCCN üyesi şehirle temasa geçilerek üye şehirlerin karşılıklı kardeş şehir olarak belirlenmesi ve ortak çalışmalar yürütülmesi,
- Kütahya Belediyesi tarafından yıllık bazda organize edilecek Uluslararası El Sanatları Festival ve Konferanslarının etkin şekilde kurgulanması ve yürütülmesi,
- UCCN ve marka şehir çalışmaları kapsamında görünürlük ve tanıtım çalışmaları yürütülmesi,
- Ülkeler ve şehirler arası sanatçı değişim programı uygulamasının başlatılmasına yönelik görüşmelerin yapılması ve protokollerin imzalanması,
- Yeni binalarda çini kullanımının yaygınlaştırılması ve konakların sanat amaçlı tahsis projelerinin kurgulanması ve yürütülmesi,
- İlin açık hava müzesine dönüştürülmesi projesi kapsamında ilde 400 farklı eserin sergileneceği alanların belirlenmesi ve sanatçıların eserlerinin bu alanlarda sergilenmesi,
- Kütahya ili marka şehir logosunu kullanabilecek atölye ve sanatçıların belirlenerek uygulamanın başlatılması.

3.5.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

İnternet Sitesi ve Sosyal Medya Çalışmaları

KEN SOP ve UCCN üyeliği kapsamındaki internet sitesi ve sosyal medya hesaplarının hazırlanması ve yönetilmesi Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sosyal medya hesaplarının hazırlığı ve yönetilmesi Ajans personeli tarafından gerçekleştirilecek, internet sitesine yönelik hizmet alımı gerçekleştirilecektir.

İnternet sitesi ve sosyal medya hesapları üzerinden haftalık bazda güncellemelerle gerçekleştirilen ve planlanan faaliyetler paylaşılacak olup çalışmalara ilişkin farkındalık oluşturulacaktır.

Fuar, Festival ve Tanıtım Günlerine Katılım

UCCN üyesi şehirler, ağdaki şehirlerde üretilen ürün ve eserlerin tanıtılması, iller arasında iş birliği uygulamalarının başlatılması, farklı yaratıcı endüstri türleri arasındaki etkileşimin artırılması amacıyla fuar, festival ve tanıtım günleri düzenlemektedirler. Söz konusu organizasyonlara Kütahya'nın katılım sağlayarak aktif bir tanıtım yürütmesi, UCCN şehri olarak sanatını ve sanatçılarını tanıtması, ağda etkin hale gelmesi, şehrin tanınırlığının artması ve ilde üretilen ürünlerin markalaşması açısından büyük önem arz etmektedir. KEN SOP kapsamında zanaat ve el sanatları ürünleri açısından hedef pazarlar Uzak Doğu, Avrupa ve ABD pazarları olarak belirlenmiştir. Her yıl bu pazarlarda yer alan UCCN üyesi şehirlerden birinde gerçekleştirilen

organizasyonlara katılım sağlanması ve uluslararası iş birliği ve tanınırlık hedefleri doğrultusunda faaliyet yürütülmesi planlanmaktadır.

2018 yılı içerisinde, iş birliği geliştirilecek şehirler arasında da yer alan Santa-Fe ve Icheon şehirlerinde bu doğrultuda organizasyonlar gerçekleştirilecektir. Söz konusu şehirlerle irtibata geçilecek olup organizasyonlardan birine katılım sağlanacak ve etkin bir tanıtım yürütülecektir. Belirlenen organizasyona Ajanstan asgari biri odak noktası olacak şekilde ikişer personelle katılım sağlanması planlanmaktadır.

3.5.4.5. Ajans Destekleri

Fizibilite Desteği

İlde geliştirilecek yaratıcı ve kültürel endüstri alanındaki fiziki, sosyal ve kültürel yenilikçi altyapıların araştırılması ve fizibilitelerinin hazırlanması amacıyla 2018 yılının 2. yarısında fizibilite desteği uygulanacaktır. Destek kapsamında ortaya çıkacak fizibilitelerin, 2019 yılında KEN SOP kapsamında ilan edilecek KOBİ mali destek programı ve küçük ölçekli altyapı mali destek programına da girdi sağlaması amaçlanmaktadır. Fizibilite desteğinin, KEN SOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

“Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin fizibilite çalışmalarının desteklenmesi”

Güdümlü Proje Desteği

Bu SOP kapsamında 2018 yılı içerisinde 1 adet güdümlü proje desteği verilmesi planlanmakta olup bu projeye ilişkin proje fikri, 2017 Yılı Çalışma Programı ekinde Kalkınma Bakanlığı tarafından uygun bulunmuştur. Bu projeye ilişkin fizibilite raporları 2018 yılı içerisinde hazırlanacak ve Bakanlık onayına sunulacaktır.

Kütahya Çinisinin Markalaşması ve Katma Değerinin Artırılması Güdümlü Projesi: Kütahya Belediyesinin başvuru sahibi olacağı güdümlü projenin ortakları Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası, Çiniciler Odası ve Dumlupınar Üniversitesidir. Projenin genel amacı, Kütahya’da kültürel ve yaratıcı endüstriler alanında faaliyet gösteren firmaları geliştirilecek ortak bir sertifika kapsamında bir araya getirmek, sektörde standardizasyonu sağlayarak AR-GE kapasitesini, ürün kalitesini, markalaşma düzeyini ve pazarlama becerilerini geliştirmektir.

Teknik Destek

2018 yılı içerisinde KEN SOP kapsamında belirtilen özel amaçlara ulaşmak için ilgili paydaşların bilgi, beceri ve kapasitelerinin artırılmasına yönelik teknik destek programı uygulanacaktır. Teknik destek kapsamında yeni finansman kaynaklarından faydalanmaya yönelik faaliyetler de desteklenecektir. Teknik desteğin, KEN SOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

“Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirtilen bileşenlere ilişkin kapasite geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin desteklenmesi”

3.5.4.6. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

2018 yılı içerisinde AB fonlarından yararlanmak, ulusal ve uluslararası iş birlikleri geliştirmek amacıyla 3 farklı alanda proje geliştirilmesi amaçlanmaktadır:

Avrupa Birliği Şehir EŞleştirme Programı

IPA Fonları kapsamında Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yurütulmekte olan Tırkiye – AB Arasında Şehir EŞleştirme Hibe Programı'na yonelik olarak UCCN'de bulunan veya ağa girme potansiyeline haiz Şehirlerle iş birlikleri geliştirmek amacıyla bir proje geliştirilecektir. Proje geliştirme sурecinde herhangi bir hizmet alımı ođgอรulmemekte olup Ajans, Kútahya Belediyesi ile ortak çalışma gerçekleştirecektir.

Horizon 2020 Programı

Horizon 2020 Programı'nın, "Toplumsal Sorunlara ozumler" ana eksenini altında yer alan "Kapsayıcı ve Yenilikçi Toplumlar" baŐlıđındaki TRANSFORMATIONS-06-2018 kodlu "Inclusive And Sustainable Growth Through Cultural and Creative Industries and The Arts" ağrısına yonelik bir başvuru gerçekleştirilecektir.

Başvuru alıŐmaları Kútahya Belediyesi ile ortak yurutulecek olup uygun bir konsorsiyum bulunması halinde ortak sıfatıyla başvuru yapılacak; aksi durumda, proje koordinatอรu olarak proje geliştirilerek baŐvurulacaktır. Projenin amacı, çağrının genel kapsamı olan "yaratıcı ve kulturel endustrilerin geliştirilmesine ve rekabetçiliğinin arttırılmasına yonelik iş modelleri ve araçlar geliştirilmesi ve uygulanması" amacıyla eŐgudumlü olarak belirlenecektir.

Erasmus+ Programı

2018 yılı Erasmus+ Programı çağrılarına yonelik ildeki gençlerin ve dezavantajlı grupların yaratıcı ve kulturel endustriler alanında faaliyet yurutmeleri ve bu alanda stratejik ortaklıklar geliştirilmesi amacıyla proje veya projelerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Proje, KEN SOP kapsamında yer verilen bileşenleri tamamlayıcı olacak Şekilde kurgulanacaktır. Ajans proje geliştirme sурecinde koordinasyonu üstlenecek, projenin başvuru sahibi ise ildeki ilgili kurumlardan biri olarak belirlenecektir. Aynı zamanda, Ajansa Erasmus+ projeleri için gelecek ortaklık teklifleri de değerlendirilecek, KEN SOP'un genel ve özel amaçlarıyla uyum içerisinde olan projelere SOP'un hedefleri doğrultusunda ortak olunabilecektir.

3.5.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 24 – KEN SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2018		2019		2020	
	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay	I. 6 Ay	II. 6 Ay
Güdümlü Proje Desteği	X	X	X	X	X	X
Proje Teklif Çağrısı			X	X	X	X
Fizibilite Desteği		X	X	X	X	X
Teknik Destek Programı		X	X	X	X	X
UCCN Projelerinin Uygulanması	X	X	X	X	X	X
İl Marka Şehir Eylem Planı Hazırlanması	X					
Farkındalık ve İstişare Toplantılarının Gerçekleştirilmesi	X	X	X	X	X	X
YKE Alanında Eğitimlerin Koordinasyonu	X	X	X	X	X	X
Yurt Dışı Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	X	X	X	X	X	X
Dış Fon Kaynaklarına Yönelik Proje Geliştirme Çalışmaları	X	X	X	X	X	X
Ulusal Ölçekte Koordinasyon ve İş Birliği Çalışmaları	X	X	X	X	X	X
Görünürlük Çalışmaları Yürütülmesi	X	X	X	X	X	X
Uluslararası Organizasyonlar Düzenlenmesi		X	X	X	X	X
Kardeş Şehir Girişimleri Başlatılması	X	X				

2018 yılı genelinde yoğun biçimde paydaşlarla toplantı ve çalıştaylar düzenlenecek, bu çalışmalar fizibilite desteği programı, hizmet alımları ve Ajans personeli tarafından yapılacak araştırma ve analizler ile desteklenecektir.

2019 yılında biri KOBİ'lere diğeri ise kamu kurumlarına yönelik olmak üzere iki mali destek programı ilan edilecektir. KOBİ'lere yönelik program ile 2018 yılında çalışmalarına başlanmış olan güdümlü proje desteği ile ortaya konulacak garanti ve sertifikaların çini sektöründe faaliyet gösteren firmalar tarafından kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla firmalar desteklenecektir. Firmalara verilecek bu destekler ve güdümlü proje ile çini ihraç eden firma sayısında, çini ihracatında ve çini ürünlerinin ortalama değerlerinde artış hedeflenmektedir. Kamu kurumlarına ise Kütahya ilindeki yaratıcı ve kültürel endüstri alanındaki fiziki, sosyal ve kültürel yenilikçi altyapılar konusunda destek verilerek ilde ortak kullanılan atölye ve satış alanı artırılacaktır.

2018 yılında çalışmalarına başlanacak olan dış fon kaynaklarına yönelik proje geliştirme çalışmalarına 2019 yılında; UCCN projelerinin uygulanması, farkındalık ve istişare toplantılarının yapılması, yurt dışı ziyaretleri, koordinasyon ve iş birliği çalışmaları ile uluslararası organizasyonların düzenlenmesi çalışmalarına ise 2019 ve 2020 yıllarında devam edilecektir. Bu faaliyetlerle SOP kapsamında belirlenen Kütahya ilinin tanınırlık oranı, kardeş şehir sayısı ve ortak proje yürütülen şehir sayısındaki artış hedeflerine ulaşılabilecektir.

2019 ve 2020 yıllarında fizibilite desteği ve teknik destek programları sürdürülerek SOP kapsamında gerekli olacak fizibilite çalışmaları yapılacak ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi

sağlanacaktır. 2019 ve 2020 yıllarında SOP izleme ve değerlendirme çalışmaları devam edecek ve yaşanan olası sorunların çözümleri araştırılacaktır.

3.5.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

KEN SOP'un uygulanma sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından PGUB sorumludur. PGUB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri ve PGUB Birim Başkanı, kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır.

SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, Ajans intranet portalına düzenli olarak girilerek birimler arası koordinasyon sağlanacaktır. Ayrıca SOP'taki ilerlemeler Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

3.5.7. İzleme ve Değerlendirme

Aynı zamanda PGUB, üçer aylık dönemlerde ilgili birimlerin ve YDO'ların katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirecektir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların ve güdümlü projelerin uygulanmasından PYB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden ise İDB sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının izlenmesi ve değerlendirilmesi PGUB tarafından gerçekleştirilecektir. SOP kapsamında diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlenmesi ise gerektiğinde İDB'den destek alınarak PGUB tarafından gerçekleştirilecektir.

SOP Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından PGUB sorumludur.

Tablo 25 – KEN SOP Faaliyetleri Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Marka Şehir Eylem Planı Hazırlanması	PGUB	01.01.2018 30.07.2018	50.000
İşbirliği ve Koordinasyon	İl Düzeyinde Koordinasyon Toplantıları	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	2.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal Düzeyde Koordinasyon Toplantıları	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	5.000
İşbirliği ve Koordinasyon	UNESCO Yaratıcı Şehirler Toplantıları	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	40.000
İşbirliği ve Koordinasyon	UNESCO Genel Sekreterliği İş Birliği Toplantıları	PGUB	01.01.2018 30.09.2018	40.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Afrika Şehirleri İş Birlikleri	PGUB	01.05.2018 31.07.2018	20.000
İşbirliği ve Koordinasyon	UCCN'ye Üye Ülkelerle İş Birlikleri	PGUB	01.03.2018 30.09.2018	30.000
Kapasite Geliştirme	Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Eğitimlerinin Yönlendirilmesi	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	11.000
Kapasite Geliştirme	Kütahya Belediyesine Teknik Destek Sağlanması	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	5.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	İnternet Sitesi ve Sosyal Medya Çalışmaları	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	60.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Fuar, Festival ve Tanıtım Günlerine Katılım	PGUB KYDO	01.01.2018 31.12.2018	30.000
Ajans Destekleri	Kütahya Çininin Markalaşması ve Katma Değerinin Artırılması Gündümlü Projesi	PGUB PYB	01.04.2018 31.12.2018	2.970.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	250.000
Ajans Destekleri	2018 Yılı Teknik Destek Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	100.000
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Avrupa Birliği Şehir Eşleştirme Programı	PGUB	01.01.2018 31.03.2018	1.000
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Horizon 2020 Programı'na Yönelik Proje Çalışmaları	PGUB	01.01.2018 31.03.2018	20.000
AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Erasmus+ Programı'na Yönelik Proje Çalışmaları	PGUB	01.06.2018 30.09.2018	1.000
İzleme ve Değerlendirme	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	PGUB	01.04.2018 31.12.2018	2.000
Toplam				3.637.000

4. Kurumsal Dönüşüm SOP (KURUM SOP)

4.1. Amaç

Genel Amaç: Ajansın SOP yürütme ve değerlendirme alanında kapasitesini geliştirmek suretiyle daha verimli çalışmasını sağlamak

Özel Amaç 1: Ajans personelinin SOP hazırlama, yürütme ve değerlendirme metodolojilerine hâkim hale gelmesi için gerekli kapasiteyi oluşturmak

Özel Amaç 2: Ajans fiziki ve teknik altyapısını çalışma verimini arttıracak doğrultuda geliştirmek

Özel Amaç 3: BİGEM’i işlevsel bir yapıya kavuşturmak

Özel Amaç 4: Faaliyetlerin etkin yürütülmesine yönelik Bölge’deki diğer kurumlarla iş birlikleri geliştirmek

4.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

KURUM SOP, “Bölge’deki kamu kurumlarının ve çatı kuruluşların hizmet kapasitelerinin geliştirilmesi” stratejik tercihini hayata geçirmek amacıyla kurgulanan SOP’tur.

Kalkınma Bakanlığı 2018 yılı itibarıyla kalkınma ajanslarının SOP sistemine geçmesini planlamış olup çeşitli eğitim ve tanıtım faaliyetleri aracılığıyla ajansların personeline yönelik SOP sürecine geçiş ve bu süreçte gerek personelin gerekse temel paydaşların bilgilendirilmesi konusundaki ihtiyaçları ortaya koymuştur.

2018 yılı içerisinde Ajansın SOP sürecinde yapacağı çalışmalar göz önüne alındığında oluşturduğu programları başarılı bir şekilde yürütebilmesi için mevcut insan kaynağının da bu dönüşüme başarılı bir şekilde adapte olması gerekmektedir. Personelin henüz deneyimi olmadığı yeni uygulamalarla ilgili uzmanlaşması açısından yeterli düzeyde eğitim düzenlenmesi planlanmaktadır.

Oluşturduğumuz programların uygulanması aşamasında, hareket alanımızı genişletmek ve daha profesyonel bir şekilde kullanmak için program yürütme kapasitemizin gelişmesi gerekmektedir. Programların tamamlanmasının ardından yapılacak etki değerlendirmesinin düzgün tasarlanması, değerlendirilecek programın ne derecede etkili olduğu, hangi öğelerinin çalıştığı ve hangi öğelerle ilgili sorun yaşandığına dair bilgi verme sorumluluğumuz da bulunmaktadır. Programların sürdürülebilir kılınması ve yaygınlaştırılması ile ilgili kararların alınmasında da rol oynayacak olan değerlendirme işlemi için Ajansa yürütme alanının yanında değerlendirme alanında da ciddi bir kapasite gelişimine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca Ajans ve Bakanlık tarafından gelecek yıllarda tasarlanacak yeni programlar için politika belirlenirken yapacağımız etki değerlendirmesi, içereceği bilgiler yönünden (doğru ya da yanlış sonuçlanan uygulamalar, programın aksayan yönleri vb.) önemli bir kaynak olma niteliği taşıyacaktır. Tasarlanan program değerlendirmeleri çini, deri ve tekstil, sağlık turizmi, savunma sanayi sektörlerindeki politika yapıcılara rehberlik etmesi açısından da güçlü bir veri tabanı oluşturacaktır. SOP yürütme ve değerlendirme kapasitemizin artmasıyla Ajansın hesap verebilirlik işlevine de katkı sağlanmış olacaktır.

Görev ve faaliyetleri dikkate alındığında Ajansın SOP dönüşüm sürecinin içinde aktif olarak görev alması öngörülmektedir. Oluşturduğumuz bu programlar çerçevesinde Ajansın Bölge’deki paydaşlara iyi ve kaliteli bir hizmet sunması, özellikle bilgi ve teknoloji kaynaklarını etkin biçimde

kullanmasıyla mümkün olacaktır. Ajans personeli gerek mevcut kapasitesi dâhilinde gerekse düzenlenecek kurum içi eğitimlerden faydalanarak bilgi ve teknolojik kaynaklarını etkin şekilde kullanabilir hale gelecektir. Böylece hem kurum personelinin hem de paydaşların bilgi sisteminden yeterli düzeyde faydalanması sağlanacaktır.

Ayrıca Ajansın faydalanıcısı olduğu Zafer-İN Operasyonu kapsamında TR33 Bölgesi'ndeki insan kaynaklarının geliştirilmesi konusunda kurumlar arası iş birliğini sağlamak amacıyla BİGEM kurulmuş olup bu yapının daha aktif bir şekilde çalıştırılması ve bu dönüşüm sürecinin bir parçası olarak faaliyetlerini devam ettirmesi planlanmaktadır. Zafer-İN Operasyonu 2017 yılı Ekim ayının başında tamamlanmış olup sürdürülebilirlik ilkesi gereği, Ajans bünyesinde faaliyetlerine devam edecek olan BİGEM, yerel ekonomiyi desteklemeyi sürdürecektir, Bölge'deki KOBİ'lerin rekabet gücünü artıracak ve dönüşen ekonomiye uyum yeteneklerini geliştirmesi için katkı sağlayacaktır.

4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2018 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 26 – KURUM SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Hazırlanan SOP Çerçeve Dokümanı	Adet	5	Faaliyet Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Uygulaması Takip Edilen YEGEP	Adet	2	Faaliyet Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Takip Edilen Öncelikli Dönüşüm Programı Eylem Sayısı	Adet	4	Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	İmzalanan TÜİK İş Birliği Protokolü	Adet	1	Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Organize Edilen Kalkınma Kurulu Toplantısı Sayısı	Adet	2	Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Kalkınma Kuruluna Katılım Sağlayan Kurul Üyesi Sayısı	Kişi	80	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Personelin Uzmanlaştığı Alan Sayısı	Adet	10	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Personele Verilen Eğitim Sayısı	Adet	9	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Eğitim Alan Ajans Personeli Sayısı	Kişi	40	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Yeni İstihdam Edilen Personel Sayısı	Kişi	10	Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yayımlanan Martı Dergisi Sayısı	Sayı	4	Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Tanıtım Portalı	Adet	1	Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	CBS Portalı	Adet	1	Faaliyet Raporu

4.4. Proje ve Faaliyetler

4.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

SOP'ların Geliştirilmesi

Ajans tarafından 2018 yılı içerisinde beş adet SOP çalışılması planmış olup bununla ilgili hazırlıklara hâlihazırda başlanmıştır. Bu SOP'lar:

- Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (SATUR SOP)
- Gençlerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Sonuç Odaklı Programı (GENÇ SOP)
- Deri ve Tekstil Sektörlerinde Dönüşüm SOP (DERTEK SOP)
- Yaratıcı ve Kültürel Endüstriler Sonuç Odaklı Programı (KEN SOP)
- Savunma Teknolojileri Geliştirme Kümesi SOP (SATEK SOP)

Bu programlar Ajansın geçmiş dönemlerde yapmış olduğu çalışmalar, analizler, kurumlar tarafından hazırlanmış strateji belgeleri, üniversitelerde yapılmış tezler ve diğer akademik makaleler dikkate alınarak Ajans içi toplantılar ile belirlenmiştir.

İl ve bölgesel ölçekli toplantılarla belirlenen SOP'ların geliştirilmesi amacıyla paydaşlarla toplantılar yapılarak görüş alışverişinde bulunulacaktır. Bu toplantılarda paydaşlardan gelen görüşlere azami dikkat edilecek ve uygunluğu kapsamında SOP faaliyetlerinde yer verilecektir. Bu çalışmaların 2018 yılı ilk altı ayına kadar tamamlanması ve SOP'lar için üst çerçeve dokümanlarının hazırlanması hedeflenmektedir.

Bu toplantılara mümkün olduğu ölçüde SOP'larla ilgili tüm paydaşların katılım sağlanmasına yönelik tedbirler alınacaktır. Bu çalışmaların akabinde odak gruplu toplantılarla devam edilecektir. SOP hazırlık ve istişare toplantılarının yapılacağı yerler mekânsal odaklanmanın yapıldığı illerde yoğunlaşarak planlanacaktır. Bunların dışında SOP'ların Bölge içi istişare toplantıları sırasında ortaya çıkacak ve SOP'un geliştirilmesi ve uygulanması aşamasında sorun yaratacağı düşünülen konulara müdahale etmek amacıyla hizmet alımlarının yapılması da değerlendirilmektedir.

Yerel Ekonomik Gelişme Programlarının Uygulanması

2. YEGEP'lerin (Afet Yönetimi, Kentsel Hizmetler, İnsan ve Toplum) ve 3. YEGEP'lerin (Tarım, Maden, Çevre, Enerji) 2018 yılı içerisinde uygulama çalışmalarına devam edilecektir. Bu toplantılar sonucunda Haziran ayında bir ilerleme raporu hazırlanıp Yönetim Kuruluna sunulacaktır. YEGEP toplantılarında Bölge Planı ile ilgili farkındalık artırma çalışmaları da yürütülecektir.

Kamu Yatırım Tekliflerinin Değerlendirilmesi

28/10/2017 tarihli ve 30224 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11/10/2017 tarihli ve 2017/10924 sayılı "2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı"nın "Yerel Koordinasyon" başlıklı 20. maddesinde

"... Yatırımların bölge planlarına uyumu ve bölgesel bütünlüğünün sağlanması için kalkınma ajansları tarafından gerekli teknik destek sağlanır ve bir değerlendirme raporu hazırlanır. Bu doğrultuda, illerin yatırım teklifleri hazırlanan değerlendirme raporu da dikkate alınarak kalkınma ajanslarının yönetim kurullarında görüşüldükten sonra merkeze gönderilir."

ifadesi yer almaktadır.

Bu bağlamda, 2018 yılı içerisinde Bölge illerindeki planlama ve koordinasyon müdürlükleri ile görüşülerek kurumlardan gelen yatırım teklifleri konsolide edilecek, yatırım tekliflerinin TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ile uyumluluğunun değerlendirilmesi için 2018 yılı Temmuz ayı içerisinde Ajans Yönetim Kuruluna sunulacaktır.

Öncelikli Dönüşüm Programları Eylem Planları

Onuncu Kalkınma Planı'na önceki kalkınma planlarından farklı olarak “Öncelikli Dönüşüm Programları” adıyla 25 adet özel uygulama programı eklenmiştir. Söz konusu programlar, Plan'ın uygulanabilirliğini ve kalkınma çabalarının etkinliğini artırmak amacıyla yeni bir yaklaşım çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu kapsamda, öncelikli dönüşüm programları için ayrıntılı eylem planları hazırlanmış bulunmaktadır. Programlar, toplamda 90 bileşen ve 1.300'ün üzerinde eylem içeren bu eylem planları yoluyla hayata geçirilecektir. Bu süreçte toplam 35 bakanlık, kurum ve kuruluş, program koordinatörü veya bileşen sorumlusu olarak görev almaktadır.

Öncelikli Dönüşüm Programlarında kalkınma ajanslarının sorumlu olduğu eylemler de bulunmaktadır. 2018 yılı içerisinde Ajansın sorumlu olduğu tüm eylemlerde koordinasyon görevini PBKB yürütecektir.

Tablo 27 – Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Yerel Ekonomik Gelişme Programlarının Uygulanması ve Toplantıları	PBKB	01.05.2018 31.12.2018	1.000
Toplam			1.000

4.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA) İşbirlikleri

Avrupa Kalkınma Ajansları Birliğine (The European Association of Development Agencies – EURADA) üyelik, 2017 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olup 2018 yılında da üyelik sürdürülecektir. Bu kapsamda EURADA tarafından düzenlenecek olan dönemsel toplantılara ikişer Ajans personeli ile katılım sağlanacaktır. Ayrıca, EURADA üyesi yurt dışından bir kalkınma ajansı ile iş birliği protokolü imzalanması amacıyla EURADA temsilcileriyle yapılacak görüşmelerden sonra Ajansın faaliyetleri ve Bölge özellikleriyle uyumlu bir Ajans belirlenecek, söz konusu Ajanslar ile iş birliği protokolü imzalanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir. İş birliği protokolü imzalanması ile Bölge'nin uluslararası projelerdeki iş birliği potansiyeli ve ilgili fonlardan aldığı payın artırılması planlanmaktadır.

TÜİK ile İş Birliği Geliştirilmesi

Tüm SOP'lar kapsamında elde edilmesi hedeflenen çıktı ve sonuçların net bir şekilde ölçülmesi önemli bir gerekliliktir. Bu ölçümlerin bir kısmı doğrudan çalışmanın yapıldığı alanlarda anket yöntemiyle veya bakanlıklar ile bağlı kuruluşlarının hazırlamış olduğu raporlar üzerinden sağlanacaktır. Bununla birlikte bazı rakamların elde edilmesi için daha profesyonel bir çalışma grubu ile birlikte hareket edilmesi ve gerekli durumlarda hizmet alımı da yapılması zaruri olacaktır. Bu bağlamda TÜİK ile ortak çalışmalar yapılması tüm SOP'lar kapsamında önemlidir. Çalışmaların ilk aşamasında TÜİK Manisa Bölge Müdürlüğü çalışanları ile toplantılar yapılarak hangi rakamların

hangi şartlar altında elde edilebileceği ve gerekli olduğu durumlarda hizmet alımının ne şekilde yapılabileceği hususları görüşülecektir. Görüşmeler sonucunda bir protokol metni hazırlanarak imzalanacaktır.

Kalkınma Kurulu Organizasyonları

5449 sayılı Kanun'un 3 ve 8. maddelerine göre oluşturulan Kalkınma Kurulu üyelikleri 15 Ağustos 2016 tarihli ve 2016/9112 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla kaldırılmıştır. Kalkınma Kurulu üyeliklerinin yeniden belirlenmesi durumunda 2018 yılı içerisinde biri konaklamalı olmak üzere iki defa Kalkınma Kurulu toplantısı düzenlenmesi öngörülmektedir.

Tablo 28 – İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
EURADA İş Birlikleri	PGUB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
TÜİK İş Birliği Protokolü	PBKB	01.01.2018 31.12.2018	4.000
2018 Yılı Kalkınma Kurulu Toplantıları	PBKB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
Toplam			104.000

4.4.3. Kapasite Geliştirme

BİGEM'in Faaliyete Geçmesi

BİGEM, Bölge'deki 44 paydaşın ortaklığıyla Ajans bünyesinde kurulmuş olan ortak bir çalışma grubudur. Ajansımızın faydalanıcısı olduğu Zafer-İN Operasyonu kapsamında kurulan BİGEM'in ortakları arasında Bölge'deki İŞKUR il müdürlükleri, üniversiteler, OSB'ler, TSO'lar ve sendikalar bulunmaktadır.

Zafer-İN Operasyonu kapsamında Bölge'de öne çıkan sektörlerde detaylı analizler gerçekleştirilmiş, bu sektörlerdeki orta ve uzun vadeli kurumsal beceri ve iş gücü ihtiyaçları ortaya konulmuştur. Söz konusu ihtiyaçlar doğrultusunda danışmanlık ve eğitim programları hazırlanarak KOBİ işveren ve çalışanlarının bu programlardan yararlanması sağlanmıştır. Operasyonun tamamlanmasının akabinde Ajans, söz konusu eğitim ve danışmanlık programlarının teknik destek mekanizması üzerinden devamını taahhüt etmiş olup bu programların kurgulanması BİGEM üzerinden gerçekleştirilecektir. Bölge için kritik önem arz eden sektörlerdeki gelişmeler takip edilecek, Operasyonun çıktılarında da faydalanılarak eğitim ve danışmanlık programları kurgulanacak, paydaşlara gerekli bilgilendirmeler yapılacak, BİGEM ortaklarının kendi sorumluluk alanlarındaki eğitimleri koordine etmeleri sağlanacak ve teknik destek mekanizmasıyla programların uygulaması gerçekleştirilecektir.

Ayrıca Zafer-İN Operasyonu kapsamında geliştirilen BİGEM Portalı sürekli güncellenerek KOBİ'lerin ve Bölge'deki diğer kurum ve kuruluşların ülkemizdeki uzaktan eğitim programları, ulusal ve uluslararası mali destekler ve ortaklık fırsatlarından faydalanmaları sağlanacaktır.

Ajans Personelinin Uzmanlaşmasının Sağlanması

Ajans personelinin orta vadeli programlama yaklaşımına uyumu ve Ajansın uzun vadeli sektörel gelişme stratejilerinin uygulanmasında etkin rol alabilmesi için, personelin sektöre ve tematik alanlarda uzmanlaşması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, Bölge’de önce çıkan sektörlerde ve önem arz eden AR-GE ve inovasyon, girişimcilik, yeşil üretim, istihdam, çevre ve enerji gibi tematik konularda uzmanlaşma sağlanacaktır.

Bu kapsamda her Ajans uzmanının biri sektörel biri de tematik olmak üzere iki konuda literatür çalışmaları yapmasına, yurt içi fuar ve kongrelere katılarak kendisini yetiştirmesine olanak sağlanacaktır. Uzmanların çalışmak istediği konular, almış oldukları eğitimler de dikkate alınarak Ajans içinde yapılacak olan bir toplantı ile 2018 yılı içerisinde belirlenecek, eğitimlerin uygulanmasına 2019 yılında başlanacaktır. Bununla birlikte konuların seçiminde YDO uzmanlarına kendi illerinde öne çıkan sektörlerde öncelikli olarak çalışmasına azami dikkat gösterilecektir.

Uzmanlaşma konusunda yapılacak çalışmaların başlangıcında her sektörel ve tematik konunun iki Ajans uzmanı tarafından ele alınması sağlanacak ve böylece her konunun yedekli bir şekilde çalışılmasına fırsat verilecektir. 2018 yılının ikinci ayından itibaren tematik ve sektörel konulara yönelik olarak Ajans uzmanları tarafından çalıştıkları konularda kurum içi sunumlar düzenlenerek tüm Ajans çalışanlarının da farkındalığı artırılabilecektir. Uzmanlar çalışmalarını belirgin bir noktaya ulaştırdığında konularıyla ilgili rapor hazırlayacak ve bu raporlar Ajans internet sitesinde ve Ajansın kurumsal yayını olan Martı dergisinde yayımlanacaktır.

Ajans Eğitimleri

Ajans tarafından Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği’nin 5, 6 ve 19. maddeleri çerçevesinde, 2018 yılı içerisinde insan kaynaklarının bilgi ve becerilerini arttırmak ve Bölge’ye daha iyi hizmet vermesini sağlayacak şekilde teknik kapasitelerini geliştirmek amacıyla gerek birim bazında gerek bireysel bazda gerekse tüm Ajans personelinin katılımının sağlanacağı bir dizi eğitim gerçekleştirilecektir. Böylece hem yeni personelin Ajansın vizyon ve misyonuna uygun şekilde bilgi sahibi olması hem de tüm personelin bölgesel ve kurumsal gerekliliklere göre uzmanlaşması sağlanacaktır. Eğitim alınacak konular, katılım sağlayacak personel sayısı ve eğitimin öngörülen süresi, Ajansın SOP’ları hazırlama, yürütme ve izleme kapasitelerini geliştirme hedefi doğrultusunda belirlenmiştir.

Tablo 29 – Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Konusu	Katılım Sağlayacak Personel Sayısı	Eğitimin Süresi
İş Planı Hazırlama Eğitimi	15	2 Gün
MS Project Eğitimi	20	3 Gün
Fizibilite Hazırlama Eğitimi	15	5 Gün
Etki Analizi Eğitimi	10	3 Gün
Horizon 2020 Eğitimi	20	3 Gün
Değer Zinciri Analizi Eğitimi	10	3 Gün
Girdi-Çıktı Analizi Eğitimi	10	3 Gün
Temel Makroekonomik Göstergeler Eğitimi	20	3 Gün

İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler

2012 yılının ikinci yarısında hizmet alımı yöntemi ile yaptırılan “İş Yüğü Analizi” çalışmasının sonuçlarına göre, Ajans faaliyetlerinin sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi için istihdam edilmesi gereken toplam personel sayısı 54’tür. 20.02.2013 tarihli ve 2013–02 sayılı Yönetim Kurulu Toplantısı’nda İş Yüğü Analizi sonuçlarına dayanarak ortaya konan bu personel ihtiyacının tedricen giderilmesi kararlaştırılmıştır. Ajansın personel mevcudu 2017 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla 36 olup Yönetim Kurulunun karar almış olduğu 9 uzman personel ve 1 iç denetçi istihdamı için 22 Ağustos 2017 tarihinde ilana çıkmış, 29 Eylül 2017 tarihine kadar başvurular alınmış, 11-13 Ekim 2017 tarihleri arasında mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Personel alım sürecinin 2018 yılı ilk çeyreğinde sonuçlandırılması öngörülmektedir. Ayrıca ihtiyaç hâsıl olması ve Yönetim Kurulunun uygun görmesi durumunda 2018 yılı içerisinde yeni alım yapılacaktır.

Tablo 30 – Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Personelinin Uzmanlaşmasına Yönelik Faaliyetler	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	100.000
Ajans Personeline Yönelik Eğitim Faaliyetleri	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	80.000
Personel Ödemeleri	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	7.975.000
Yeni Personel İstihdamı	Genel Sekreterlik, Sınav Kurulu ve Yönetim Kurulu	01.05.2018 31.12.2018	10.000
Görev Yollukları	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
Toplam			8.215.000

4.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Ajans Tanıtım ve İletişim Faaliyetleri

Ajansın tanıtım ve iletişimine yönelik faaliyetlere bu başlık altında yer verilmiş olup destek ve faaliyetlerinin tanınırlığının artırılması için çeşitli çalışmalar gerçekleştirecektir. Bu faaliyetlerin başını basın ve halkla ilişkiler faaliyetleri çekmektedir. Bu kapsamda, Ajans internet sitesine güncel şekilde haber girişleri yapılmakta, bu haberler Ajansın sosyal paylaşım mecraları üzerinden de yayımlanmaktadır. Ayrıca Ajans faaliyet ve duyuruları yerel ve ulusal basına servis edilmektedir. Bu şekilde Ajans faaliyetleri ile ilgili bilinçlendirme ve görünürlük etkin şekilde sağlanmaktadır. Bu faaliyetlere 2018 yılında da devam edilecektir.

Ajans kurumsal kimliğini etkin ve görünür kılmak adına kurumsal nitelikte kırtasiye malzemeleri kullanmaktadır. Ajans birimlerinde ve sahada personelin kullandığı, ayrıca bazı toplantılarda paydaşlara verilmek üzere kalem, defter, notluk gibi ürünlerin standart bir kurumsal kimlik çalışmasına uygun olarak tedarik edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. 2018 yılı içerisinde de bu tür kurumsal nitelikli temel kırtasiye ve promosyon malzemeleri alımı yapılacaktır.

Ajans üç aylık periyodik yayını olan Martı dergisinin yayınlarına devam edilecektir. Martı dergisi, muhteviyatındaki Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu üyeleriyle röportaj; Ajanstan, Bölge’den ve projelerden haberler, bölgesel kalkınma alanında yazılan bilimsel yazılar, Bölge’den başarılı

KOBİ'lerin ve STK'lerin tanıtımları, kırsaldaki sosyoekonomik yaşam koşullarının tasviri ve Bölge'nin turizm değerlerinin tanıtılması göz önünde bulundurulduğunda özgün ve eğitici bir yayın organı olma özelliğini taşımaktadır. Kalkınma bilincini artırmaya ve Ajansın faaliyetlerini tanıtmaya önemli katkı sağladığı değerlendirilen derginin yayınına devam edilecektir. Dergi Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında yayımlanacaktır.

Tanıtım Portalı ve CBS Kurulması

TR33 Bölgesi illerinin yatırım olanaklarının tanıtımı amacıyla içerisinde illerde sağlanan teşvikler, öne çıkan ve potansiyel vaat eden sektörlerle ilişkin raporlar gibi hususların yer aldığı www.zaferinvest.org.tr sitesi, 2018 yılında güncellenecek olup yatırım ortamı ve teşvikler ile ilgili modüller eklenerek sitenin altyapı çalışmaları tamamlanacaktır. Ayrıca internet sitesine interaktif harita modülleri, hizmet alımı yöntemiyle eklenecektir. Bu internet sitesiyle yatırımcıların ihtiyaç duyacakları çeşitli lojistik, sosyal ve ekonomik verilerin ve bilgilerin bir arada bulunduğu bilgi dokümanları ve istatistiksel bilgilerin güncelliği sağlanacak olup bu bilgi ve belgelerle yatırımcıların sorularına yeterli ve yerinde geri dönüşler yapılacaktır.

Kamu yatırım yeri envanteri oluşturulmasına yönelik olarak YDO'lar kendi illerinde bulunan kamuya ait taşınmazlarla ilgili ilçeler düzeyinde veri toplamaktadır. Bu çerçevede 2017 yılında CBS ile ilgili çalışmalara devam edilmiş olup söz konusu uygulama için Kalkınma Bakanlığı ile görüşmeler devam etmektedir. Bu çalışmada Doğu Marmara Kalkınma Ajansının Versiyon 3 Uygulaması temel alınmakta olup sistemin 2018 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir. MARKA tarafından bu amaçla kullanılan YATBİS değerlendirme süreci devam etmektedir. Gerekli görülmesi durumunda özgün bir yazılımla daha kullanıcı dostu ve sade bir uygulama hazırlanacaktır.

Teşvik Belgesi Düzenlenmesi, İzlenmesi ve Ekspertiz İşlemleri

2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kalkınma ajanslarına Ekonomi Bakanlığı tarafından yatırım teşvikleri konusunda görevler verilmiştir. Bu görevlerden biri, sabit yatırım tutarı 10 milyon TL'yi aşmayan yatırımların genel teşvik başvurularının yerel birim olan kalkınma ajansları tarafından kabul edilmesidir. Bunun yanı sıra 05.10.2016 tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 10 milyon TL'yi geçmeyen bölgesel teşvik başvurularının da kalkınma ajansları tarafından kabul edilmesine olanak sağlanmıştır. Bakanlar Kurulunun aldığı bu karar ile TR33 Bölgesi'ne yatırım planlayan yatırımcılara bölgesel teşvik başvurusu sürecinde büyük kolaylıklar sağlanmaktadır. Yatırımcıların bu konudaki farkındalığını artırmak için bölgesel teşvik belgesi başvuru ve uygulaması ile ilgili bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilecektir. TR33 Bölgesi'nde yapılacak ve ilgili koşulları sağlayan yatırımların yatırım teşvik belgesi başvuruları, ilgili mevzuatlar çerçevesinde kabul edilerek gerekli işlemler YDO'lar eliyle yürütülecektir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile ajanslara verilen bir diğer görev altışar aylık dönemler itibarıyla yatırım teşvik belgesine bağlı yatırımların izlemelerinin yapılmasıdır. Bu kapsamda 2018 yılında yatırım teşvik belgelerinin izleme işlemleri gerçekleştirilecektir. İzlemeleri yapılan ve yatırım takip formları teslim alınan firmalar e-teşvik sistemine girilecek ve tüm izlemeler tamamlandıktan sonra bir raporla Ekonomi Bakanlığına gönderilecektir. Bunun yanında tamamlanan yatırımlar için de Ekonomi Bakanlığı kapama ve ekspertiz işlemleri için YDO'ları görevlendirebilmektedir. Bu sebeple Ekonomi Bakanlığı tarafından verilecek ekspertiz işlemleri de yıl boyunca devam edecektir.

Tablo 31 – Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Basın ve Halkla İlişkiler Faaliyetleri	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	10.000
Tanıtım, Kurumsal Kırtasiye ve Promosyon Malzemeleri Tedariki	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
Martı Dergisinin Dört Dönem Yayınlanması	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
İnternet Sitesi ve Coğrafi Bilgi Sisteminin Kurulması	YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	100.000
Teşvik Başvuruları, Yatırım İzlemeleri ve Ekspertiz İşlemleri	YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	1.000
Toplam			211.000

4.4.5. Diğer Proje ve Faaliyetler

Tedarik Faaliyetleri

Ajans 2018 yılı içerisinde gerçekleştireceği her türlü satın alma faaliyeti “Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satınalma ve İhale Usul ve Esasları” çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Satın almalar yapılırken ekonomiklik ve paranın en etkin kullanımının sağlanmasına ve ihtiyaç duyulan alımların zamanında gerçekleştirilmesine dikkat edilecektir. Mal ve hizmet temininde kalite ve işlevsellik unsurları daima göz önünde bulundurulacaktır.

Menkul mal ve gayrimaddi hak olarak 2018 yılı içerisinde ortaya çıkacak ihtiyaca binaen demirbaş (masa, sandalye, dolap vb.), ofis ekipmanı (bilgisayar, kamera, yazıcı, faks, fotokopi vb.) ile yazılım ve lisans alımı yapılacaktır. Ayrıca Ajansta bulunan demirbaşların bakım onarımları ve süreli lisansa sahip hakların yenilenmesi bu kapsamda gerçekleştirilecektir.

2018 yılı içerisinde herhangi bir yeni taşınmaz mal temini planlanmamaktadır. Bununla birlikte mevcut taşınmazlar üzerinde tadilatlar yapılacak ve mutad bakım onarımları sağlanacaktır. Ayrıca Merkez hizmet binasının çatısı kışın yaşanan akıntı problemlerini ortadan kaldırmak için kapatılacaktır.

Bunun haricinde Ajans 2018 yılında rutin faaliyetlerini sürdürmek amacıyla bir dizi hizmet alımı ve tüketim malzemesi temini gerçekleştirecektir. Bu şekilde satın alma işlemi yapılacak belli başlı faaliyetler geçici süreyle yapılacak temizlik ve güvenlik hizmeti ile haberleşme, ulaşım, ofis kullanım, toplantı organizasyon, temsil ağırlama ve benzeri faaliyetlerdir.

Tablo 32 – Diğer Proje ve Faaliyetler Bütçesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Menkul Mal ile Gayrimaddi Hak Alımı, Bakım ve Onarımları	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	100.000
Gayrimenkul Tadilat, Bakım ve Onarımları	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	500.000
Silahsız Özel Güvenlik, Malzemesiz Genel Temizlik İşçiliği ve Motorlu Araç Sürücülüğü Hizmeti Alımı	İMİB	01.01.2018 31.03.2018	130.000
Ulaşım, İletişim, Ofis Kiralama ve Kullanım Giderleri	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	300.000
Diğer Hizmet Alımları	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	150.000
Görev Giderleri	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımı (Kırtasiye, bilgi işlem malzemeleri vb.)	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
Temsil ve Ağırılama Faaliyetleri	İMİB	01.01.2018 31.12.2018	18.000
Toplam			1.298.000

4.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 33 – KURUM SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2018				2019				2020			
	I. 3 Ay	II. 3 Ay	III. 3 Ay	IV. 3 Ay	I. 3 Ay	II. 3 Ay	III. 3 Ay	IV. 3 Ay	I. 3 Ay	II. 3 Ay	III. 3 Ay	IV. 3 Ay
SOP'ların Geliştirilmesi	X	X	X	X							X	X
Yerel Ekonomik Gelişme Programlarının Uygulanması	X	X	X	X	X	X	X	X				
Kamu Yatırım Tekliflerinin Değerlendirilmesi		X	X			X	X			X		
Öncelikli Dönüşüm Programları Eylem Planları	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
TÜİK İle İş Birliği Geliştirilmesi		X	X									
Kalkınma Kurulu Organizasyonları		X		X		X		X		X		X
Ajans Personelinin Uzmanlaşmasının Sağlanması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ajans Eğitimleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ajans Tanıtım ve İletişim Faaliyetleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tanıtım Portalı ve CBS Kurulması		X	X									
Teşvik Belgesi Düzenlenmesi, İzlenmesi ve Ekspertiz İşlemleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tedarik Faaliyetleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

4.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

KURUM SOP'un uygulanma sürecinde faaliyetlerin hayata geçirilmesi ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından İMİB sorumludur.

4.7. İzleme ve Değerlendirme

KURUM SOP kapsamında yapılacak faaliyetlerin izleme ve değerlendirmesi Birim Başkanları ve Koordinatörlerin katılımıyla üçer aylık dönemlerde ve tüm Ajans personelinin katılımıyla altışar aylık dönemlerde yapılacak olup bu sürecin koordinasyonu da İMİB tarafından sağlanacaktır.

5. Yerel Kalkınma Fırsatları

5.1. Araştırma ve Analiz Çalışmaları

5.1.1. Uşak İli Turizm Destinasyon Haritasının Çıkarılması ve Tur Operatörlerine Tanıtılması

a. Amaç

Uşak ilinin tarihi, turistik ve kültürel değerlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımına katkı sağlamak amacıyla Türkiye Seyahat Acentaları Birliğine bağlı tur operatörlerinin ilimize davet edilerek ilin turizm destinasyonlarının tanıtımının yapılması ve geniş katılımlı bir konferansla Uşak İli Turizm Destinasyon Haritası'nın çıkarılmasıdır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Uşak ili müze olarak Arkeoloji Müzesi, Atatürk ve Etnografya Müzesi, Kent Tarih Müzesi ve Dokur Evi; tarihi yerler olarak Akmonia, Sebaste, Hacım Sultan Türbesi, Pepouza, Blaundus Antik Kenti, İnay Kervansarayı, Paşa Hanı, Bedesten, Hacı Gedik Hanı, Ulu Camii, Çakaloz Camii, Burma Camii, Clandras Köprüsü; doğal güzellik olarak Ulubey Kanyonu, Taşyaran Vadisi; sembol olarak Tarihi Tren Garı, Atatürk ve Kurtuluş Anıtı'na sahip çok çeşitli destinasyonu olan zengin bir şehirdir. Ancak Uşak ili, tarihi ve kültürel anlamda birçok zenginliği barındırmasına rağmen Kültür ve Turizm Bakanlığı 2016 yılı istatistiklerine göre konaklama tesislerinde kalış süresinin Türkiye ortalaması 2,60 gece iken Uşak'ta bu rakam 1,47 olup Türkiye ortalamasının oldukça gerisinde kalmaktadır. Bu durum da Uşak ilinin turizm potansiyelinden yeterince yararlanamadığının bir göstergesidir.

Tur operatörlerine ilin tarihi, turistik ve kültürel değerlerinin tanıtılması sonucunda oluşturulması planlanan destinasyon haritası ile gelen turistlere kılavuzluk edecek, görülmesi gereken yerleri işaretleyecek ve süreç ile ilgili onlara yapabilecekleri aktiviteleri sıralayacak bir rehberin ortaya çıkması hedeflenmektedir. Destinasyon haritası için yapılacak çalışma sayesinde nokta hedeflerin çıkarılmasıyla birlikte, aynı zamanda hedefler kapsamında Uşak'ı ziyaret edecek olan turistlerin bu lokasyonlarda alışveriş yapabileceği, yemek yiyebileceği, ihtiyaçlarını giderebileceği gerekli altyapıların da ortaya konulması planlanmaktadır.

TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan "turizm" ekseninde bulunan Öncelik 3.1'de "Mevcut turizm tesislerinde fiziki koşullar ve hizmet kalitesi geliştirilecektir." başlığı altında Tedbir 3.1.C'de "Sunulan hizmetlerin çeşit ve kalitesinin artırılması", Öncelik 3.2'de "Turizm faaliyetleri çeşitlendirilecek ve arttırılacaktır." başlığı altında Tedbir 3.2.B'de "Tarih, kültür ve inanç turizminin geliştirilmesi", Tedbir 3.2.C'de "Doğa turizminin geliştirilmesi" ifadeleri yer almaktadır.

Birçok tarihi değere ve sembole sahip Uşak ilinde bu değerleri turizme daha fazla kazandıracak ve ziyaret eden turistlerin daha kaliteli zaman geçirmesini sağlayacak destinasyon haritasının oluşturulması, Uşak'a yapılacak tesislerin oluşturulmasında kılavuzluk etmesi açısından yapılabilirlik, SWOT ve maliyet etkinlik analizini ortaya koyacak fizibilite çalışmasının yapılması elzemdir. Destinasyon haritası buraya tur düzenlemek isteyen operatörlere kılavuzluk edecektir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Bu çalışma ile Uşak ilinin turizm noktasında en büyük eksiklerinden olan destinasyon haritası çıkarılacak, harita ile beraber bu noktalara gelecek turistlerin muhtemel ihtiyaçları tespit edilerek buralara gerekecek altyapı donatıları ortaya konacaktır.

Tur operatörlerine lansman yapılarak destinasyon haritasının tur programlarına koyulması sağlanacak, ayrıca 2018 yılı Ocak ayı itibarıyla Uşak iline uçuşlara başlayacak olan Pegasus Havayollarının sayfasında yer alan tur kısmında da yer verilmesi sağlanarak hava yolu aracılığıyla Uşak'a turistlerin getirilmesi de sağlanacaktır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Harita ile birlikte gerekli altyapı ihtiyaçları ortaya çıkacak olup bu çalışma başta Uşak Belediyesi, Uşak İl Özel İdaresi ve Uşak İl Kültür Turizm Müdürlüğü olmak üzere ildeki kurumlarla paylaşılacaktır. Bu kapsamda elde edilen çıktılar Ajans koordinasyonunda Uşak ilindeki kurumların katılım sağladığı toplantılarda kullanılacaktır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Çalışmanın değerlendirmesi ve uygunluğu UYDO ile birlikte Uşak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yapılacaktır. Ziyaretçiler için gerekli olan altyapı çalışmalarının tamamlanması UYDO ile birlikte Uşak Belediyesi tarafından değerlendirilerek tahmini bütçesi ile sorumluları tayin edilecektir.

5.1.2. Kütahya Serbest Bölgesinin Kurulmasına Yönelik Fizibilite Çalışması

a. Amaç

Kütahya'da ihracat potansiyeli yüksek, otomotiv yan sanayii, maden ürünleri ve diğer metalik olmayan mineral ürünlere (seramik, porselen, cam, çini vb.) yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amaçlanmaktadır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kütahya'da mevcut yabancı yatırımı ve ihracata yönelik sanayii istenilen düzeyde değildir. İhracatın ağırlıklı olarak taş ve toprağa dayalı sanayii ürünlerinde olduğu görülmektedir. Kütahya'da cam, porselen ve seramik gibi ürünleri içeren diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı sektörünün ihracat içindeki payı %79,6'yı bulmaktadır (TÜİK 2016). Ancak ihracattaki bu durum yani tek sektöre bağımlılık küresel bir krizde ihracat rakamlarını oldukça olumsuz etkileyecektir. İhracat yapılan sektörlerin çeşitlendirilmesine yönelik yatırımların yapılması büyük önem arz etmektedir.

Ayrıca ülke genelinde olduğu gibi Kütahya'nın da dış ticareti geliştikçe dış ticaret açığının arttığı görülmektedir. İthalatın ekonomik gruplara göre dağılımına bakıldığında (2015) Kütahya ilinde sanayi için işlem görmüş hammaddelerin ithalattaki oranı %43,1'dir. Hammadde ve ara mallarının Kütahya'nın toplam ithalatındaki oranı %75'tir.

Hâlihazırda Kütahya'da otomotiv yan sanayisinde faaliyet gösteren 8 firmanın 13 fabrikasında yaklaşık olarak 5 bin personel istihdam edilmektedir (Kütahya SGK İl Müdürlüğü, Ekim 2017). Sektör Kütahya'da ihracat yönlü olarak 19 dolar/kg'lik bir katma değer yaratmaktadır. Otomotiv

yan sanayi ürünleri imalatı ihracat yoğun bir sektör olması nedeniyle serbest bölge kurulması halinde Bölge’de yeni yatırımların yapılacağına dair talepler gelmeye başlamıştır.

Kurulması planlanan serbest bölge ile Kütahya’ya yabancı sermaye ve teknolojilerin getirilmesine imkân sağlayacak uygun zemin yaratılması, sanayicinin ihtiyaç duyduğu bazı ham madde ve ara malların kolaylıkla, istenilen miktarda ve zaman kaybı olmadan temin edilebilmesi sağlanacaktır. Ayrıca sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracı ile ilin diğer bölge ve ülkeler ile rekabet edebilirliği artmış olacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Serbest bölgenin kurulmasına yönelik bir adet fizibilite/ön fizibilite çalışmasının 2018 yılı içerisinde hazırlanması ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile paylaşılması planlanmaktadır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

İl Özel İdaresi, il ve ilçe TSO’ları, belediyeler ile koordinasyon içerisinde bu çalışmanın tamamlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca kendi illerinde serbest bölgenin kurulum aşamalarında yer alan kalkınma ajansları ile iletişime geçilerek tecrübe paylaşımı sağlanacaktır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Fizibilite çalışması kapsamında ilgili kurumlarla görüşülerek teknik şartname hazırlanacak olup hizmet alım yöntemi ile yaptırılacak çalışma, neticesinde ortaya çıkacak rapor, PBKB ve KYDO personelinden kurulacak bir komisyon marifetiyle değerlendirilecektir.

5.1.3. Acil Müdahale Gerektiren Konulara Yönelik Araştırmalar

a. Amaç

Bölge içi önem arz eden ve acil müdahale gerektiren konulara yönelik araştırma ve analizlerin yapılmasını sağlamaktır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR33 Bölgesi, devlet teşviklerinde birçok Düzey 2 bölgesine göre daha avantajlı konumda bulunmaktadır.

- Manisa ve Uşak illerinin 3. bölge; Afyonkarahisar ve Kütahya illerinin 4. bölge teşviklerinden faydalanması
- Bölge’nin coğrafi konumu
- Başta İzmir ve Bursa olmak üzere ülkemiz sanayisinin teknolojik gelişmişlikleri üst sıralarda olan illere yakınlığı
- Bölge’nin neredeyse tamamının 1. ve 2. bölge teşviklerinden faydalanan illerle çevrili olması
- Bölge’de yeni kurulan (Kütahya Zafer OSB, Soma OSB) veya yatırım alanları hâlâ mevcut olan OSB’lerin bulunması
- Kütahya ve Afyonkarahisar illerinin, 4. bölge teşviklerinden faydalanan ülkenin en batısındaki iller olması
- Kütahya ilinin ülkede 1. bölge teşviklerinden faydalanan iki ile (Bursa ve Eskişehir) komşu olduğu halde 4. bölge teşviklerinden faydalanan tek il olması
- Yeni ulaşım yollarıyla (yapımı devam eden İzmir-Ankara otoyolu ve hızlı treni; yapımı planlanan İstanbul-Antalya otoyolu ve hızlı treni) erişilebilirliğinin artacak olması

gibi özellikleriyle TR33 Bölgesi'nde yer alan iller farklı özellikleriyle yatırımcıların ilgisini çekmektedir.

Yukarıda bahsedilen avantajlar sayesinde özellikle yatırım çekme aşamasında bazen önemli yerel kalkınma fırsatı olabilecek büyük ölçekli yatırımlar ve acil müdahale gerektiren konulara yönelik analiz, strateji ve araştırmaların yapılması gerekmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Acil müdahale gerektiren belirli alanlara yönelik 2 adet rapor hazırlanması öngörülmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Bu kapsamda hazırlanacak rapor öncelikli olarak YDO'lar tarafından doğrudan büyük ölçekli yatırımcı çekme amacıyla veya Bölge'de acil müdahale gerektirecek yine yatırımcıya yönelik bir konuda hazırlanacağından dolayı Ajans bünyesindeki tüm YDO'ların faaliyetlerine önemli katkılar sağlayacaktır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Fizibilite çalışmaları kapsamında ilgili kurumlarla görüşülerek teknik şartname hazırlanacak olup hizmet alım yöntemi ile yaptırılacak çalışmalar neticesinde ortaya çıkacak rapor, PBKB ve diğer ilgili birim ve YDO'lardan kurulacak bir komisyon marifetiyle değerlendirilecektir.

Tablo 34 – Araştırma ve Analiz Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Uşak Turizm Destinasyon Haritası	UYDO	01.01.2018 31.12.2018	100.000
Kütahya Serbest Bölgesinin Kurulmasına Yönelik Fizibilite Çalışması	KYDO	01.01.2018 31.12.2018	100.000
Acil Müdahale Gerektiren Konulara Yönelik Araştırmalar	PBKB	01.01.2018 31.12.2018	300.000
Araştırma ve Analiz Çalışmalarının Basımı ve Dağıtımı	PBKB	01.01.2018 31.12.2018	50.000
			550.000

5.2. Kamu Yatırımları

5.2.1. Gediz Murat Dağı Kış Turizmi Altyapısının Tamamlanması

a. Amaç

Kütahya ili Gediz ilçesinde bulunan Murat Dağı'nın potansiyelini kullanarak Gediz ilçesi ve çevresinde çoklu bir turizm merkezi modelinin geliştirilmesidir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Doğa turizmine yönelik birçok aktivite yapılıyor olmasına rağmen bunların yeterli düzeye henüz erişmemiş olması, doğa sporları ile ilgili alt yapıların yetersizliğinden dolayı öncelikli olarak ülke çapında ilgi çekebilecek düzeyde projelerin gerçekleştirilememesi, Kütahya ilinin doğa turizminden elde ettiği gelirlerin istenilen düzeye ulaşmasını engellemektedir.

Murat Dağı'nda yılın yaklaşık 5 ayı (Aralık-Nisan) kayak yapılabilen ve kar kalınlığı ortalama 70-135 cm civarındadır. Uzman görüşlerine göre kar kalınlığının 50 cm üzerinde olması kayak yapılabilmesi için yeterlidir. Bu açıdan Murat Dağı'nda yıllık ortalama kar kalınlığı, kayak sporu için yeterli olup aynı zamanda kayak için en ideal kar türü olan toz kar kalitesine sahiptir. Dağdaki kot farkı 320 metre olup ulusal ve uluslararası müsabakaların yapılmasına uygun durumdadır. Gerektiğinde yapay kar makineleriyle de desteklenebilecek olan Murat Dağı, Bölge'ye en yakın konumda bulunan Uludağ için de bir alternatif oluşturacağından kayak turizmi açısından Bölge'ye hem yerli hem de yabancı turist çekilmesi için oldukça önemli bir merkez olma potansiyeline sahiptir. Ayrıca Gediz Murat Dağı Kaplıcaları, Bakanlar Kurulunun 19.04.1987 tarih ve 87/11608 sayılı Kararı ile Termal Turizm Merkezi olarak ilan edilmiştir. Sıcaklığı 37 ile 43 derece arasında olan sular sodyum, potasyum, kalsiyum, magnezyum, bromür ve sülfat içermekte ve başta romatizmal hastalıklar olmak üzere deri hastalıkları, kadın hastalıkları, sinir ve kas hastalıklarına iyi gelmektedir. Ajans tarafından Murat Dağı'na yönelik olarak farklı zamanlarda proje teklif çağrısı kapsamında 2 adet proje desteklenmiştir. Bu projelerde 22 adet bungalow tipi ev yapılmış, ayrıca bazı kayak malzemeleri alınmıştır.

Murat Dağı ulaşım imkânları olarak iyi bir konumda olup nüfusun çok olduğu büyük şehirlere de birçok kayak merkezinden daha yakın durumdadır. Yeni yapılacak olan İzmir-Ankara otoyolu da Gediz'e çok yakın bir yerden geçecek olup bu durum Murat Dağı'nı daha ulaşılabilir kılacaktır. Ayrıca Murat Dağı'nın Zafer Havalimanı'na yaklaşık 1 saat uzaklıkta olması, ulaşım açısından oldukça avantajlı bir durumdur. Yine kısa süre içerisinde tamamlanması planlanan İzmir-Ankara hızlı tren hattı da ulaşım imkânlarının çok daha iyi bir konuma gelmesini sağlayacaktır.

2017 yılı Ağustos ayı itibarıyla Murat Dağı'nda uygulama imar planı tamamlanmıştır. Ancak dağdaki en büyük sorun, yaklaşık 1.450 metre rakımda bulunan ve hamam bölgesi olarak adlandırılan yere (bungalow tipi evlerin bulunduğu termal suyun çıktığı alan) arabalarla çıkıldıktan sonraki bölüm olan yüksek rakımlara çıkılmasına yönelik ulaşım sıkıntıları yaşanmasıdır. Bu sebeple,

- Yaklaşık 1.500 metre uzunluğunda 2 adet teleferik hattı kurulacaktır. Bu teleferiklerden ilki ile Göller Bölgesi olarak adlandırılan noktaya (Rakım: yaklaşık 1.750 metre) ikinci teleferik ile ise Küçük Zirve (Rakım: yaklaşık 2.100 metre) olarak adlandırılan noktaya ulaşım sağlanacaktır.
- Uygulama imar planı ile belirlenmiş olan iki bölge kayak pisti olarak kullanılması amacıyla düzenlenecektir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Çalışmalarla ilgili ön hazırlık ve uygulama imar planı tamamlanmıştır. 2018 yılı içerisinde Ajans olarak gerekli lobi faaliyetlerinde ve Kalkınma Bakanlığı ile görüşmelerde bulunularak projenin 2018 yılı kamu yatırım teklifleri içerisinde önceliklendirilmesine ve bütçeden pay almasına çalışılacaktır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Asgari düzeyde altyapısı tamamlanmış olan merkez ile ilgili olarak Ajans başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte tanıtım çalışmalarına başlanacaktır. Bu kapsamda tanıtım filmi, broşür vb. tanıtım materyalleri hazırlanacaktır. Bu çalışmalar Ajans ve ilgili kurumlar (Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Gediz Belediyesi, Gediz

Kaymakamlığı) tarafından katılım sağlanan fuarlarda kullanılacaktır. Ayrıca imar planı kapsamında oteller bölgesi olarak belirlenen Bölge'ye KYDO tarafından yatırımcı çekilmesi amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

5.2.2. Kütahya Zafer Organize Sanayi Bölgesi Altyapısının Oluşturulması

a. Amaç

Altıntaş ilçesinde yer alan Kütahya Zafer OSB alt yapısının tamamlanarak yatırımlara uygun hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kütahya ili Altıntaş ilçesinde kurulacak olan Kütahya Zafer OSB'nin yer seçimi kesinleşmiştir. Kütahya Altıntaş ilçesinde Zafer Havalimanı'na yakın olması, yapım aşamasında olan Ankara-İzmir otoyolunun üzerinde olması ve planlanan İstanbul-Antalya hızlı tren hattında yer alması sebebiyle önümüzdeki dönemlerde hızlı bir şekilde ulaşılabilirliğini artıracaktır.

Kütahya Zafer OSB'nin kuruluş çalışmaları sürecinde toplanan ön yatırım yeri taleplerinde bulunan firmaların enerji yoğun üretim süreçleri olduğu anlaşılmıştır. OSB'ye en yakın 34,5 MVA'lık trafo merkezi 14 km uzaklıkta yer almaktadır. Zafer Havalimanı ve Altıntaş ilçesinin elektrik ihtiyacı bu merkezden karşılanmaktadır. 34,5 MVA'lık merkezin yaklaşık yarısı kullanımdadır. Hâlihazırdaki trafo merkezinin OSB'ye uzak olması bu uzaklıktan OSB'ye iletim hatlarının çekilmesine yönelik yeni maliyetler oluşturacaktır. İlerleyen zamanlarda bu merkezin yetersiz kalması kaçınılmazdır. Yetersiz kaldığı dönemde yeniden indirici trafo merkezi ihtiyacı hâsıl olacaktır. Bu durumda yeni indirici trafo merkezinin uzun ihale süreçleri dikkate alındığında gelecek yatırımcıların yatırım yapmak konusunda olumsuz karar almasına neden olacaktır. Yatırımcılar kesintisiz kaliteli elektrik enerjisi kullanmak istemekte olup bu nedenle başlangıç aşamasından itibaren OSB içerisinden geçen 2 adet yüksek gerilim iletim hattından (154 ve 380'lik hatlardan) birinden doğrudan indirici trafo merkezi kurulması, yatırımcılara kesintisiz ve kaliteli elektrik tedarik edilmesi yönünden önem arz etmektedir.

OSB, bulunduğu konum itibarıyla doğalgaz dağıtım yapılan bir Bölge'de yer almamaktadır. OSB'nin yer aldığı ilçe olan Altıntaş, nüfus bakımından doğalgaz dağıtım yapılan bir ilçe değildir. En yakın doğalgaz hattı OSB'ye 9 km uzaklıkta yer alan Kırka hattıdır. Bu hattan OSB sınırına bir hat çekilmesi gerekmektedir. OSB'de kuruluş çalışmaları kapsamında yer tahsisi için ön talep formu gönderen firmaların ihtiyacı olan doğalgaz miktarının yıllık 80 milyon m³'ün üzerinde olduğu anlaşılmıştır. OSB'ye doğalgaz getirilmesini müteakip yeni yatırımcıların da gelmesiyle bu ihtiyacın 100 milyon m³'ün üzerine çıkması beklenmektedir.

Yer seçimi kesinleşmiş Kütahya Zafer OSB'de 1 Temmuz 2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanun kapsamında belirlenecek usul ve esaslara göre OSB dışındaki altyapı hizmetlerinin getirilmesini üstlenecek ilgili kuruluşların bu işlemleri yerine getirmesine yönelik düzenleme de yapılmışken elektrik indirici trafo merkezi altyapısı ile doğalgaz altyapısının henüz başlangıç aşamasında yapılması, OSB'ye çekilecek yatırımlar açısından avantaj sağlayacaktır. Bu planlamanın uzun vadeli düşünülerek yapılması ve altyapının buna göre hazırlanması önemlidir. Öte yandan ildeki diğer OSB'lerin yüksek doluluk oranlarına ulaşmış olması ve OSB'lerde büyük ölçekli yatırımlara sunulacak genişlikte arazi olmaması nedeniyle gerekli altyapıların ivedilikle tamamlanması oldukça önemlidir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Çalışmalar ile Kütahya Zafer OSB'nin asgari düzeyde tüm altyapı ihtiyaçları karşılanacaktır. Bu kapsamda İndirici Trafo Merkezi, Doğalgaz OSB Dışı ve OSB İçi İletim Hattı, Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonları yapımı çalışmaları tamamlanacaktır. Zafer OSB içerisine katma değeri yüksek ürünler üreten büyük yatırımların gelmesi hedeflenmektedir. Kütahya ve Afyonkarahisar ili merkez ilçeleri, Altıntaş (Kütahya) ve İhsaniye (Afyonkarahisar) ilçelerinden yoğun olmak üzere 15.000 kişilik istihdam yaratması hedeflenmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Kamu yatırımları ile altyapı çalışmalarının tamamlanmasını müteakip Ajans tarafından verilecek fizibilite desteği ile Kütahya Zafer OSB'nin atık su arıtma tesisi, parselasyon gibi OSB içi planlama çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Kütahya ilinin 4. Bölge teşviklerinden faydalanırken 1. Bölge teşviklerinden faydalanan iki (Bursa, Eskişehir) ile komşu olması ve ilde OSB'de yer alan firmaların 5. Bölge teşviklerinden faydalanması sebebiyle altyapıları tamamlanmış OSB'ler önemli avantajlar oluşturmaktadır. Kütahya Zafer OSB'deki gerekli çalışmalar tamamlandıktan sonra KYDO tarafından Kütahya Zafer OSB'ye yönelik tanıtım ve yatırım çekme çalışmaları başlayacaktır.

5.2.3. Şuhut (Kumalar) Kış Turizm Merkezi

a. Amaç

Şuhut ilçesinde Kumalar bölgesinde kış ve doğa turizmine yönelik yıl boyu aktivitelerin yapılabildiği alanlar ile sürdürülebilir turizmi sağlamak

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

10. Kalkınma Planı'nda sağlık turizmi başta olmak üzere kongre turizmi, kış turizmi, kruvaziyer turizmi, golf turizmi ve kültür turizmine ilişkin altyapı eksiklikleri tamamlanarak pazarın çeşitlendirilmesinin sağlanmasından ve alternatif turizm türlerinin gelişiminin desteklenmesinden bahsedilmiştir. Buradan hareketle TR33 Bölge Planı'nda (2014-2023) bu politikayı destekler nitelikte alternatif turizm arayışında olan turist gruplarının TR33 Bölgesi'ne çekilmesi için bu potansiyelin, sağlık turizmi ve kırsal/yerel değerler ile entegrasyonunun sağlanarak Bölge'nin cazibesinin artırılması, doğa turizminin geliştirilmesi ve diğer turizm sınıfları ile entegrasyonunun sağlanması önceliklendirilmiştir. Ayrıca Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Eylem Planlarında iç turizm pazarında alternatif turizme dayalı ürünler araştırılarak bölgesel ve yerel bazda kapasite artırmaya yönelik çalışmaların yapılacağı yer almaktadır. Buna ek olarak, yine Eylem Planı'nda alternatif turizm alanlarında altyapı gelişimi için düzenlemelerin yapılacağı da belirtilmiştir.

Dağlık alanlar dağ turizmi, kış turizmi, alpinizm, yayla turizmi, klimatizm, ekoturizm, doğa yürüyüşü (trekking), kırsal turizm gibi son yıllarda özellikle kıyı turizmine alternatif olarak gelişen turizm aktivitelerinin gerçekleştiği önemli topografik alanlardır. Ülkemizde konumu, doğal özellikleri ve yapısı turizme uygun birçok dağ kütlesi bulunduğu halde, bunlardan sadece birkaçı turizm faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Afyonkarahisar'da ise dağlar, turizmde aktif olarak kullanılmamaktadır. Savaş alanları turizmi yönüyle çekiciliğe sahip olan bölge, Batı Anadolu'dan Orta Anadolu'ya geçişte adeta kale görünümünde ve büyükçe bir set halinde bulunan Kumalar Dağı ve üzerindeki Kocatepe, Tınaztepe ve Çiğiltepe'den oluşan dağlık bir bölgedir. Kumalar Dağı'nın kuzey kesimi üzerinde yer alan Kocatepe, Büyük Taarruz'un sevk ve idare edildiği tepelik alandır.

Bu özelliği nedeniyle tarih turizmi için değerlendirilebilecek bir alandır. Şuhut Kumalar üzerinde bulunan Kilimatan Yaylası'ndaki Toklu Tepelerinde kayak yapılabileceği gözlemlenmiştir. Özel ilgi gruplarına cevap verebilecek ender yerlerden bir tanesi olup dağcılık, doğa yürüyüşü, kayak, yabani hayvan izleme, kuş gözlemciliği gibi farklı turizm aktiviteleri gerçekleştirilebilir. Böylece alana gelen insanların doğayla buluşmalarına imkân sağlanmış olacak ve farklı deneyimlere sahip olunabilecektir. Bu noktadan hareketle, ulusal ve bölgesel planlar ışığında Kumalar Dağı'nda kültür, tarih, kış ve doğa turizminin bir arada olduğu alternatif bir turizm destinasyonu potansiyeli dikkate alındığında gerekli çalışmaların yapılması elzem olarak değerlendirilmektedir. Afyonkarahisar Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yetkilileri tarafından yapılan incelemelerde dağın kuzey tarafının yılın 5 ayı, güney tarafının ise 3 ayı karla kaplı kaldığı belirtilip kayak pisti ve kış turizmi için uygun olabileceği iletilmiştir. 2447 m yüksekliği olan dağ, sahip olduğu coğrafik avantajla birçok doğa sporunun yapılmasına da olanak tanımaktadır. Bölgeye yapılacak kamu yatırımları ile doğa ve kış sporları ile önemli ölçüde ilgilenen yerli halkı ve turisti bölgeye çekerek 12 ay boyunca yörenin aktif bir şekilde kullanılmasına olanak sağlayarak yerel kalkınmanın sağlanmasına fırsat tanıyacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca oldukça güçlü ve kaliteli termal otel hizmet kalitesi olan Afyonkarahisar ili, termal turizmi tamamlayıcı özelliklere sahip olacaktır. Kumalar Dağı bölgesinde alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik olarak tarih, kış, doğa turizminin olduğu destinasyonun bölgeye ve yerele önemli katkıları olacağı değerlendirilmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Bu konuda Şuhut Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından hâlihazırda ihalesine çıkılmış olan "Turizm Master Planı" hazırlanmaktadır. Planın uygulanabilir çıkması durumunda 2018 yılı içerisinde Ajans olarak gerekli lobi faaliyetlerinde ve Kalkınma Bakanlığı ile görüşmelerde bulunularak projenin 2018 yılı kamu yatırım teklifleri içerisinde önceliklendirilmesine ve bütçeden pay almasına çalışılacaktır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Şuhut Kilimatan (Kumalar) Kış Turizm Merkezi'ne yönelik hazırlanacak olan Eylem Planı ve Master Plan'a göre kurumlar arasındaki koordinasyonda aktif rol alınacaktır. Söz konusu alandaki destinasyonun alternatif bir turizm cazibe merkezi olması için yapılacak olan çalışmalara İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü başta olmak üzere ilgili paydaşlarla koordineli olarak çalışmalar yürütülecektir. İhtiyaç duyulması halinde alternatif turizmin canlandırılmasına yönelik olarak fizibilite çalışmalarına ilerleyen yıllarda destek olunacaktır.

5.2.4. Manisa Soma Lojistik Merkezi Kurulması

a. Amaç

Kombine taşımacılığın yaygınlaştırılması ve İzmir-Çandarlı Limanı'na alternatif yol oluşturulmasına katkı sağlamak için kamu-özel ortaklığına dayalı lojistik merkez kurulması amaçlanmaktadır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ülkemizde ticaretin gelişmesi için ticari etkinliklerin desteklenmesi, hızlı gelişen küresel ekonomilerde yatırım için rekabetçi ve cazip bir çevrenin yaratılması oldukça önem taşımaktadır. Hız, güvenlik, trafik yoğunluğu gibi çeşitli sorunlar bulunmasına rağmen lojistik faaliyetlerin büyük

bir bölümü kara yoluyla gerçekleştirilmektedir. Öte yandan demir yolu, deniz yolu ve hava yolu lojistiği açısından kombine taşımacılık eksikliği de yaşanmaktadır.

OSB ve lojistik merkezlerinin demir yollarıyla limanlara bağlantısının sağlanmış olması kombine taşımacılığı yapan lojistik firmaları için büyük avantajlar sağlamaktadır. Buna uygun olarak önümüzdeki 5 yıl içinde lojistik merkez kurulmasına yönelik bir projeksiyon hazırlanması ve beklentilere cevap verilmesi gerekmektedir. Bu proje, Manisa’da bu alanda faaliyet gösteren firmaların ihtiyacını karşılarken ulusal çapta yeni ulaşım imkânlarının gelişmesine katkı sağlayacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Çalışmalarla Manisa ili Soma ilçesinde lojistik merkez kurularak kamu-özel sektör iş birliğinin sağlanması sayesinde istihdamın ve ulaşım imkânlarının artması hedeflenmektedir.

Çalışmalarla fizibilite çalışmaları Ajans 2016 yılı Doğrudan Faaliyet Destek Programı kapsamında desteklenen bir proje ile tamamlanmıştır. 2018 yılı içerisinde Ajans olarak gerekli lobi faaliyetleri ve Kalkınma Bakanlığı ile görüşmelerde bulunularak projenin 2018 yılı kamu yatırım teklifleri içerisinde önceliklendirilmesine ve bütçeden pay almasına çalışılacaktır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Manisa Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü koordinasyonunda ve Ajansın desteğinde ilerleyecek çalışmayla Soma OSB, Akhisar OSB, Akhisar İhtisas OSB, Çandarlı Kuzey Ege Limanı İşletmesi, Aliğa Nemrut Limanları İşletmeleri, ticaret ve sanayi odaları, Manisa Büyükşehir Belediyesi, Soma Belediyesi ve Soma Kamyoncular Kooperatifinin faydalanıcısı olacağı Soma Lojistik Merkezi kurulması planlanmaktadır.

Soma Lojistik Merkezi kurulması ile kamu-özel sektör iş birliği ve ulaşım imkânları artacağından Manisa’ya yatırım çekilmesi yönünden tanıtım çalışmaları hız kazanacaktır.

Tablo 35 – Kamu Yatırımları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kütahya Zafer OSB Bölgesi Altyapısının Oluşturulması	KYDO	01.01.2018 31.05.2018	75.000
			75.000

5.3. Tanıtım Faaliyetleri

5.3.1. Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri

a. Amaç

SOP’lar kapsamında yer almayan, ancak Bölge’ye yatırımcı çekmek açısından önem arz eden tanıtım faaliyetlerini (ziyaret, ulusal, uluslararası tanınırlığı olan fuar, sergi ve kongrelere katılım vb.) gerçekleştirmektir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölge’ye yatırımcı çekmek amacıyla Bölge’nin tanıtımının yapılması oldukça elzemdir. Bu, Ajans bünyesinde faaliyet gösteren ve Ajansın hizmet verdiği dört ilde bulunan YDO’ların asli

görevlerinden biridir. Bu faaliyetler Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği'nin 6. maddesinin (e) bendinde “İlin iş ve yatırım ortamını tanıtmak ve ile yatırımcı çekmek” olarak da belirtilmiştir.

Bu kapsamda:

- İlin başta yeni kurulan OSB'leri olmak üzere sanayi bölgelerindeki yatırım alanları
- Bölge'nin coğrafi, yatırım ve teşvik açısından avantajları
- Öne çıkan ve potansiyel arz eden sektörlerle yönelik insan kaynakları ve altyapıları
- Turizm varlıkları

hususları başta olmak üzere yatırımcı çekilmesi adına tanıtım yapılması elzemdir. Fuar katılımları ve Bölge dışı il ziyaretleri, bu tanıtımların başarılı olarak yapılabildiği en önemli faaliyetlerdir.

Geçmiş dönemlerde Ajans tarafından katılım sağlanan organizasyonlardan deneyimler elde edilmiş, ülkemizdeki diğer YDO'larla ilgili konuda istişarelerde bulunulmuştur. Bu doğrultuda yüksek katılım gösterilen yurt içi turizm fuarlarına ilişkin yapılan analiz ve araştırma çalışmaları sonucunda, Bölge'de önemli gelişme potansiyeli bulunan sanayi sektörlerine yönelik yurt içi fuarlara stantlı katılımın; bu konularda yurt dışında yapılan fuarlara stantsız katılımın gerekli olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca katılımın nispeten düşük ancak B2B görüşmelerine fırsat tanıyan ve genelde Bölge'deki tek ile uygun ihtisas konularındaki fuarlara da stantsız katılımın uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Bölge dışı ziyaretlerde de özellikle yatırım ve teşvik konusunda Bölge illerine göre daha az avantajlı konumda bulunan, sanayi bölgeleri önemli doluluk oranlarına sahip olduğundan sanayiciye yeni yatırım alanları sunmada sıkıntı yaşayan sanayisi güçlü illerin seçilmesi gerekliliktir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Toplam 5 adet stantlı ve 5 adet stantsız olmak üzere toplam 10 adet fuara katılım sağlanacaktır. Bu fuarların bitiminde her fuar için ayrı ayrı rapor hazırlanacaktır. Ayrıca Bölge dışı 20 ile ziyaret yapılacak olup yatırımcı çekilmesi hedeflenmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Ajansın öncülüğünde katılım sağlanacak stantlı fuarlardan turizm temalı başlıklı olanlara, Bölge'deki kültür ve turizm il müdürlükleri ve TSO'lar ile ortak çalışmalar ve görüş alışverişleri yapılarak hazırlanacaktır. Diğer temalı fuarlara da katılım noktasında Bölge içerisindeki ilgili kamu ve özel sektör temsilcileriyle birlikte hareket edilerek fuarlardan maksimum düzeyde sonuç elde edilmesi planlanmaktadır.

Bölge dışı yerinde il ziyaretlerinde, gidilen ildeki TSO ve OSB müdürlükleri ile görüşmeler yapılacaktır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Katılım sağlanan fuarlar ve il ziyaretleri sonucunda hazırlanacak raporlar, Ajans içerisinde KYDO koordinasyonunda değerlendirilerek sonraki yıllarda katılım sağlanacak benzer organizasyonların seçimine yön verecektir.

5.3.2. İl Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji Belgelerinin Hazırlanması

Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği'nin 8/1 maddesi gereğince; ilde yatırımların gelişmesinin önündeki engellerin tespit edilmesi, çözümü için sorumluların belirlenmesi, ilin rekabet gücü ve potansiyeli olan sektörlerle odaklanmasını sağlayarak yönlendirme ve destekleme sağlanması, yurt içi ve yurt dışı yatırım çekme ve tanıtım faaliyetinde ilgili kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği esaslarının belirlenmesi amacıyla İl Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji Belgeleri hazırlanacaktır.

Stratejinin hazırlık ve uygulanma aşamasında ildeki tüm ilgili kurum ve kuruluşlarla yakın iletişim ve işbirliği halinde olunacaktır. Bu kapsamda, YDO'lar koordinasyonunda en az iki ayda bir stratejinin uygulama durumunun ildeki tüm ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte gözden geçirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca stratejilerin uygulanma durumuna ilişkin olarak yılda en az iki defa yönetim kuruluna bilgi sunulacaktır. Yine müteakip yılın strateji belgeleri ve eylem planları ilgili mevzuatı kapsamında Bakanlık tarafından gönderilecek rehber doğrultusunda güncellenecek ve Yönetim Kurulu onayına sunulacaktır.

5.3.3. İl Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporları Hazırlanması

TR33 Bölgesi illerinde yatırım ortamı ve süreçlerine ilişkin mevcut durumu, yatırımcıların karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların çözümüne ilişkin önerileri ortaya koyarak illerde yatırım ortamına ilişkin değerlendirme yapılması ve gerekli tedbirlerin alınmasına öncülük etmesi amacıyla Dünya Bankası öncülüğünde İl Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporları hazırlık çalışmalarına Ajans olarak desteklerimiz süreç boyunca devam edecektir. Bu raporlar derlenerek Ajans Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporu hazırlanacaktır.

Tablo 36 – Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yatırımcılara Yönelik Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Emitt 2018 Fuarı'na Stantlı Katılım Sağlanması	Tüm YDO'lar	25.01.2018 28.01.2018	350.000
ITB Berlin 2018 Fuarı'nın Ziyaret Edilmesi	Tüm YDO'lar	07.03.2018 11.03.2018	20.000
MARBLE 24. Uluslararası Doğal Taş ve Teknolojileri Fuarı'nın Ziyaret Edilmesi	AYDO	28.03.2018 31.03.2018	5.000
Automechanika 2018 Fuarı'na Stantlı Katılım Sağlanması	AYDO KYDO MYDO	05.04.2018 08.04.2018	50.000
Ar-Ge İşbirlikleri Zirvesi ve Fuarı'na Stantlı Katılım Sağlanması	Tüm YDO'lar	03.05.2018 05.05.2018	30.000
WorldFood 2018 Fuarı'nın Ziyaret Edilmesi	MYDO	05.09.2018 08.09.2018	5.000
Yörex 2018 – Yöresel Ürünler Fuarı'nın Ziyaret Edilmesi	Tüm YDO'lar	12.09.2018 16.09.2018	5.000
IAA Commercial Vehicles 2018 Fuarı'nın Ziyaret Edilmesi	KYDO	20.09.2018 26.09.2018	20.000
Ar-Ge İnovasyon Zirvesi ve Sergisi'ne Stantlı Katılım Sağlanması	Tüm YDO'lar	17.10.2018 18.10.2018	40.000
Travel Turkey 2018 Fuarı'na Stantlı Katılım Sağlanması	Tüm YDO'lar	06.12.2018 09.12.2018	250.000

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Bölge Dışı İl Ziyaretlerinin Yapılması	Tüm YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	10.000
Yatırımcıya Yönelik Tanıtım Materyali Hazırlanması	Tüm YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	200.000
İl Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji Belgelerinin Hazırlanması	YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	10.000
İl Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporları Hazırlanması	YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	10.000
Toplam			1.005.000

5.4. GÜDÜMLÜ PROJELER

5.4.1. Mermerde Yüksek Verim, Yüksek Katma Değer

a. Amaç

Projenin amacı, orta-düşük teknoloji sektör olarak sınıflandırılan mermer sektöründe AR-GE ve tasarım faaliyetleriyle yeni ürünler geliştirmek, ara ve uç ürünler üretmek, sektörün eğitim ihtiyacını karşılamak ve pazarlama olanaklarını geliştirmek suretiyle üretilen katma değeri artırmaktır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Sanayi sektörü, gerek diğer sektörlerle olan bağlantısı gerekse yarattığı katma değer ve istihdam bakımından ekonomik büyümenin kilit sektörü konumundadır. Ülkemizin son dönemlerde elde etmiş olduğu yüksek büyüme rakamlarının itici gücü ise imalat sanayidir. Bu büyümenin sürdürülebilir bir hale gelmesi ve daha yüksek rakamlara ulaşılması, imalat sanayinde katma değeri yüksek ürün üretiminin sağlanmasıyla gerçekleşecektir. Ancak yıllar içinde ülkemizde gelişen sanayi ve kapasiteye rağmen Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından yapılan çalışmalarda 2015 yılında kilogram (kg) fiyatı 1.44 dolar olan ihracatımızın, 2016 yılında ise kg fiyatı 1.37 dolara düştüğü görülmüştür. TÜİK'ten elde edilen rakamlara göre de 2016 yılında Afyonkarahisar ilinin ihracatının kg fiyatı 0,52 dolar olmuştur.

Doğal kaynaklara dayalı olan mermer sektörü, özellikle inşaat sektöründeki ilerlemelere bağlı olarak gelişme göstermektedir. Doğal kaynaklara bağlı diğer ürünlerde olduğu gibi, mermerde de doğal kaynak ile işlenmiş ürün arasında önemli bir katma değer farkı vardır. Bu durum doğal kaynağın çıkarıldığı ancak işleme kapasitesinin düşük kaldığı ülkelerde üretilen katma değer sınırlı kalmasına sebep olmaktadır. Ülkemiz de önemli mermer havzalarına sahip olmakla birlikte, katma değeri yüksek ürünler üretmede ve tasarıma dayalı pazarlar bulmakta yetersiz kalmaktadır. Afyonkarahisar ilinin 2016 yılındaki toplam ihracatının büyük kısmının mermer üzerinde yoğunlaşması (Toplam ihracatın %58,1'i metalik olmayan mineral ürünler ile taş ocakçılığı ve diğer madencilik ürünleri sektörlerinden oluşmaktadır.) ilin ihracatındaki dolar/kg fiyatının düşük olmasının da mermer üretiminde yeterli katma değer yaratılamamasından kaynaklandığını göstermektedir. Bu değerlendirme MTA tarafından yayımlanan rakamlarla da desteklenmektedir. MTA'dan elde edilen verilere göre ülke genelinde 2016 yılında ham blok halinde ihraç edilen mermerin kg değeri 0,17 dolar, işlenmiş mermerde ise bu rakamın 0,45 dolar olduğu görülmektedir.

İlde ihracatın kg fiyatlarını yukarıya çekmek, diğer bir deyişle yüksek katma değerli ürünler üretebilmek amacıyla ilin en güçlü sektörüne yönelik çalışmalar yapılması önem arz etmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Ajans tarafından desteklenecek bir güdümlü proje ile “Mermer Akademisi” olarak adlandırılan bir merkez, İscehisar Mermer İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde (İMOSB) kurulacak olup bu birimden beklenen sonuçlar aşağıdaki gibi olacaktır:

- Proje ile bir adet merkez binası inşa edilecektir.
- Firmalara mermer çıkarma, işleme ve üretim süreçlerinde verimliliği arttırmaya, kalite güvence ve sertifikasyon uygulamalarının yaygınlaştırılmasına, pazarlama desteği sağlanmasına yönelik danışmanlık hizmetleri sağlanacaktır.
- Üniversite ve sanayi iş birliğine yönelik olarak Afyon Kocatepe Üniversitesi ile karşılıklı bilgi ve teknoloji transferi sağlanacaktır.
- Sektörel bir marka oluşturulması, söz konusu markanın yaygınlaştırılması ve tanıtımının yapılması sağlanacaktır.
- Firmalara uç ürünlerin geliştirilmesi aşamasında tasarım hizmeti sunulacaktır.

Proje kapsamında elde edilecek bu sonuçlarla ilin kendi markasını tasarım ve inovasyon faaliyetleri ile oluşturması sağlanacak ve bu şekilde katma değeri yüksek ürün üretimi hedeflerine ulaşılabilecektir. Böylece ilde sadece blok veya plakalar şeklinde satılan mermer ile birlikte daha yüksek satış değerleri olan özel tasarım mermer satışları da yapılarak ihracat gelirleri (dolar/kg) artacaktır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Projenin tamamlanması ile birlikte İMOSB içerisinde Mermer Akademisi kurulmuş olacaktır. Bu akademi ile birlikte İMOSB'nin rekabet gücü artacaktır. AYDO tarafından katılım sağlanacak sanayiye yönelik tüm toplantı ve fuarlarda bu akademinin tanıtımı yapılacak ve İMOSB'ne yatırımcı çekilmeye çalışılacaktır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Projenin 2018 yılı içerisinde başlaması durumunda, projeye ilişkin izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 37 – Güdümlü Projeler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Mermerde Yüksek Verim, Yüksek Katma Değer	PYB	01.01.2018	2.700.000
	İDB	31.12.2018	
			2.700.000

5.5. Fizibilite Desteği

5.5.1. 2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı

a. Amaç

Bölge’de önem arz eden ve SOP kapsamında dâhil edilmeyen konulara yönelik fizibilite çalışmalarının desteklenmesidir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

SOP kapsamındaki çalışmaları tamamlayıcı nitelikte Bölge’deki kurum ve kuruluşlardan gelen araştırma ve analiz talepleri, konuyla ilgili SOP altında yer alan Fizibilite Desteği Programı’ndan karşılanacaktır. Ancak Bölge’nin büyüklüğü ve avantaj sahibi olduğu farklı tematik ve sektörel konuların fazlalığı dikkate alındığında SOP’ların kapsamı dışında kalan konularda da yerel kalkınma fırsatı olarak değerlendirilebilecek araştırma ve analiz taleplerinin gelmesi beklenmektedir. Bu araştırma ve analiz faaliyetleri sunulacak kamu yatırım tekliflerine ve Bölge’ye büyük ölçekli yatırımlar çekilmesine zemin hazırlayacak, gelecek dönemlerde hazırlanacak olan SOP’lara ön fizibilite olarak önemli girdiler oluşturacaktır.

Yukarıda belirtilen konulara ilişkin Bölge’deki kurumlardan gelecek olan araştırma ve analizler içinde önemli olduğu değerlendirilen çalışmaların desteklenmesi oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışmaların, 2018 yılının ikinci yarısında ilan edilmesi planlanan Fizibilite Desteği Programı ile desteklenmesi öngörülmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Fizibilite Desteği Programı ile 4 adet araştırmanın yapılması ve sonucunda 4 adet rapor çıkması öngörülmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Çalışmalar kamu yatırımlarının fizibilitesine, yatırımcı çekmeye ve gelecek dönem çalışılabilecek SOP’lara yönelik olacağından dolayı hazırlanacak kamu yatırım tekliflerinin daha sağlam temeller üzerine oturması, hazırlanacak yeni dönem SOP’ların daha odaklı bir şekilde kurgulanması gibi konularda oldukça faydalı olacaktır. Kurumsal SOP kapsamında sektörel ve tematik uzmanlığa erişecek Ajans uzmanları ile de koordinasyonda bulunularak desteklenecek projelerde yönlendirme yapılacaktır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında verilecek fizibilite desteklerinin izlenmesi, Ajans tarafından yapılacak olup rapor çıktıları yine sektörel ve tematik konularda uzmanlaşmış Ajans çalışanları tarafından incelenerek geri dönüşler yapılacaktır.

Tablo 38 – 2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı	PYB	01.07.2018	250.000
	İDB	31.12.2018	
			250.000

5.6. Teknik Destek

5.6.1. 2018 Yılı Teknik Destek Programı

a. Amaç

Bölge’de yerel kalkınma fırsatlarını değerlendirme amacıyla beşeri gelişmesinin sağlanmasıdır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölge kalkınmasında sanayi sektörünün gelişimi kadar beşeri sermayenin de güçlendirilmesi oldukça önemlidir. Bölge’nin gelişmişlik düzeyi dikkate alındığında teknik destek programları ile verilecek eğitimler; insan kaynaklarının hizmet kalitesinin artmasına, hazırlanan raporların daha kaliteli olmasına, dış kaynakların Bölge’ye çekilmesine olanak sağlamaktadır.

Bu bağlamda SOP kapsamında çalışılacak sektör ve tematik konular dışında kalkınmaya hizmet edecek diğer alanlarda da eğitim, danışmanlık gibi teknik desteklerin verilmesi önemlidir. Bu tür eğitimlerin TR33 Bölgesi’ndeki paydaşlara sağlanması amacıyla 2018 yılının ikinci yarısında Teknik Destek Programı ilan edilmesi planlanmaktadır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Program kapsamında toplam 20 eğitim verilmesi planlanmakta olup bu eğitimlerden yaklaşık olarak 300 kişinin faydalanması öngörülmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Teknik destek programları, Ajans tarafından her sene Bölge’deki beşeri sermayenin güçlendirilmesi amacıyla ilan edilmekte ve oldukça faydalı sonuçlar doğurmaktadır. Geçmişte verilen teknik destek programlarındaki eğitimler dikkate alındığında proje yazma yürütme, stratejik plan hazırlama gibi konularda taleplerin geldiği ve bu taleplerin bir kısmının farklı kurumların ortaklıklar kurmasıyla talep edildiği görülmektedir. Bu faaliyetler sonucunda alınan eğitimlerle kurumların nitelikli insan kaynağı artmakta, hazırlanan raporlar daha etkili olmakta ve ortak çalışma kültürü oluşmaktadır.

e. İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında verilecek eğitimlerin izleme ve değerlendirme işlemleri Ajans uzmanları tarafından yapılacak olup eğitimin verimliliği, eğiticiden memnuniyet gibi konularda her faaliyet ile ilgili raporlar hazırlanacaktır.

Tablo 39 – 2018 Yılı Teknik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2018 Yılı Teknik Destek Programı	PYB İDB	01.07.2018 31.12.2018	100.000
			100.000

5.7. Uluslararası Fonlar

5.7.1. Horizon 2020 Projeleri

a. Amaç

Ajans, Bölge’de potansiyel gördüğü alanlarda Horizon 2020 çağrılarını takip etmekte, Bölge’deki diğer kurumlarla işbirliği halinde önceliklendirdiği çağrılara başvuru sahibi veya ortak sıfatıyla başvuru yapmaktadır. Bu doğrultuda, 2018 yılı içerisinde de, Horizon 2020 kapsamındaki enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji, gıda güvenliği ve kırsal yenilik başlıklarındaki çağrılarını takip edilerek Bölge’nin ve Ajansın öncelikleriyle örtüşen çağrılara yönelik başvuru gerçekleştirilecektir. Ayrıca, geçtiğimiz yıllarda başvuru ve kabul edilen projelerin uygulaması gerçekleştirilecektir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

PGUB’un görevleri arasında, ulusal ve uluslararası dış kaynaklara yönelik araştırmalar gerçekleştirilmek, Bölge’de farkındalık oluşturmak ve Bölge için öncelikli alanlarda dış fonları çekmek bulunmaktadır. Bu hedef doğrultusunda Ajans, 2016 yılından itibaren Horizon 2020 projeleri geliştirme ve Bölge’de bu alanda farkındalığı arttırmaya yönelik çalışmalarını yürütmektedir.

2018 yılında program kapsamında çıkılacak olan çağrılar incelenmiş, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji, gıda güvenliği ve kırsal yenilik alanlarına yönelik başvuru yapılmasına karar verilmiştir. Ayrıca 2017 yılında ortak sıfatıyla başvuru yapılan kırsal yenilik alanındaki proje başvurusu kabul edilmiş olup sözleşme imzalanması akabinde söz konusu projenin uygulaması gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalar sayesinde, Bölge’de dış fonlara ilişkin farkındalık oluşturulacak, aynı zamanda dış fonlardan yararlanma oranı arttırılacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

2018 yılında ortak veya başvuru sahibi sıfatıyla en az 2 adet Horizon 2020 projesine başvuru yapılması öngörülmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Söz konusu faaliyet, KURUM SOP altındaki Ajans personelinin uzmanlaşması faaliyetine doğrudan katkı sağlayacak, personelin gerek sektörel gerek tematik gerekse AB projelerine ilişkin teknik kapasite artışını destekleyecektir.

e. İzleme ve Değerlendirme

Söz konusu projelerin başarılı olması durumunda izleme faaliyetleri Avrupa Birliği Komisyonu ve yerel otoriteler tarafından yapılacaktır.

5.8. Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri

5.8.1. 2018 Yılı Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri

a. Amaç

Ülkede girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması ve başarılı işletmelerin kurulması genel hedefine uygun olarak girişimcilerin iş kurma ve yürütme konularında bilgi ve becerilerini arttırmaktır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ülkelerin gelişmişlik ve kalkınma düzeylerinin ölçümlerinde milli gelir ve beşeri sermaye önemli kriterlerdir. Ülkelerin kalkınmalarında sürdürülebilirliği sağlamak için inovatif fikirlerle ekonomik değer yaratacak, değişen koşullara uyum sağlayabilecek girişimcilerin yetiştirilmesi oldukça önemlidir. Beşeri sermayenin en önemli kaynağı alınan eğitimidir. Bu sebeple verilecek girişimcilik eğitimleri hem beşeri sermayenin güçlenmesini hem de girişimcilik yeteneklerinin artmasına olanak sağlayacaktır. Bu girişimcilik eğitimleri ayrıca insanların sermayelerini ve emeklerini boşa harcamalarını engellemektedir.

Gelişen ekonomilerde girişimcilik, milli geliri arttırmanın ve yenilik yaparak daha fazla kar elde etmenin yolu olarak görülmektedir. Girişimcilik hem kaynakların atıl vaziyette bırakmaması hem de yarattığı istihdam dikkate alındığında ülke ve bölge kalkınmasında oldukça önemli bir yere sahiptir.

İstanbul Ticaret Odası ve OECD tarafından yapılan bölgesel kalkınma ve girişimcilik konulu araştırmalar, bir bölgedeki girişimcilik faaliyetlerindeki artışın o bölgedeki büyüme ve istihdam üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bu çalışmalarda girişimciliğin bir bölgedeki ekonomik gelişmeyi farklı şekillerde etkilediği belirtilmektedir:

- Öncelikle, yeni firmaların kurulması veya mevcutların büyütülmesi esnasında yapılan yatırımlar yeni işler yaratmaktadır. İstihdamın yarattığı gelir, çarpan etkisiyle başka alanlarda da gelirlerin yükselmesine neden olmaktadır. Özellikle küçük firmaların yerel istihdam üzerindeki etkisinin büyük olduğu görülmüştür.
- Yeni firmaların kuruluşu, hükümetlerin vergi gelirlerini ve buna bağlı olarak devlet hizmetlerini arttırmaktadır.
- Yeni firmaların ortaya çıkışı bölgedeki yerel hizmet arzını, özellikle de perakendecilik faaliyetlerini artırmakta, bu da o bölgeyi daha cazip hale getirmekte, yeni firmaların piyasaya girişini teşvik etmektedir.
- Yeni firmaların ortaya çıkışı insanların motivasyonunu artırmaktadır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

2018 yılında yaklaşık 40 adet eğitim verilmesi planlanmakta olup bu kapsamda 1.200 kişinin eğitimlerden faydalanması öngörülmektedir.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Girişimcilik eğitimleri Ajansın hizmet verdiği illerdeki YDO'lar tarafından koordine edilecektir. Bu kapsamda yapılan çalışmalarda KOSGEB ile iş birlikleri sürdürülecektir.

e. İzleme ve Değerlendirme

UGE kapsamında eğitim alan girişimci adaylarının 1 yıl içerisinde iş kurma ve devam ettirmeleri hususunda veriler toplanacaktır.

Tablo 40 – İllerde Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerinin Düzenlenmesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İllerde Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerinin Düzenlenmesi	YDO'lar	01.01.2018 31.12.2018	300.000
Toplam			300.000

5.9. Ajans Geçmiş Yıl Mali ve Teknik Destek Uygulamaları

5.9.1. Mali ve Teknik Destek Programları

a. Amaç

Mali ve teknik destek programlarının amacı, TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'ndaki stratejiler ve hedefleri hayata geçirmek için özel sektör ve kamu kurum ve kuruluşlarının mali ve teknik kapasitelerini artırmaya yönelik programlar uygulamaktır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR33 Bölgesi'nde kentsel donatıların yeterli düzeyde bulunmadığı, söz konusu donatılarda temel düzeyde olanlarda dahi ciddi altyapı eksikliği yaşandığı görülmektedir. Bölge halkı sosyo-kültürel faaliyetlerini ve serbest zamanlarını Bölge dışındaki alt yapısı gelişmiş illerde geçirmesi illerdeki ticaret hacmini azaltmakta, turizmden elde edilen katma değeri sıfırlamaktadır. Ayrıca bu eksiklikler, nitelikli iş gücünün Bölge'de tutulmasını zorlaştırmaktadır. Bu sebeple 2015 yılında Sosyal Kalkınma ve Beşeri Gelişme Altyapı Mali Destek Programı (SOBEP) ilan edilmiştir.

Bölge'de atıkların kontrolsüz bir şekilde depolanması, çoğu ilçenin vahşi depolama tesisi kullanması ve hatta bazı ilçelerde bir tesisin bile bulunmayışı, Bölge'de olumsuz çevresel etkilere sebep olmaktadır. Bunun yanı sıra, enerjiye olan ihtiyacın giderek artması hem tedarik edilmesi açısından dışa bağımlı olmayı getirmekte hem de geleneksel enerji kaynaklarının yoğun tüketimiyle hava kirliliğini doğurmaktadır. Bu bilgiler ışığında, atıkların depolanmasına yönelik tesislerin inşa edilmesi, var olanların iyileştirilmesi ve düzenli depoların artırılması önemlidir. Benzer şekilde TR33 Bölgesi'nde yenilenebilir enerji kaynaklarının sürdürülebilir kılınması ve enerji verimliliğinin sağlanması gerek maliyetlerin düşürülmesi gerekse çevrenin korunması bakımından önem arz etmektedir. Bu sebeple 2016 yılında Sürdürülebilir Çevre Altyapı Mali Destek Programı (SÜÇEP) ilan edilmiştir.

İmalat sanayi kalkınma sürecinde merkezi rol üstlenmektedir. Bölge'nin imalat sanayisinde rekabet gücünün istenilen düzeyde olmamasının ve sektörde Bölge içi gelişmişlik farklarının bulunmasının temelinde teknoloji ve nitelikli sektörlerle yönelememe sorunu yer almaktadır. Günümüzde ekonomideki en büyük sorunlardan biri olan dış ticaret açığını yaratan temel faktör, firmaların katma değeri az ve düşük teknoloji ürünler üretip ihraç ederken katma değeri fazla ve yüksek teknolojili ürünler ithal etmesidir. Bu sebeple Yenilikçi KOBİ Mali Destek Programı (YKMDP) 2016 yılında ilan edilmiştir.

TR33 Bölgesi, yerel yönetimlerin sunduğu şebeke hizmetlerinde Ege Bölgesi ve ülke genelinden daha iyi bir konumda yer alıyor olsa da çevrenin ve insan sağlığının korunması açısından büyük önem taşıyan arıtma hizmetleri sunma açısından hem Ege Bölgesi'nin hem de ülke ortalamasının gerisinde yer almaktadır. Bu kapsamda çevrenin korunması ve toprak, su gibi kaynakların kirlenmeden sürdürülebilir şekilde kullanılması açısından, Bölge'de çevre teknolojilerinin kullanımına ve çevresel altyapı yatırımlarına verilecek desteğin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle Çevre ve Enerji Altyapı Mali Destek Programı (ÇEDEP) 2017 yılında ilan edilmiştir.

KOBİ'lerin müşteriye yönelik esnek üretim yapıları, değişen piyasa koşullarına hızlı uyum yetenekleri, kurulumu aşamasında gereken sermayenin düşük olması, yeni iş imkânları yaratarak işsizlik oranlarının azaltılmasına verdikleri yadsınamayacak katkıları gibi olumlu özellikleri nedeniyle, ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasının temel taşlarından birisi olduğu bir gerçektir.

Bu bağlamda, KOBİ'ler yarattıkları değerle bölgeler arasında dengeli büyümeye önemli ölçüde yardımcı olmakta ve Kanun'da kalkınma ajanslarına verilen asli görevlerden birisi olan bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasında da kilit rol oynamaktadır. Bu kapsamda, Gelişen KOBİ Mali Destek Programı (GEKOP) 2017 yılında ilan edilmiştir.

TR33 Bölgesi'nin beşeri sermayesini ve kurumsal kapasitesini geliştirici nitelikteki eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 2017 Yılı Teknik Destek Programı (2017 TD) ilan edilmiştir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Sosyal Kalkınma ve Beşeri Gelişme Altyapı Mali Destek Programı (SOBEP)

19.02.2015 tarihinde ilan edilen **Sosyal Kalkınma ve Beşeri Gelişme Altyapı Mali Destek Programı (SOBEP)** kapsamında 19 proje sahibi ile sözleşme imzalanmış, uygulama sürecinde 2 proje sahibi sözleşmesini feshetmiştir. SOBEP kapsamında 6'sı devam eden toplam 17 proje karşılığında Bölge'mize, 12.207.230 TL'lik kısmı Ajans katkısı olmak üzere toplam 27.946.090 TL tutarında yatırım kazandırılması beklenmektedir. Proje uygulamalarının 2018 yılının ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır.

Yenilikçi KOBİ Mali Destek Programı (YKMDP)

30.03.2016 tarihinde ilan edilen **Yenilikçi KOBİ Mali Destek Programı (YKMDP)** kapsamında 26 proje sahibi ile sözleşme imzalanmış, uygulama sürecinde 3 proje sahibi sözleşmesini feshetmiştir. YKMDP kapsamında 15'i devam eden toplam 23 proje karşılığında Bölge'mize, 8.150.308 TL'lik kısmı Ajans katkısı olmak üzere toplam 18.049.155 TL tutarında yatırım kazandırılması beklenmektedir. Proje uygulamalarının 2018 yılının ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır.

Sürdürülebilir Çevre Altyapı Mali Destek Programı (SÜÇEP)

30.03.2016 tarihinde ilan edilen **Sürdürülebilir Çevre Altyapı Mali Destek Programı (SÜÇEP)** kapsamında 26 proje sahibi ile sözleşme imzalanmış, uygulama sürecinde 4 proje sahibi sözleşmesini feshetmiştir. SÜÇEP kapsamında 22 proje karşılığında Bölge'mize, 11.548.586 TL'lik kısmı Ajans katkısı olmak üzere toplam 23.480.982 TL tutarında yatırım kazandırılması beklenmektedir. Proje uygulamalarının 2018 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Gelişen KOBİ Mali Destek Programı (GEKOP)

27.12.2017 tarihinde ilan edilen **Gelişen KOBİ Mali Destek Programı (GEKOP)** kapsamında KOBİ'ler uygun başvuru sahibi olarak tanımlanmış olup Ajans tarafından verilecek destek tutarı 15.000.000 TL'dir.

Çevre ve Enerji Altyapı Mali Destek Programı (ÇEDEP)

27.12.2017 tarihinde ilan edilen **Çevre ve Enerji Altyapı Mali Destek Programı (ÇEDEP)** kapsamında kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, kooperatifler ve birlikler (kâr amacı gütmeyen), OSB'ler, STK'ler uygun başvuru sahibi olarak belirlenmiş olmuş Ajans tarafından verilecek destek tutarı 15.000.000 TL'dir.

2017 Yılı Teknik Destek Programı

2017 yılında ilan edilen program kapsamında 30.11.2017 tarihine kadar 57 faaliyet desteklenmeye hak kazanmış ve bu bağlamda toplam 332.958 TL tutarında sözleşme imzalanmıştır. Programın 2017 yılının sonuna kadar başvuruya açık olması dolayısıyla faaliyetlerin 2018 yılının ilk yarısında tamamlanması öngörülmektedir.

Proje Sonrası Denetim Faaliyetleri

2018 yılında SAMDP ve RKMDP kapsamında 45 proje sonrası denetim faaliyeti planlanmaktadır.

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Proje ve faaliyetlerin sözleşmeye uygun şekilde devam etmesi ve başarılı şekilde tamamlanması için İDB tarafından destek verilmekte ve sonuçları izlenmektedir. Bu proje ve faaliyetlerden elde edilen sonuçlar PBKB ve PYB ile paylaşılmakta ve yeni programların kurgulanmasında kullanılmaktadır.

e. İzleme ve Değerlendirme

2018 yılında gerçekleştirilecek olan izleme ve değerlendirme faaliyetleri arasında önceki senelerden devam eden rutin faaliyetler de yer almaktadır. SOBEP, SÜÇEP, YKMDP ve 2017 TD ile 2017 yılında ilan edilecek GEKOP ve ÇEDEP kapsamında yerinde izleme ziyaretleri yapılacaktır. SOBEP için toplam 5 adet, SÜÇEP için toplam 40 adet, YKMDP için toplam 14 adet ve 2017 TD için toplam 80 adet yerinde izleme ziyareti gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. GEKOP ve ÇEDEP kapsamında imzalanacak sözleşmelere göre ilk, düzenli ve anlık izleme ziyaretleri planlanacaktır.

Tablo 41 – Ajans Geçmiş Yıl Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
SOBEP Proje Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	01.01.2018 30.06.2018	2.900.000
YKMDP Proje Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	01.01.2018 30.06.2018	2.150.000
SÜÇEP Proje Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	01.01.2018 30.11.2018	10.490.000
GEKOP Proje Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	PYB İDB	01.01.2018 31.12.2018	7.500.000
ÇEDEP Proje Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	PYB İDB	01.01.2018 31.12.2018	7.500.000
2017 TD Faaliyet Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	PYB İDB	01.01.2018 30.04.2018	700.000
2018 PTÇ Bilgilendirme ve Eğitim Toplantıları ile Teknik Yardımların Gerçekleştirilmesi	PYB	01.01.2018 31.03.2018	30.000
2018 PTÇ Değerlendirmelerinin Yapılması ve Sözleşmelerin İmzalanması	PYB	01.04.2018 31.08.2018	200.000
PTÇ Yerinde İzleme Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	01.01.2018 31.12.2018	20.000
TD Yerinde İzleme Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	01.01.2018 30.04.2018	10.000
Proje Sonrası Denetim Faaliyetleri	İDB	01.01.2018 31.03.2018	5.000
			31.505.000

6. Sonuç ve Değerlendirme

Yıllık programlar yerine 3 yıllık orta vadeli programlar hazırlayarak işlevsel ve kurumsal dönüşüm sürecini Kalkınma Bakanlığının öncülüğünde başlatan kalkınma ajansları için 2018 yılı çok önemli bir yıl olacaktır. Zira 2018 yılı SOP'lara geçişin ve bu kapsamdaki uygulamaların ilk yılı olacaktır.

Ajans bu dönüşüm sürecini hem kendi kurumsal yapısında hem de Bölge'de en iyi şekilde uygulatabilmek adına bir takım çalışmalara başlamıştır. İlk olarak 3 yıllık süreçle ilgili olarak stratejik tercihlerini yapmıştır. Bu tercihleri yaparken bölgesel ve ulusal strateji dokümanları ile Ajansın 2010 yılından bu yana Bölge'ye ilişkin yaptığı tüm çalışmalar (araştırma, analiz, proje, çalıştay, kongre, fuar, iş birlikleri vb.) dikkate alınmıştır.

Daha sonra, bu stratejik tercihleri hayata geçirebilmek adına SOP'lar kurgulanmıştır. Bu programlar kurgulanırken tematik, sektörel ve mekânsal odaklanma yapılmıştır. 8 yıllık süreçte gerek verdiği mali ve teknik destekler gerekse danışmanlık hizmetleri ile Bölge'de planlı ve projeli iş yapma kültürünün yerleşmesinde başat bir rol oynayan Ajans, nitelikli insan kaynağı ile bu dönüşüm sürecini de başarılı bir şekilde uygulayacak kapasiteye sahiptir. Bu yeni dönemde, Ajans hem kendi kurumsal kapasitesini artıracak hem de Bölge'de gerekli kapasiteyi oluşturarak iş birliği ve koordinasyonu sağlayacaktır. Ayrıca, SOP'ların uygulama süreci sonunda istenilen sonuç ve çıktılara ulaşabilmesi adına gerekli tedbirleri alacak, diğer kalkınma fırsatlarını da en iyi şekilde değerlendirmek suretiyle Bölge'nin sürdürülebilir kalkınmasına en yüksek katkıyı sağlayacaktır.

2018 Yılı Çalışma Programı, 3 yıllık SOP'ların ilk yılı olarak detaylı bir şekilde kurgulanmış olup programda yer alan faaliyetlerin Ajansın mevcut beşeri, teknik ve finansal kapasitesiyle başarılı bir şekilde uygulanabileceği değerlendirilmektedir.

7. Ekler

- EK 1) 2018 Yılı Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu (9 adet)
- EK 2) 2018 Yılı Performans Tablosu (6 sayfa)

Genel Sekreter tarafından 5449 sayılı Kanun'un 14/b maddesine uygun olarak hazırlanıp 27.12.2017 tarihli ve 2017-11 sayılı Yönetim Kurulu Toplantısı'nda alınan 1 no.lu karar ile kabul edilen 2018 Yılı Çalışma Programı, Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21 (1) maddesi uyarınca T.C. Kalkınma Bakanlığının onayına sunulmaktadır.

08/01/2018

Veli OĞUZ

Genel Sekreter V.

EK 1.1) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Hamamboğazı - Sağlık Kompleksi

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- Adı: Hamamboğazı Sağlık Kompleksi
- Yeri: Banaz Hamamboğazı (Bölge Uşak iline 40 dk, Zafer Havalimanı'na 40 dk, Afyonkarahisar iline 45 dk mesafededir.)
- Sektörü: Sağlık
- Proje Maliyeti: Fizibilite sonrası ortaya çıkacaktır.
- Proje Süresi: 30 ay
- Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş: Banaz Belediyesi

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** Ajansın hazırlamış olduğu TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan Turizm eksenli altındaki önceliklerden olan "3.2: Turizm faaliyetleri çeşitlendirilecek ve artırılacaktır." başlığı altında: "Tedbir 3.2.A Sağlık turizmi ve termal turizmin geliştirilmesi" tedbiri yer almaktadır. Bu tedbirde sağlık turizmine vurgu yapılmaktadır.

Sağlık turizmi, turizm sınıfları arasında tüm dünyada yükselen bir değer konumundadır. Termal kaynaklar açısından Türkiye çapında önemli bir yere sahip olan bölge, sağlık turizmi ve termal turizmin gelişmesi açısından önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Bölgede var olan bu potansiyelin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi, Bölge turizm gelişiminin ivme kazanması ve turizm aktivitelerinin tüm mevsimlere dağılabilmesi açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda termal turizmin gelişiminin teşvik edilmesi ve sistemli bir şekilde sağlık turizm alanlarının geliştirilmesi önceliklidir.

- Projenin Genel Amacı:** Hamamboğazı Bölgesindeki sağlık sektörünün gelişimine katkı sağlamak
- Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:** Sağlık kompleksinin (fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümü, tıbbi fitness bölümü, terapi havuzu, çamur havuzu, jimnastik salonu, egzersiz havuzu, fin hamamı, Türk hamamı, buhar banyosu, bio sauna, masaj ünitesi, jakuzi ve duş yeri, güzellik merkezi, doğal kozmetik ünitesi, kapalı havuz, açık spor sahası)
- Projenin Faydalanıcıları:** Kısa vadede Banaz Belediyesi, İl Sağlık Müdürlüğü, Uşak Üniversitesi Tıp Fakültesi;
Uzun Vadede; alternatif tıp yöntemi ile iyileştirilecek hastalardır.
- Projenin Gerekçesi:** 20. yüzyıl gelişen teknolojiyle birlikte klasik tıbbın yaklaşımı, neresi ağrıyorsa orasının tedavisi gerektiğini savunan bir dönem olmuştur.

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

Devreye giren teknoloji ve sanayi, bu yaklaşımı kuvvetlendirmiştir. Bu arada bedenin sahip olduğu normal denge durumu unutulmuş, hastalıkların hep dış kaynaklı olduğu ve dıştan çözümlenebileceği fikri giderek yaygınlaşmıştır. Bunun sonucunda da ne yazık ki bazı hastalıklarda sadece şikâyetler geriletilebilmiş, tam şifa sağlanamaz hale gelmiştir. Ameliyatların ve ilaçların yetersiz kaldığı birçok durumda alternatif tıp yöntemleri kullanılmaktadır.

Uşak termal turizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. İl, Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanmış olan Termal Turizm Master Planı'ndaki 4 termal bölgeden biri olan Frigya'da yer almaktadır. Ancak sahip olduğu bu potansiyelden yeteri kadar faydalanamamaktadır. Termal kaynaklar açısından Türkiye çapında önemli bir yere sahip olan il, sağlık turizmi ve termal turizmin gelişmesi açısından önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Bölgede var olan bu potansiyelin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi, bölge turizm gelişiminin ivme kazanması ve turizm aktivitelerinin tüm mevsimlere dağılabilmesi açısından önem arz etmektedir.

Banaz ilçesi Hamamboğazı Kaplıcaları, Çevre ve Orman Bakanlığının 22.06.2004 tarih ve 262 sayılı Olurları ile Kültür ve Turizm Bakanlığı adına 49 yıl süreyle tahsis edilerek Bakanlar Kurulunun 22.10.2004 tarih ve 2004/8328 sayılı Kararları ile "turizm merkezi" olarak ilan edilmiştir. Kaplıca 40 lt/sn debiye sahiptir. 60 derece sıcaklıktadır. Suyun fizikokimyasal ve bakteriyolojik analizleri yapılmış, sağlık yönünden yararlı olduğu görülmüştür. Mide, karaciğer, bağırsak ve özellikle kronik dejeneratif romatizmal hastalıklara iyi geldiği tespit edilmiştir.

Proje ile kurulacak komplekste hastalara fizik tedavi ve rehabilitasyon gibi geleneksel tıp dışında tamamlayıcı tıp yöntemlerinin uygulanması, hem ilaç kullanımının azaltılması hem de iç dengenin sağlanarak tam şifa verilmesi amaçlanmaktadır. Başta yurt dışından gelen turistler olmak üzere bölge dışından ziyarete gelen kişilere kaliteli bir sağlık hizmeti sunmak hedeflenmektedir. Projeye ilin var olan turizm potansiyeli değerlendirilmiş olacak, ilin ekonomisine katkı sağlanacaktır.

 Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri: Proje kapsamında gerçekleştirilecek temel faaliyetler aşağıda listelenmiştir:

A. Hazırlık Faaliyetleri

1. Hamamboğazı Sağlık Kompleksi yer tespitinin yapılması
2. Sağlık kompleksinde kullanılacak termal suyun sağlanması için fizibilite çalışması yapılması
3. Sağlık kompleksinin plan ve projelerinin hazırlanması

B. Uygulama Faaliyetleri

1. Sağlık kompleksinin kurulacağı yerin kamulaştırmasının yapılması
2. Sağlık kompleksinde kullanılacak termal suyun temini için ihaleye çıkılması

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

3. Sağlık kompleksinin donatılarının (fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümü, tıbbi fitness bölümü, terapi havuzu, çamur havuzu, jimnastik salonu, egzersiz havuzu, fin hamamı, Türk hamamı, buhar banyosu, bio sauna, masaj ünitesi, jakuzi ve duş yeri, güzellik merkezi, doğal kozmetik ünitesi, kapalı havuz, açık spor sahası) inşası için ihaleye çıkılması
4. İhalesi kapsamındaki yapım işlerinin, alınan mal, malzeme ve ekipmanların kabul işleminin gerçekleştirilmesi

Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri: Projeden beklenen faydanın sağlanamaması riski mali kayıp, performans ve zaman kaybıyla sonuçlanabilir. Projenin ilk etapta öngörülen riskleri ve risk düzeyleri aşağıda yer almaktadır:

Teknik Riskler

- Maliyet planlamasından sapmalar (düşük)
- Hamamboğazı Sağlık Kompleksi yer seçiminde hata yapılması (düşük)
- Planlama aşamasında sorunlar (düşük)
- İhale edilen işlerde gecikme yaşanması (düşük)

Teknik Olmayan Riskler

- Hastaların alternatif tedavi yöntemlerine yönelmekteki isteksizliği (düşük)
- Ekonomik kriz (düşük)
- Doğal afetler vb. mücbir sebepler (düşük)
- Mevzuat değişiklikleri (düşük)

Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Hamamboğazı Sağlık Kompleksi yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.2) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Manisa Yunt Dağı OSB

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Manisa Yüksek Teknoloji İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
- **Yeri:** Yunt Dağı (Manisa ili Yunusemre ilçesindeki Yaylaköy, Siyekli Kışlaköy Mahalleleri Mevkii)
- **Sektörü:** Otomotiv, Havacılık, Savunma Sanayii
- **Proje Maliyeti:** Yaklaşık 65 Milyon TL (Kamulaştırma bedelleri ve alt yapı maliyetleri gibi önceden hesaplanması zor olan bu maliyetlerin ulusal kaynaklar içinden Bakanlıktan kredi kullanmak ve Kalkınma Ajansı'ndan destek almak suretiyle karşılanması planlanmaktadır.)
- **Proje Süresi:** 60 Ay (Yer seçiminin yapılması, Müteşebbis Heyet'in kurulması ve OSB alanının tam büyüklüğü belirlendikten sonra kamulaştırma çalışmalarına başlanmasının yaklaşık olarak 24 ay sürmesi beklenmektedir. Ancak, kamulaştırma çalışmaları için bugünden bir süre öngörüsünde bulunmak çok zordur. Kaldı ki tarafların az veya çok itirazları olacak ve dolayısıyla konu yargıya intikal edecektir. Bu sebeple hukuki sürecin sonuçlanmasının da 36 ayı bulacağı tahmin edilmekle beraber parselasyon ve alt yapı çalışmalarına başlanana kadar ki süreç 5 yıl olarak öngörülebilir.)
- **Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Manisa İl Müdürlüğü

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- **Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:**

Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan dört hedeften biri olan “Yenilikçi Üretim ve İstikrarlı Büyüme” ile Türkiye'nin büyüme performansının daha ileri seviyelere taşınması ve yenilikçi bir üretim yapısıyla tahkim edilmesinin amaçlandığı, küresel ölçekte de sanayi ve hizmetler sektörlerinde bilgiye dayalı rekabetin etkisini belirginleştirdiği, ekonomide yenilikçi bir üretim yapısını elzem kıldığı belirtilmiştir. Bu anlamda proje fikri, Ulusal Kalkınma Planı'nın amacına uygun olarak tasarlanmış olup Kalkınma Planı ile aşağıdaki şekilde ilgilidir:

1. Bölüm

2. Küresel Gelişmeler ve Eğilimler

2.2. Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme

2.2.12. Girişimcilik ve KOBİ'ler

a. Durum Analizi

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

686. Plan döneminde sanayi ve teknoloji bölgelerinde önemli gelişmeler sağlanmış- tır. 2006-2012 döneminde; organize sanayi bölgesi (OSB) sayısı 130'dan 153'e çıkmış; tüm OSB'lerde faaliyet gösteren işletme sayısı 35 binden 45 bine yükselmiştir.

3. Bölüm

1. Öncelikli Dönüşüm Programları

1.24. Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programı

iv. Program Bileşenleri

Şehirlerin Rekabet Gücünün ve Yaşanabilirlik Seviyesinin Artırılması

- OSB ve KSS'ler başta olmak üzere, üretim ve ticaret mekânları için daha etkin yer seçimi; bu mekânların etkin kullanımı ile altyapılarının yenilenmesi, geliştirilmesi veya taşınması.

Zafer Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Planı'nda on ekseninden biri olan Sanayi Ekseni altında "Öncelik 1.1 Bölgesel Üretim altyapısı geliştirilecektir." ifadesi yer almaktadır. Proje fikri bu öncelik altında oluşturulmuş olup aşağıdaki tedbirler ile de ayrıca ilgilidir.

Tedbir 1.1.A. Sanayi Alanlarının Oluşturulması ve Faaliyete Geçmesi.

Tedbir 1.1.B. Bölgedeki İşletme Sayısının Arttırılması.

Tedbir 1.2.D. Sektör ve Ürün Çeşitliliğinin Arttırılması.

 Projenin Genel Amacı: Ülkemizde daha fazla katma değerli ürün üretilmesi ile sanayini verimliliğini arttırmak ve ilimizdeki potansiyeli etkin kullanmak için Yunusemre ilçesinde yüksek teknolojik ürünler üreten firmalara yönelik bir OSB kurulması amaçlanmaktadır.

 Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:

1. Manisa ili Yunusemre ilçesindeki Yaylaköy, Siyekli ve Kışlaköy Mahalleleri Mevkiinde yüksek teknolojik ürünleri üreten firmalara yönelik bir OSB kurulacak.
2. OSB'de yerli ve yabancı yatırım yapılacak.
3. İstihdam artacak.
4. Otomotiv, havacılık ve savunma sanayii alanında kümelenme oluşacak.
5. Yüksek teknoloji alanında faaliyet gösteren firma sayısı artacak.
6. Üniversite-Sanayi işbirliği sağlanacak.

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

✿ **Projenin Faydalanıcıları:** Manisa Organize Sanayi Bölgesi, Turgutlu Organize Sanayi Bölgesi, Akhisar Organize Sanayi Bölgesi, Salihli Organize Sanayi Bölgesi, Manisa Ticaret ve Sanayi Odası, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, MCBÜ Teknokent A.Ş., Manisa Büyükşehir Belediyesi, Yunusemre Belediyesi.

✿ **Projenin Gerekçesi:** Manisa ili ağırlıklı olarak orta ve yüksek teknoloji ürün üretmekte olup ileri teknoloji alanında tasarım, üretim ve pazarlama potansiyeline sahiptir. Bunun yanı sıra, faaliyette olan firmaların AR-GE ve yenilikçilik alanlarına yönelmiş olmaları ileri teknolojide yatırım yeri ihtiyacını doğurmaktadır. İldeki sermaye ve bilgi birikimi ileri teknoloji alanında yatırım yapılmasını kolaylaştırıcı bir etki yaratmaktadır. 2017 yılı içerisinde faaliyete başlayan Manisa Celal Bayar Üniversitesi Teknokent A.Ş., yüksek doluluk oranı ile yüksek teknoloji alanında Üniversite-Sanayi işbirliğine zemin oluşturmaktadır. Manisa konumu ve yatırım ortamı itibari ile fırsatlar (limana ve havayollarına yakınlık, yatırımda teşvik avantajları, kalifiye işgücü) sunmaktadır. Bu potansiyel zaman içinde büyük çaplı üretim talebini beraberinde getirecektir. Buna uygun olarak önümüzdeki 5 yıl içinde yatırım yeri teminine ve kümelenmeye yönelik bir projeksiyon hazırlanması ve beklentilere cevap verilmesi gerekmektedir. Bu proje, Manisa’da bu alanda faaliyet gösteren firmaların ihtiyacını karşılarken ulusal çapta yeni teknolojilerin gelişmesine ve yüksek katma değerli ürünlerin üretiminin artmasına katkı sağlayacaktır.

✿ **Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri:**

10. Kalkınma Planında yer alan bileşen aşağıdaki gibidir:

- Şehirlerin Rekabet Gücünün ve Yaşanabilirlik Seviyesinin Artırılması

1. Hazırlık Faaliyetleri:

1.1. Ön yer seçiminin yapılması

1.2. Saha bilgilerinin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na bildirilmesi

1.3. Yer Seçimi Komisyonu marifetiyle alanın tam sınırlarının belirlenmesi

2. Uygulama Faaliyetleri:

2.1. Müteşebbis Heyet kurulması

2.2. Kamulaştırma çalışmalarının yapılması

2.3. Parsel tahsisinin gerçekleştirilmesi

2.4. Altyapı faaliyetlerinin tamamlanması

2.5. Bölgeye çekilmesi hedeflenen yatırımcılara yönelik tanıtım faaliyetleri yapılması

3. Kapanış Faaliyetleri

✿ **Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri:**

➤ Valilik başkanlığında ilgili kurum temsilcileri ile birlikte çeşitli toplantılar yapılarak Yunt Dağı’nda Yüksek Teknoloji OSB kurulması yönünde bir kanaat

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

oluşmuş akabinde bahse konu alanda ön yer seçimine ilişkin taslak çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmaların ön fizibilite olarak kabul edilmesi durumunda projenin uygulanabilir olduğu fikri gelişmiştir.

- Manisa’da bulunan mevcut OSB’lerin yüksek doluluk oranlarına sahip olması yerli ve yabancı yatırımlara yer temini açısından sıkıntı yaratmaktadır. Genişleme çalışmalarına karşın ilin yatırım ortamı avantajları, hızlı arazi tahsisleri sağlamakta ve yeniden yer temini ihtiyacını doğurmaktadır. Mevcut OSB’lerin genişleme alanlarının tarım arazisi olması dolayısıyla yeni gelişme alanları sınırlı kalmaktadır. Yeni OSB’nin kurulması ile yer temini ihtiyacı karşılanacak; mevcut taleplere yanıt verilebilecek ve yüksek teknoloji alanında faaliyet gösterildiği için aktif bir OSB ortaya çıkacaktır.
- Proje farklı kurumların müdahil olduğu ve kurumların iç işleyişlerine bağlı bir süreci içermektedir. Ayrıca, DSİ tarafından verilecek “sulama alanı veya baraj havzasında olmadığına dair görüş” gibi gerekli yazı ve izinlerin temininde aksaklıklar söz konusu olabilir. Kamulaştırma sürecinin uzaması ve konunun yargıya taşınması süre açısından risk teşkil etmektedir. Projeyi hayata geçirmek için gerekli finansman ihtiyacının karşılanmasında yaşanılacak güçlükler de göz önünde bulundurulmalıdır.

Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Manisa Yüksek Teknoloji İhtisas Organize Sanayi Bölgesi yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.3) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Uşak – Lojistik Köy

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- Adı: Uşak - Lojistik Köy
- Yeri: Uşak Organize Sanayi Bölgesi
- Sektörü: Ulaşım
- Proje Maliyeti: Fizibilite sonrası ortaya çıkacaktır.
- Proje Süresi: 36 ay
- Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş: TCDD

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan "ulaşım" ekseninde bulunan Öncelik 10.2'de "Lojistik altyapısı iyileştirilecektir." denmektedir. Tedbir 10.2.A lojistik merkezlerinin kurulması ilgili müdahale ve projeler kısmında "Uşak ili Merkez ilçede, TCDD tarafından da planlanan konsolidasyon merkezi niteliğindeki lojistik köyün kurulması" önerilmektedir. Yine aynı planda yer proje önerileri içerisinde ise "P12. İllerde Lojistik Merkez Kurulması Projesi" yer almaktadır.
- Projenin Genel Amacı:** Uşak Lojistik Altyapısının Geliştirilmesine Katkı Sağlanması
- Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:** Gümrüklü sahalar, acenteler, gümrük müşavirlikleri, her türlü gümrük hizmetlerinin altyapısı olan, konteyner yükleme, boşaltma altyapısı ve stok alanları, tehlikeli ve özel eşyalı lojistik yükleme, boşaltma, stok alanları ve sosyal tesislerini içeren lojistik köy.
- Projenin Faydalanıcıları:** Kısa vadede TCDD, Uşak Organize Sanayi Bölgesi (UOSB), Uşak Karma Organize Sanayi Bölgesi, Uşak Ticaret ve Sanayi Odası;
Uzun vadede başta UOSB'de faaliyet gösteren firmalar üzere Uşak ilinde faaliyet gösteren firmalardır.
- Projenin Gerekçesi:** Uşak ilinin sanayisi ağırlıklı olarak tekstil, deri ve seramikten oluşan düşük ve orta-düşük teknoloji sektörlerde yoğunlaşmaktadır. Bu sınıfta yer alan ürünler katma değeri düşük, yükte veya hacimde ağır, pahada hafif ürünlerdir. Düşük ve orta-düşük teknoloji sektörlerde rekabet gücünü etkileyen en önemli araçlardan birisi ulaşım maliyetidir. Uşak ilinde üretilen ürünlerin ağırlıklı olarak karayoluyla ulusal ve uluslararası pazarlara gönderildiği düşünüldüğünde demiryolu bağlantılı lojistik merkezin kurulması ilin sanayisinin gelişmesi ve rekabet gücünün artması için hayati önem taşımaktadır.
Uşak Gümrük Müdürlüğünden alınan verilere göre 2016 yılında yaklaşık 34 bin ton malın ihracatı ve ithalatı karayolu ile yapılmıştır. Ayrıca Uşak Organize Sanayi

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

Bölgesine 1.750 bin ton, Deri (Karma) Organize Sanayi Bölgesine 1.500 bin ton yük giriş çıkış yapmaktadır. Bu yüklerin ortalama İzmir limanına mesafesi 220 km yol katettiğini düşünürsek yıllık 27,2 milyon TL tasarruf sağlanmış olacaktır. Ayrıca İran, Irak ve Türkiye Cumhuriyetleri ile ulaşımda demiryolunun kullanılması yaratılacak tasarrufu ve rekabet avantajını daha da arttıracaktır.

İzmir-Ankara hattındaki önemli bir ulaşım noktasında yer alan Uşak, hızlı tren ve otoyol projeleri ile ulaşılabilirlik açısından daha kritik bir noktaya gelecektir. Projenin hayata geçmesiyle çevre illerdeki sanayi kuruluşları da Demiryolu Bağlantılı Uşak Lojistik Köyü'nden yararlanabilecektir. Ayrıca projenin tamamlanmasıyla Uşak ili ulaşım avantajı nedeniyle yerli ve yabancı yatırımcılar için tercih sebebi olacaktır.

Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri: Proje kapsamında gerçekleştirilecek temel faaliyetler aşağıda listelenmiştir:

A. Hazırlık Faaliyetleri

1. Lojistik köy için yer tespitinin yapılması
2. Lojistik köye demiryolu bağlantısı için fizibilite çalışması yapılması
3. Lojistik köyün plan ve projelerinin hazırlanması

B. Uygulama Faaliyetleri

1. Lojistik köyün kurulacağı yerin kamulaştırmasının yapılması
2. Lojistik köyün demiryolu bağlantısı için ihaleye çıkılması
3. Gümrüklü sahalar; acenteler, gümrük müşavirlikleri, her türlü gümrük hizmetlerinin altyapısı için ihaleye çıkılması
4. Konteyner yükleme, boşaltma altyapısı ve stok alanları için ihaleye çıkılması
5. Tehlikeli ve özel eşyalı lojistik yükleme, boşaltma, stok alanları için ihaleye çıkılması
6. Sosyal tesisler için ihaleye çıkılması
7. Genel ve özellikli depolar için ihaleye çıkılması
8. İhalesi kapsamındaki yapım işlerinin; alınan mal, malzeme ve ekipmanların kabul işleminin gerçekleştirilmesi

Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri: Projeden beklenen faydanın sağlanamaması riski mali kayıp, performans ve zaman kaybıyla sonuçlanabilir. Projenin ilk etapta öngörülen riskleri ve risk düzeyleri aşağıdadır:

Teknik Riskler

- Maliyet planlamasından sapmalar (düşük)
- Demiryolu bağlantılı lojistik köyün yer seçiminde hata yapılması (düşük)

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

- Planlama aşamasında sorunlar (düşük)
- İhale edilen işlerde gecikme yaşanması (düşük)

Teknik Olmayan Riskler

- Firmaların alıştıkları eski yöntem ile ürün transferi yapmak istemesi (düşük)
- Ekonomik kriz (düşük)
- Doğal afetler vb. mücbir sebepler (düşük)
- Mevzuat Değişiklikleri (düşük)

Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Uşak - Lojistik Köy yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.4) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Karahallı OSB – Uşak Karayolu

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Karahallı OSB'nin Ulaşım Yollarının Kalitesinin Arttırılması
- **Yeri:** Karahallı OSB – Uşak Arası
- **Sektörü:** Ulaşım
- **Proje Maliyeti:** Fizibilite sonrası ortaya çıkacaktır.
- **Proje Süresi:** 24 ay
- **Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Karayolları

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- **Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan “ulaşım” eksenini kapsamında Öncelik 10.1'de “Bölge'de erişilebilirlik arttırılacaktır.” ifadesi yer almaktadır. Tedbir 10.1.A kısmında “Mevcut karayolu ağının iyileştirilmesi” önerilmektedir. TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan “sanayi” ekseninde bulunan Öncelik 1.1 “Bölgesel üretim altyapısı geliştirilecektir.” başlığı altında tedbir 1.1.B. “Bölge'deki işletme sayısının arttırılması” yer almaktadır.
- **Projenin Genel Amacı:** Karahallı OSB Altyapısının Geliştirilmesine Katkı Sağlanması
- **Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:** Karahallı OSB – Uşak Merkez arasındaki kısa mesafeli ulaşım elverişli yol
- **Projenin Faydalanıcıları:** Kısa vadede Karahallı OSB,
Uzun vadede başta Karahallı OSB'de faaliyet gösteren firmalar üzere Karahallı ilçesinde faaliyet gösteren firmalardır.
- **Projenin Gerekçesi:** İlde bulunan üç OSB'den iki tanesinin (Uşak Karma OSB ve Uşak OSB) doluluk oranları oldukça yüksek olup genişleme çalışmaları devam etmektedir. Diğer taraftan Karahallı OSB'de ise yatırımcıya sunulabilecek alanlar olmasına rağmen ulaşılabilirlik sıkıntısı yaşamaktadır. Bu sebeple Karahallı OSB'yi Uşak ili merkezine bağlayacak yolun hızlı bir şekilde tamamlanması elzemdir.
- **Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri:** Proje kapsamında gerçekleştirilecek temel faaliyetler aşağıda listelenmiştir:

A. Hazırlık Faaliyetleri

1. Karahallı OSB – Uşak Merkez arasındaki yolun fizibilite ve etüt çalışmasının yapılması

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

2. Karahallı OSB – Uşak Merkez arasındaki yolun plan ve projelerinin hazırlanması

B. Uygulama Faaliyetleri

1. Karahallı OSB – Uşak Merkez arasındaki yolun yapımı için ihaleye çıkılması
2. İhalesi kapsamındaki yapım işlerinin, kabul işleminin gerçekleştirilmesi

 Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri: Projeden beklenen faydanın sağlanamaması riski mali kayıp, performans ve zaman kaybıyla sonuçlanabilir. Projenin ilk etapta öngörülen riskleri ve risk düzeyleri aşağıdadır:

Teknik Riskler

- Maliyet planlamasından sapmalar (düşük)
- Planlama aşamasında sorunlar (düşük)
- İhale edilen işlerde gecikme yaşanması (düşük)

Teknik Olmayan Riskler

- Firmaların eski yolu kullanmak istemesi (düşük)
- Ekonomik kriz (düşük)
- Doğal afetler vb. mücbir sebepler (düşük)
- Mevzuat Değişiklikleri (düşük)

 Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Karahallı OSB'nin Ulaşım Yollarının Kalitesinin Arttırılması yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.5) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Gediz Murat Dağı Kış Turizmi Altyapısının Tamamlanması

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Gediz Murat Dağı Turizm Merkezinin Kurulması Projesi
- **Yeri:** Murat Dağı-Gediz
- **Sektörü:** Turizm
- **Proje Maliyeti:** 20.000.000 TL (Benzer projelerden tahmini hesaplanmıştır.)
- **Proje Süresi:** 2 Yıl
- **Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Kültür ve Turizm Kütahya İl Müdürlüğü – Kütahya İl Özel İdaresi

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- **Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** 10. Kalkınma Planı (2014-2018), TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, Murat Dağı Termal Kayak Merkezi Master Planı
- **Projenin Genel Amacı:** Kütahya ili Gediz ilçesinde bulunan Murat Dağı'nın potansiyelini kullanarak Gediz ilçesi ve çevresinde çoklu bir turizm merkezi modelinin geliştirilmesidir.
- **Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:**
 1. İki adet 1.350 metre uzunluğunda teleferik hattı kurulacaktır.
 2. Uygulama imar planı ile belirlenmiş olan iki bölge; kayak pisti olarak kullanılması amacıyla düzenlenecektir.
 3. Kış turizmi için asgari altyapı hizmet vermeye başlayacaktır.
- **Projenin Faydalanıcıları:** Kısa vadede başta Gediz halkı olmak üzere kış turizmi konseptinden ve sağlık amaçlı termal kaynaklardan faydalanmak isteyen tüm yerli ve yabancı turistler.
- **Projenin Gerekçesi:** Doğa turizmine yönelik birçok aktivite yapılıyor olmasına rağmen bunların yeterli düzeye henüz erişememiş olması; doğa sporları ile ilgili alt yapıların yetersizliğinden dolayı öncelikli olarak ülke çapında ilgi çekebilecek düzeyde projelerin gerçekleştirilememesi Kütahya ilinin doğa turizminden elde ettiği gelirlerin istenilen düzeye ulaşmasını engellemektedir.

Murat Dağı'nda, yılın yaklaşık 5 ayı (Aralık-Nisan) kayak yapılabilen ve olup kar kalınlığı ortalama 70-135 cm civarındadır. Murat Dağı'nda yıllık ortalama kar kalınlığı kayak sporu için yeterli olup aynı zamanda kayak için en ideal kar türü olan toz kar kalitesine sahiptir. Dağdaki kot farkı 320 metre olup ulusal ve uluslararası müsabakaların yapılmasına uygun durumdadır. Gerektiğinde yapay kar makineleri ile de desteklenebilecek olan Murat Dağı Bölge'ye en yakın konumda bulunan Uludağ

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

için de bir alternatif oluşturacağından kayak turizmi açısından Bölge'ye hem yerli hem de yabancı turist çekilmesi için oldukça önemli bir merkez olma potansiyeline sahiptir. Ayrıca Gediz Murat Dağı Kaplıcaları, Bakanlar Kurulunun 19.04.1987 tarih ve 87/11608 Sayılı Kararı ile Termal Turizm Merkezi olarak ilan edilmiştir. Sıcaklığı 37 ile 43 derece arasında olan sular Sodyum, Potasyum, Kalsiyum, Magnezyum, Bromür ve Sülfat içermektedir ve başta romatizmal hastalıklar olmak üzere deri hastalıkları, kadın hastalıkları, sinir ve kas hastalıklarına iyi gelmektedir. Ajansımız tarafından Murat Dağı'na yönelik olarak farklı zamanlarda iki adet proje teklif çağrısı kapsamında proje desteklenmiştir. Bu projelerde 22 adet bungalov tipi ev yapılmış ayrıca bazı kayak malzemeleri alınmıştır. Murat Dağı ulaşım imkânları olarak iyi bir konumda olup, nüfusun çok olduğu büyük şehirlere de birçok kayak merkezinden daha yakın durumdadır. Yeni yapılacak olan İzmir-Ankara Otoyolu da Gediz'e çok yakın bir yerden geçecek olup bu durum Murat Dağı'nı daha ulaşılabilir kılacaktır. Ayrıca Murat Dağı'nın Zafer Havalimanına yaklaşık 1 saat uzaklıkta olması ulaşım açısından oldukça avantajlı bir durumdur. Yine kısa süre içerisinde tamamlanması planlanan İzmir-Ankara hızlı tren hattı da ulaşım imkanlarının çok daha iyi bir konuma gelmesini sağlayacaktır.

2017 yılı Ağustos ayı itibariyle Murat Dağı'nda uygulama imar planı tamamlanmıştır. Ancak dağdaki en büyük sorun yaklaşık 1.450 metre rakımda bulunan ve hamam bölgesi olarak adlandırılan yere (bungalov tipi evlerin bulunduğu termal suyun çıktığı alan) arabalarla çıkıldıktan sonraki bölüm olan yüksek rakımlara çıkılmasına yönelik ulaşım sıkıntıları yaşanmaktadır. Bu sıkıntıların çözülmesi sonrasında Murat Dağı'nda termal ve kış turizmine yönelik bir merkezin kurulması ile ülkede hem termal hem de doğa/kış sporlarına yönelik bir merkezin asgari altyapı çalışmaları tamamlanmış olacaktır.

Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri:

- İlki ile göller bölgesi olarak adlandırılan noktaya (Rakım: yaklaşık 1.750 metre) ikinci teleferik ile ise küçük zirve (Rakım: yaklaşık 2.100 metre) olarak adlandırılan noktaya ulaşım sağlanacaktır.
- Uygulama imar planı ile belirlenmiş olan iki bölge; kayak pisti olarak kullanılması amacıyla düzenlenecektir.
- Tanıtım çalışmaları yapılacaktır: Asgari düzeyde altyapısı tamamlanmış olan merkez ile ilgili olarak Ajans başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte tanıtım çalışmalarına başlanacaktır. Bu kapsamda tanıtım filmi, broşür ve vb. tanıtım materyalleri hazırlanacaktır. Bu çalışmalar Ajans ve ilgili kurumlar (Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Gediz Belediyesi, Gediz Kaymakamlığı) tarafından katılım sağlanan fuarlarda kullanılacaktır.
- Oteller bölgesi olarak belirlenen bölgeye Kütahya Yatırım Destek Ofisi tarafından yatırımcı çekilmesi amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri: Uzman görüşlerine göre kar kalınlığının 50 cm üzerinde olması kayak yapılabilmesi için yeterli bir durumdur. Murat Dağı'nda, yılın yaklaşık 5 ayı (Aralık-Nisan) kayak yapılabilmekte olup kar kalınlığı ortalama 70-135 cm civarındadır. Bu açıdan Murat Dağı'nda yıllık ortalama kar kalınlığı kayak sporu için yeterli olup aynı zamanda kayak için en ideal kar türü olan toz kar kalitesine sahiptir. Kar yağışının farklılık gösterdiği dönemlerde ise yapay kar makineleri kullanımı bu riski ortadan kaldırmaktadır. Gerek bölgesel iklimin elverişli olması gerekse Bölge'de yakın çevrede fazlaca kayak merkezi bulunmuyor oluşu Murat Dağı'nı bu anlamda önemli bir merkez haline getirmektedir. Ayrıca Murat Dağı'nda termal sıcak su bulunması ise Murat Dağı'nı diğer kayak merkezlerinden daha cazip bir hale getirmektedir. Bu bağlamda yapılacak makul yatırımlar ile Murat Dağı kayak turizminde bir cazibe merkezi haline dönüştürülebilir.

Proje Murat Dağı'nın ulaşım imkânlarının kısıtlı olması, kurulacak merkezin yeterli tanıtımının yapılamaması, kayak turizmi denilince insanların aklına Uludağ, Kartalkaya gibi belli merkezlerin geliyor olmasından ötürü kısa vadede yeterli turisti çekememesi gibi riskleri barındırmaktadır.

Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Gediz Murat Dağı Turizm Merkezinin Kurulması Projesi yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.6) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Kütahya Zafer Organize Sanayi Bölgesi Altyapısının Oluşturulması

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Kütahya Zafer Organize Sanayi Bölgesi Altyapısının Oluşturulması
- **Yeri:** Altıntaş-KÜTAHYA
- **Sektörü:** Sanayi
- **Proje Maliyeti:** 32 Milyon TL
- **Proje Süresi:** 3 yıl
- **Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Kütahya İl Özel İdaresi,

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- **Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** 10.Kalkınma Planı, TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı
- **Projenin Genel Amacı:** Altıntaş ilçesinde yer alan Kütahya Zafer Organize Sanayi Bölgesi B alt yapısının tamamlanarak yatırımlara uygun hale getirilmesi
- **Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:** Çalışmalar ile Kütahya Zafer OSB'nin asgari düzeyde tüm altyapı ihtiyaçları karşılanacaktır. Bu kapsamda İndirici Trafo Merkezi, Doğalgaz OSB Dışı ve OSB İçi İletim Hattı, Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonları yapımı çalışmaları tamamlanacaktır. Kütahya Zafer OSB içerisine katma değeri yüksek ürünler üreten büyük yatırımların gelmesi hedeflenmektedir. Kütahya ve Afyonkarahisar ili merkez ilçeleri, Altıntaş (Kütahya) ve İhsaniye (Afyonkarahisar) ilçelerinden yoğun olmak üzere 15.000 kişilik istihdam yaratması hedeflenmektedir.
- **Projenin Faydalanıcıları:** Kütahya Zafer OSB'de faaliyet gösterecek tüm firmalar bu projeden faydalanacaktır. Ayrıca yeni firmaların Kütahya Zafer OSB'yi tercih etmesi ile birlikte yaratılacak istihdam sayesinde OSB'ye yakınlığı nedeniyle Afyonkarahisar ve Kütahya halkı da bu projeden faydalanmış olacaktır.
- **Projenin Gerekçesi:** Kütahya ili Altıntaş ilçesinde kurulacak olan Kütahya Zafer OSB'nin yer seçimi kesinleşmiştir. Kütahya Altıntaş ilçesinde Zafer Havalimanı'na yakın olması, yapım aşamasında olan Ankara-İzmir otoyolunun üzerinde olması ve planlanan İstanbul-Antalya hızlı tren hattında yer alması sebebiyle önümüzdeki dönemlerde hızlı bir şekilde ulaşılabilirliğini artıracaktır. Kütahya Zafer OSB'nin kuruluş çalışmaları sürecinde toplanan ön yatırım yeri taleplerinde bulunan firmaların enerji yoğun üretim süreçleri olduğu anlaşılmıştır. OSB'ye en yakın 34,5 MVA'lık trafo merkezi 14 km uzaklıkta yer almaktadır. Zafer Havalimanı ve Altıntaş ilçesinin elektrik ihtiyacı bu merkezden karşılanmaktadır. 34,5 MVA'lık merkezin yaklaşık yarısı kullanımdadır. Halihazırdaki trafo merkezinin OSB'ye uzak olması bu uzaklıktan OSB'ye iletim hatlarının çekilmesine yönelik yeni maliyetler oluşturacaktır. İlerleyen zamanlarda bu merkezin yetersiz kalması kaçınılmazdır. Yetersiz kaldığı dönemde yeniden indirici trafo merkezi ihtiyacı hâsıl olacaktır. Bu durumda yeni indirici trafo merkezinin uzun ihale

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

süreçleri dikkate alındığında gelecek yatırımcıların yatırım yapmak konusunda olumsuz karar almasına neden olacaktır. Yatırımcılar kesintisiz kaliteli elektrik enerjisi kullanmak istemekte olup bu nedenle başlangıç aşamasından itibaren OSB içerisinde geçen 2 adet yüksek gerilim iletim hattından (154 ve 380'lik hatlardan) birinden doğrudan indirici trafo merkezi kurulması, yatırımcılara kesintisiz ve kaliteli elektrik tedarik edilmesi yönünden önem arz etmektedir. OSB, bulunduğu konum itibarıyla doğalgaz dağıtım yapılan bir Bölge'de yer almamaktadır. OSB'nin yer aldığı ilçe olan Altıntaş, nüfus bakımından doğalgaz dağıtım yapılan bir ilçe değildir. En yakın doğalgaz hattı OSB'ye 9 km uzaklıkta yer alan Kırka hattıdır. Bu hattan OSB sınırına bir hat çekilmesi gerekmektedir. OSB'de kuruluş çalışmaları kapsamında yer tahsisi için ön talep formu gönderen firmaların ihtiyacı olan doğalgaz miktarının yıllık 80 milyon m³'ün üzerinde olduğu anlaşılmıştır. OSB'ye doğalgaz getirilmesini müteakip yeni yatırımcıların da gelmesiyle bu ihtiyacın 100 milyon m³'ün üzerine çıkması beklenmektedir. Yer seçimi kesinleşmiş Kütahya Zafer OSB'de 1 Temmuz 2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanun kapsamında belirlenecek usul ve esaslara göre OSB dışındaki altyapı hizmetlerinin getirilmesini üstlenecek ilgili kuruluşların bu işlemleri yerine getirmesine yönelik düzenleme de yapılmışken elektrik indirici trafo merkezi altyapısı ile doğalgaz altyapısının henüz başlangıç aşamasında yapılması, OSB'ye çekilecek yatırımlar açısından avantaj sağlayacaktır. Bu planlamanın uzun vadeli düşünülerek yapılması ve altyapının buna göre hazırlanması önemlidir. Diğer yandan ildeki diğer OSB'lerin yüksek doluluk oranlarına ulaşmış olması ve OSB'lerde büyük ölçekli yatırımlara sunulacak genişlikte arazi olmaması nedeniyle gerekli altyapıların ivedilikle tamamlanması oldukça önemlidir.

- Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri:** Kütahya Zafer OSB'de yer alacak ve bölgeye çekilecek müteşebbis firmaların kullanımına sunulmak üzere kaliteli elektrik için indirici trafo merkezi ve doğalgaz altyapısı kurulması.
- Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri:** İhale sürecinin uzun olması, doğalgaz iletim hattı için kamulaştırma süreci, OSB sınırına kadar getirilecek hattın kim tarafından yapılacağı net olmaması, OSB'nin Bakanlık kredisi kullanmak istememesi projenin riskleri arasında yer almaktadır. Projenin yapılabilirliği ve sürdürülebilirliği konusunda ise ilgili kurum ve kuruluşların (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Kütahya İl Özel İdaresi, Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası) OSB altyapısının düzenlenmesine yönelik kendi görev ve sorumluluklarının bilincinde olması nedeniyle sorun yaşanmayacağı öngörülmektedir. Ayrıca ilerleyen dönemde sürdürülebilirlik kapsamında da kamu yatırımları ile altyapı çalışmalarının tamamlanmasını müteakip Ajans tarafından verilecek fizibilite desteği ile Kütahya Zafer OSB'nin atık su arıtma tesisi, parselasyon gibi OSB içi planlama çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.
- Proje İle İlgili Valilik Görüşü:** Kütahya Zafer Organize Sanayi Bölgesi Altyapısının Oluşturulması yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.7) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Şuhut (Kumalar) Kış Turizm Merkezi

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Şuhut (Kumalar) Kış Turizm Merkezi
- **Yeri:** Şuhut/Afyonkarahisar
- **Sektörü:** Kış Turizmi
- **Proje Maliyeti:** Fizibilite çalışması sonrasında belirlenecektir.
- **Proje Süresi:** 2 yıl
- **Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Şuhut Köylere Hizmet Götürme Birliği

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- **Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** 10. Kalkınma Planı (2014-2018), TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı
- **Projenin Genel Amacı:** Şuhut ilçesinde Kumalar bölgesinde doğa turizmine yönelik yıl boyu aktivitelerin yapılabildiği alan oluşturmak
- **Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:**
 1. Doğa sporlarına yönelik alanlar oluşturmak
 2. Kış turizmine yönelik alanlar oluşturmak
 3. Mesire alanları oluşturmak
 4. Sosyal tesisler inşa etmek
- **Projenin Faydalanıcıları:** Afyonkarahisar ili başta olmak üzere, doğa ve kış sporlarına ilgi duyanlar, doğa sporları dernekleri, üniversitelerin ilgili bölümleri
- **Projenin Gerekçesi:** Kumalar Dağı; Sandıklı ile Şuhut ilçelerinin sınırında, Afyonkarahisar - Sandıklı - Dinar doğrultusunda, kuzey güney yönünde il topraklarını iki büyük havzaya ayırarak uzanan 50 - 60 km uzunluğunda ve 30 - 35 km genişliğinde bir dağ kütesidir. Afyonkarahisar Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü yetkilileri tarafından yapılan incelemelerde dağın kuzey tarafının yılın 5 ayı, güney tarafının ise 3 ayı karla kaplı kaldığı belirtilip kayak pisti ve kış turizmi için uygun olabileceği iletilmiştir. 2447 m yüksekliği olan dağ, sahip olduğu coğrafik avantajla birçok doğa sporunun yapılmasına da olanak tanımaktadır. Bölgeye yapılacak kamu yatırımları sayesinde doğa ve kış sporlarıyla önemli ölçüde ilgilenen yerli halkı ve turisti bölgeye çekerek 12 ay boyunca yörenin aktif bir şekilde kullanılmasına olanak sağlayarak yerel kalkınmanın sağlanmasına fırsat tanıyacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca oldukça güçlü ve kaliteli termal otel hizmet kalitesi olan Afyonkarahisar ili, termal turizmi tamamlayıcı özelliklere sahip olacaktır. Bu konuda Şuhut Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından hâlihazırda ihalesine çıkılmış olan “Turizm Master Planı”

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

hazırlanmaktadır. Bu Plan kapsamında ortaya koyulan değerlendirilmeler neticesinde çalışmanın, 2018 yılının Haziran ayında kamu yatırımı olarak sunulması planlanmaktadır.

✈ **Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri:** Turizm Master Planı kapsamında detayları oluşturulacak proje için kayak merkezi, farklı turizm alternatiflerine hizmet edecek konaklama tesisleri, sosyal yapılar, yürüyüş güzergâhları ve çevre düzenlemelerinin yapılması öngörülmektedir. Temel faaliyetler kapsamında; fizibilitenin gerçekleştirilmesi, konaklama tesislerinin ve sosyal yapıların inşası; kayak pistinin, çevre düzenlemelerinin ve yürüyüş yollarının düzenlenmesi ile reklam ve görünürlük faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

✈ **Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri:** Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre 2016 yılında Afyonkarahisar'a 1.049.361 turist gelmiştir. 2012 yılı verileriyle karşılaştırıldığında gelen turist sayısında %100'e yakın bir artış olmuştur. Termal turizm öncülüğünde doğa, kış, tarih, inanç ve kültür turizmi açısından da elverişli olan ilimize önümüzdeki yıllarda da gelen turist sayısında artış olacağı tahmin edilmektedir. Hüdai Termal Turizm Merkezi, Sandıklı ilçemiz ve Kurtuluş Savaşımızın simgelerinden Kocatepe'ye ev sahipliği yapan Şuhut ilçemiz de turizm açısından yüksek potansiyele sahiptir. Yerli ve yabancı turistlerin yanı sıra yerel halk da düşünüldüğünde yeterli reklam ve bilgilendirmeye müşteri çekme açısından sıkıntı yaşanmayacağı düşünülmektedir. İlimizin ve dolayısıyla dağın ülke içerisindeki konumu düşünüldüğünde de İstanbul - Antalya ve İzmir - Ankara gibi önemli hatların üzerinde olması, kara ve demiryoluyla kolayca ulaşım imkânı, projenin cazibesini daha da artırmaktadır. Bunların yanında küresel ısınmayla yağın kar miktarının azalması, kayak pistinin kısmen kullanımının kısıtlanması ve kış sporları için uygun sürenin azalması açısından risk içermektedir.

✈ **Proje İle İlgili Valilik Görüşü:**

Şuhut (Kumalar) Kış Turizm Merkezi yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.8) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Manisa Soma Lojistik Merkezi Kurulması

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- Adı:** Soma Lojistik Merkezi
- Yeri:** Manisa ili Soma ilçesi
- Sektörü:** Lojistik
- Proje Maliyeti:** 20 Milyon TL
- Proje Süresi:** 5 Yıl
- Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:**

Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan dört hedeften biri olan “Yenilikçi Üretim ve İstikrarlı Büyüme” ile Türkiye'nin büyüme performansının daha ileri seviyelere taşınması ve yenilikçi bir üretim yapısıyla tahkim edilmesinin amaçlandığı, küresel ölçekte de sanayi ve hizmetler sektörlerinde bilgiye dayalı rekabetin etkisini belirginleştirdiği, ekonomide yenilikçi bir üretim yapısını elzem kıldığı belirtilmiştir. Bu anlamda proje fikri, Ulusal Kalkınma Planı'nın amacına uygun olarak tasarlanmış olup Kalkınma Planı ile aşağıdaki şekilde ilgilidir:

2. Bölüm

2. Planın Hedefleri ve Politikaları

2.2. Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme

2.2.18. Lojistik ve Ulaştırma

b. Amaç ve Hedefler

829. Türkiye'nin lojistikte bölgesel bir üs olması sağlanarak; lojistik maliyetin düşürülmesi, ticaretin geliştirilmesi ve rekabet gücünün artırılması temel amaçtır. Lojistikte taşıma, depolama, envanter yönetimi ve gümrükleme alt maliyetleri göz önünde bulundurularak, transit taşıma süresinin kısaltılması, hasarsız teslim oranının yükseltilmesi, güvenilirlik ve hız unsurları öne çıkarılarak müşteri hizmet düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

830. Yük ve yolcu taşıma hizmetlerinin etkin, verimli, ekonomik, çevreye duyarlı, emniyetli bir şekilde sağlanması; yük taşımacılığında, kombine taşımacılık uygulamalarının geliştirilerek demiryolu ve denizyolunun paylarının artırılması,

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

kalitenin ve güvenliğin yükseltilmesi ve ulaştırma planlamasında koridor yaklaşımına geçilmesi esastır.

c. Politikalar

832. Lojistik merkezlerin ülke genelinde planlanması ve yatırımlarında; bölgesel potansiyel ve ihtiyaçlar dikkate alınacak, kombine taşımacılık bağlantılarının yapılmasına özen gösterilecek, kullanıcıların gereksinimleri gözetilerek, tüm lojistik hizmet sağlayıcılarının eşit şartlarda yararlanacağı kamu-özel işletim modelinin etkin bir şekilde kullanılması sağlanacaktır.

849. Türkiye'nin ihracat hedefine ulaşabilmesini teminen, yapılan planlamalar doğrultusunda doğru yer, zaman ve ölçekte liman kapasiteleri hayata geçirilecek, limanların demiryolu ve karayolu bağlantıları tamamlanacaktır. Çandarlı Konteyner Limanı tamamlanacak, Mersin Konteyner Limanı ve Filyos Limanının yapımına başlanacaktır.

Zafer Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Planında on eksenenden biri olan Ulaşım Ekseni adı altında "Öncelik 10.2. Lojistik altyapısı iyileştirilecektir." ifadesi yer almaktadır. Proje fikri bu öncelik altında oluşturulmuş olup aşağıdaki tedbir ile ilgilidir.

Tedbir 10.2.A. Lojistik Merkezlerinin Kurulması

Projenin Genel Amacı: Kombine taşımacılığın yaygınlaştırılması ve İzmir-Çandarlı Limanı'na alternatif yol oluşturulmasına katkı sağlamak için kamu-özel ortaklığına dayalı lojistik merkez kurulması amaçlanmaktadır.

Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:

- Manisa ili Soma ilçesinde lojistik merkez kurulacak.
- İstihdam artacak.
- Kamu-özel sektör işbirliği sağlanacak.
- Ulaştırma imkânları artacak.

Projenin Faydalanıcıları: Soma OSB, Akhisar OSB, Akhisar İhtisas OSB, Çandarlı Kuzey Ege Limanı İşletmesi, Aliğa Nemrut Limanları İşletmeleri, Soma Ticaret ve Sanayi Odası, Manisa Büyükşehir Belediyesi, Soma Belediyesi, Soma Kamyoncular Kooperatifi.

Projenin Gerekçesi: Ülkemizde ticaretin gelişmesi için ticari etkinliklerin desteklenmesi, hızlı gelişen küresel ekonomilerde yatırım için rekabetçi ve cazip bir çevrenin yaratılması oldukça önem taşımaktadır. Hız, güvenlik, trafik yoğunluğu gibi çeşitli sorunlar bulunmasına rağmen lojistik faaliyetlerin büyük bir bölümü karayoluyla gerçekleştirilmektedir. Öte yandan, demiryolu, denizyolu ve havayolu lojistiği açısından kombine taşımacılık eksikliği de yaşanmaktadır. OSB ve lojistik

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

merkezlerinin demiryolları ile limanlara bağlantısının sağlanmış olması kombine taşımacılığı yapan lojistik firmaları için büyük avantajlar sağlamaktadır. Buna uygun olarak önümüzdeki 5 yıl içinde Lojistik Merkez kurulmasına yönelik bir projeksiyon hazırlanması ve beklentilere cevap verilmesi gerekmektedir. Bu proje, Manisa’da bu alanda faaliyet gösteren firmaların ihtiyacını karşılarken ulusal çapta yeni ulaşım imkanlarının gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri:

10. Kalkınma Planında yer alan ilgili bileşenler aşağıdaki gibidir:

1. Bileşen: Lojistikte Strateji ve Kurumsal Yapılanmanın Oluşturulması
2. Bileşen: Şehirlerde Lojistik Altyapının İyileştirilmesi

1. Hazırlık Faaliyetleri:

- 1.1. Lojistik Merkez Komitesinin kurulması
- 1.2. Yer seçiminin yapılması
- 1.3. Saha bilgilerinin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na bildirilmesi
- 1.4. Komite marifetiyle alanın tam sınırlarının belirlenmesi

2. Uygulama Faaliyetleri:

- 2.1. Kamulaştırma çalışmalarının yapılması
- 2.2. Lojistik Merkezi yapım işi
- 2.3. Lojistik Merkezin tanıtım faaliyetlerinin yapılması

3. Kapanış Faaliyetleri

Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri:

- Valilik başkanlığında ilgili kurum temsilcileri ile birlikte çeşitli toplantılar yapılarak Soma ilçesinde Lojistik Merkez kurulması yönünde bir kanaat oluşmuştur. Akabinde, Zafer Kalkınma Ajansı tarafından Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Manisa İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan proje ile “Soma Merkezli Lojistik Merkez Kurulması ve Çandarlı Limanı ile İstanbul Otoyolunun İl Ekonomisi Üzerine Etkilerinin Araştırılması” başlıklı fizibilite çalışması tamamlanmıştır. Fizibilite sonucunda projenin uygulanabilirliği ortaya konmuştur.
- İstanbul-İzmir güzergâhı üzerinde trafik yoğunluğunun bulunması, yoğunluğun giderek artması ve kombine taşımacılık eksikliği lojistik merkez kurulması ihtiyacını ortaya çıkardığından Lojistik Merkezin bir cazibe merkezi haline gelmesi söz konusu olacaktır. Özellikle demiryolu, denizyolu ve havayolu taşımacılıklarıyla entegre olması ve ulusal çapta firmaların artan ticaret hacmi ile lojistik merkezini kullanma eğilimi artacağından, Merkez faaliyetlerini kolaylıkla sürdürebilecektir.

T.C.
ZAFER KALKINMA AJANSI

- Proje farklı kurumların müdahil olduğu ve kurumların iç işleyişlerine bağlı bir süreci içermektedir. Bu bağlamda gerekli yazı ve izinlerin temininde aksaklıklar söz konusu olabilir. Kamulaştırma sürecinin uzaması ve konunun yargıya taşınması süre açısından risk teşkil etmektedir. Projeyi hayata geçirmek için gerekli finansman ihtiyacının karşılanmasında yaşanılacak güçlükler de göz önünde bulundurulmalıdır.

Proje İle İlgili Valilik Görüşü:

Soma Lojistik Merkezi yatırımı, 07.11.2017 tarihli ve 46338128-106.03-E.5142 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığı tarafından istenilen TR33 Bölgesinde yer alan illerdeki önemli kamu yatırımlarına ilişkin yapılan çalışma kapsamında ilgili Valiliğin şifahi olarak uygun görüşü alınmak suretiyle 14.11.2017 tarihli ve 40002823-604.00-E.1169 sayılı yazı ile Bakanlığa bildirilen önemli kamu yatırımları arasında yer almaktadır.

EK 1.9) Önemli Kamu Yatırımları Bilgi Formu: Banaz Jeotermal Kaynaklı Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) Kurulması

1. PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

- **Adı:** Banaz Jeotermal Kaynaklı Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
- **Yeri:** Banaz İlçesi Hatipler Köyü
- **Sektörü:** Tarımsal Sanayi
- **Proje Maliyeti:** Fizibilite sonrası ortaya çıkaracaktır.
- **Proje Süresi:** 24 ay
- **Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:** Uşak İl Özel İdaresi

2. PROJENİN DETAY BİLGİLERİ

- **Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:** TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan "tarım" ekseninde bulunan Öncelik 2.1'de "Tarımsal üretimde verimlilik, katma değer ve kalite arttırılacaktır." başlığı altında "Bölge'de verimlilik, katma değer ve kalitenin arttırılması amacı doğrultusunda modern üretim yöntemlerine geçiş yapılması gerekmektedir. Modern üretim teknikleri, Bölge kaynaklarının etkin kullanımı ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması açısından da son derece önemlidir. Bölge tarımında modern üretim teknikleri açısından önemli bir potansiyel bulunmasına rağmen, henüz istenilen seviyeye ulaşamadığı görülmektedir. Bu doğrultuda, modern üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması önceliklidir." ifadesi yer almaktadır. Tedbir 2.1.B'de "Katma değeri yüksek, geleneksel üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması" ve Tedbir 2.1.C'de "Tarımsal girdi kalitesinin iyileştirilmesi" önerilmektedir. Tedbir 9.1B'de ise "Jeotermal enerjinin kullanımının yaygınlaştırılması" değerlendirilmektedir.
- **Projenin Genel Amacı:** Banaz bölgesinde jeotermal seracılığın geliştirilmesi
- **Projenin Sonuç ve Çıktı Hedefleri:** Banaz İlçesi Hatipler Mevkiinde kurulması planlanan organize sanayi bölgesi için ivedilikle bir fizibilite çalışması hazırlanacak ve bu rapor doğrultusunda 2018 yılı Haziran ayı içerisinde kamu yatırım teklifi sunulacaktır. Yatırımın bütçeden pay alması adına Kalkınma Bakanlığı ile görüşmeler yürütülecektir.
- **Projenin Faydalanıcıları:** Kısa vadede Uşak İl Özel İdaresi, Banaz İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Banaz Kaymakamlığı; uzun vadede ise bu konuda yatırım yapmak isteyen firmalar ile başta Banaz ve Uşak ilinde yaşayanlar.
- **Projenin Gerekçesi:** Kurulduğu bölgede, dışarda doğal koşullarda yetişen her türlü sebze ve boyca küçük sayılabilen meyve bitkileri, cam ya da plastik örtü altına alınmak suretiyle, turfanda olarak yetiştirilmektedir. Örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliğinde eskiden sadece doğal koşullarda ve yılın belirli zamanlarında yetişen çoğu sebze ve

T.C. ZAFER KALKINMA AJANSI

meyveler, artık gelişen teknolojiyle örtü altlarında, diğer bir ifadeyle seralarda daha erken zamanlarda yetiştirilmektedir. Bu durum, doğal olarak sebze ve meyvecilikte kaliteyi artırır ve yıl boyunca gelir elde edilmesini sağlamaktadır.

Ilıman iklimin hüküm sürdüğü yerlerde sebze ve meyve yetiştiriciliği, genellikle sebze ve meyve örtü, meyvelerde ise plastik örtü altında yapılmaktadır. Bu nedenle Türkiye'de örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliği daha çok Akdeniz ikliminin hüküm sürdüğü Akdeniz ve Ege Bölgesi'nde görülmektedir. Örtü altı yetiştiriciliğinde önemli maliyet kalemlerinden bir tanesi de ısıtma giderleridir. Bu nedenle sera bölgesi seçilirken güneşlenme süresi uzun bölgeler ya da jeotermal bölgeler tercih edilmektedir. Sondaj sonrası 70 derece jeotermal su çıkartılabilen Hamamboğazı'na yakın olan ve kısmen plastik seracılık faaliyetlerinin yapıldığı bölge, seracılık için elverişli durumdadır. Mevcutta bulunan bir tarım işletmesi de yaklaşık 280 bin m²'lik arazide 1. Etap 37 bin m² jeotermal ısıtım modern cam serada 2016 yılından itibaren domates üretmektedir. Bu durum jeotermal seracılığın bölgedeki potansiyeline işaret etmektedir.

Uşak 2015 yılında yaklaşık 722 milyon TL'lik bitkisel üretimiyle Türkiye bitkisel üretiminin %0,6'sını gerçekleştirmiş ve 81 il arasında 48. sırada yer almıştır. Bu değerlerle Uşak, TR33 Bölgesi illeri arasında da sonuncu sırada yer almaktadır. Uşak, TR33 Bölgesi üretiminin yalnızca %10,9'luk kısmını üstlenebilmektedir. Rakamsal düşüklüğün Uşak ilinin yüz ölçümünün diğer illere göre küçük olmasının etkisi olsa da seracılık modern üretim yöntemleriyle birim alandaki verim yükselecek, ürün yetiştirme devresi uzayacak, yıl içinde yetiştirilen kültür sayısı artacak ve milli ekonomiye katkı sağlanacaktır.

Bununla birlikte jeotermal enerji aynı zamanda meyve ve sebze kurutulmasında da kullanılarak tarımsal gıda sektöründe enerji verimliliği artırılabilecektir.

Projenin Bileşen ve Temel Faaliyetleri: Proje kapsamında gerçekleştirilecek temel faaliyetler aşağıda listelenmiştir:

A. Hazırlık Faaliyetleri

1. Yer tespitinin yapılması
2. Jeotermal suyun temini için fizibilite çalışması yapılması
3. OSB'nin plan ve projelerinin hazırlanması

B. Uygulama Faaliyetleri

1. Kamulaştırmasının yapılması
2. Jeotermal suyun temini için ihaleye çıkılması
3. İhalesi kapsamındaki yapım işlerinin; alınan mal, malzeme ve ekipmanların kabul işleminin gerçekleştirilmesi

T.C. ZAFER KALKINMA AJANSI

- **Projenin Yapılabilirliği, Sürdürülebilirliği ve Riskleri:** Projeden beklenen faydanın sağlanamaması riski mali kayıp, performans ve zaman kaybıyla sonuçlanabilir. Projenin ilk etapta öngörülen riskleri ve risk düzeyleri aşağıdadır:

Teknik Riskler

- Maliyet planlamasından sapmalar (düşük)
- Yer seçiminde hata yapılması (düşük)
- Planlama aşamasında sorunlar (düşük)
- İhale edilen işlerde gecikme yaşanması (düşük)

Teknik Olmayan Riskler

- Ekonomik kriz (düşük)
- Doğal afetler vb. mücbir sebepler (düşük)
- Mevzuat Değişiklikleri (düşük)

➤ **Proje İle İlgili Valilik Görüşü:**

Ajansın 27.12.2017 tarihinde yapılan 2017/11 sayılı Yönetim Kurulu Toplantısında bu konu görüşülmüş ve Uşak Valisinin uygun görüşü şifahi olarak alınmıştır.

EK-2.1) 2018 Yılı Performans Tablosu - SATUR SOP

SOP / Yerel Kalkınma Fırsatları	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
SATUR SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Sağlık Turizmi Sektör Stratejisi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Sektörel Değerlendirme Çalışmaları	Adet	4	İmza Listeleri
SATUR SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Fizik Tedavi Hastanesi Fizibilitesi	Adet	1	Sunulan Rapor Sayısı
SATUR SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Bölgesel Ölçekli Koordinasyon Toplantısı Sayısı	Adet	5	Toplantı Tutanaqları
SATUR SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	İmzalanan İyi Niyet Protokolü Sayısı	Adet	10	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Ulusal Ölçekli Koordinasyon Toplantısı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanaqları
SATUR SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Katılım Sağlanan Sektörel Konferans ve Seminer Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Bilgilendirme Toplantısı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanaqları
SATUR SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Gerçekleştirilen Tanıtım Turu Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Tanıtım Turu Kapsamında Bölgeyi Ziyaret Eden Kişi Sayısı	Adet	15	İmza Listeleri
SATUR SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Stantlı Katılım Gerçekleştirilen Fuar Sayısı	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	SOP Tanıtımı Kapsamında Yapılan Bilgilendirme Toplantısı Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Erasmus+ Programına yönelik Geliştirilen proje sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATUR SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanaqları
SATUR SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	2	Rapor
SATUR SOP	Özel Amaç 2	Uluslararası Akreditasyona Sahip Hastane Sayısı	Adet	4	Akreditasyon Onayı
SATUR SOP	Özel Amaç 2	Faaliyete Giren Ortak Kullanım Tesisi Sayısı	Adet	1	Tesis Kayıtları
SATUR SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 3	Sağlık Tesislerinden Yararlanmak Üzere Gelen Yerli ve Yabancı Turist Sayısında Artış	%	5	Tesis Kayıtları
SATUR SOP	Özel Amaç 3	Turist Başına Yapılan (Yerli ve Yabancı) Sağlık Harcamalarındaki Artış	%	5	Tesis ve Otel Müşteri Kayıtları
SATUR SOP	Özel Amaç 3	Turist Başına Geceleme Sayısında Artış (Yerli ve Yabancı)	%	10	Kültür ve Turizm Bakanlığı İstatistikleri
SATUR SOP	Özel Amaç 1	Kamu ve Özel Sektör Arasında Yapılan Protokol Sayısı	Adet	5	Resmi Protokoller

EK-2.2) 2018 Yılı Performans Tablosu - GENÇ SOP

SOP / Yerel Kalkınma Fırsatları	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
GENÇ SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	İşgücü Boşluk Analizi Raporu	Adet	1	Araştırma Raporu
GENÇ SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	İşgücü Analizi İstişare Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
GENÇ SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Girişimcilik Eylem Planı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Girişimcilik İşbirliği Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
GENÇ SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel Koordinasyon Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
GENÇ SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	İmzalanan İyi Niyet Protokolü	Adet	8	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Kapasite Geliştirme	Katılım Sağlanan Konferans ve Seminer	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Ajans Destekleri	Çıkan Mali DesteK Programı Çağrısı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik DesteK Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Ajans Destekleri	Teknik DesteK Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Adet	100	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Ajans Destekleri	Horizon 2020 ve Erasmus+ Programlarına Yönelik Geliştirilen Proje Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	Ajans Destekleri	IPA Fonlarına Yapılan Başvuru Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
GENÇ SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	2	Toplantı Tutanaqları
GENÇ SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	2	Rapor
GENÇ SOP	Özel Amaç 3	Kurulan Maker Çocuk Atölyesi Sayısı	Adet	40	Proje Kapanış Raporu
GENÇ SOP	Özel Amaç 3	Maker Çocuk Atölyelerinde Eğitim Alan Çocuk Sayısı	Kişi	4000	Kayıt Listeleri
GENÇ SOP	Özel Amaç 1	Ajans Destekleriyle Faaliyete Geçirilen Yeni Girişim Sayısı	Adet	100	Oda ve Borsa Kayıtları
GENÇ SOP	Özel Amaç 1	Girişimcilik Eğitimlerini Tamamlayan Öğrenci Sayısı	Kişi	1000	Kayıt Listeleri
GENÇ SOP	Özel Amaç 2	1 Yıldan Uzun Süreli Yaratılan Yeni Genç İstihdam Sayısı	Kişi	100	SGK Kayıtları
GENÇ SOP	Özel Amaç 1	Başarılı Bir Şekilde Ticarileşen Ürün Sayısı	Adet	10	Kapasite Raporları

EK-2.3) 2018 Yılı Performans Tablosu - SATEK SOP

SOP / Yerel Kalkınma Fırsatları	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
SATEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Savunma Sanayi Sektör Stratejisi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Gerçekleştirilen Sektörel İstişare Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
SATEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Hazırlanan Yatırım Fizibilitesi Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal İşbirliği ve Koordinasyon Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
SATEK SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel İşbirliği ve Koordinasyon Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanakları
SATEK SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Hazırlanan Yatırım Fırsatları Rehberi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Tanıtım Ziyaretleri	Adet	10	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Katılım Sağlanan Fuar ve Organizasyon	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Adet	100	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Ajans Destekleri	Başlatılan Gündümlü Proje Desteği Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	Kamu Yatırımları	Önceliklendirilen Kamu Yatırımı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
SATEK SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	3	Toplantı Tutanakları
SATEK SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	3	Rapor
SATEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları İçin Yapılan Başvuru ve Tescil Sayısı	Adet	10	TürkPatent İstatistikleri
SATEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Kurulan Küme Sayısı	Adet	1	Küme Strateji Belgesi
SATEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2	Hizmete Geçen Ortak Kullanım Tesisi Sayısı (Ajans Destekli)	Adet	2	Program Kapanış Raporu
SATEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Ortak Kullanım Tesislerinden Yararlanan Firma Sayısı	Adet	20	Protokoller
SATEK SOP	Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Savunma Sanayine Yönelik Ürün Üreten Firma Sayısı	Adet	20	Kapasite Raporları
SATEK SOP	Özel Amaç 3	Destek Alan Firmalarda 1 Yıldan Uzun Süreli İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Lisans ve Üzeri)	Kişi	40	SGK Verileri

EK-2.4) 2018 Yılı Performans Tablosu - DERTEK SOP

SOP / Yerel Kalkınma Fırsatları	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
DERTEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Değer Zinciri Çalıştay	Adet	2	İmza Listeleri
DERTEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Değer Zinciri Raporu	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Geri Dönüşüm Sektörü Çalıştay	Adet	2	İmza Listeleri
DERTEK SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Geri Dönüşüm Sektör Raporu	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Bölgesel Koordinasyon Toplantıları	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
DERTEK SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	İşbirliği Protokolü	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Kapasite Geliştirme	Gerçekleştirilecek Farkındalık Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
DERTEK SOP	Kapasite Geliştirme	Ziyaret Edilecek İyi Örnek Küme Uygulaması	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Kapasite Geliştirme	Organize Edilen Proje Geliştirme Eğitimi Sayısı	Adet	4	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Kapasite Geliştirme	Kapasitesi Geliştirilen Üniversite Personeli Sayısı	Adet	60	İmza Listeleri
DERTEK SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Fırsatları Rehberi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Tanıtım Ziyaretleri	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Katılım Sağlanan Fuar ve Organizasyon	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Adet	100	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Ajans Destekleri	Başlatılan Güdümlü Proje Desteği Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	Kamu Yatırımları	Önceliklendirilen Kamu Yatırımı Sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Başlatılan IPA Operasyonu Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
DERTEK SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	3	Toplantı Tutanaqları
DERTEK SOP	İzleme ve Değerlendirme	SOP İzleme ve Değerlendirmesi Kapsamında Hazırlanan Periyodik Rapor Sayısı	Adet	3	Rapor
DERTEK SOP	Özel Amaç 3	Fikri Sınai Mülkiyet Hakları İçin Yapılan Başvuru ve Tescil Sayısı	Adet	10	TürkPatent Verileri
DERTEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Başarılı Bir Şekilde Ticarileşen Ürün Sayısı	Adet	5	TürkPatent Verileri
DERTEK SOP	Özel Amaç 3	İhracat Yapan KOBİ Sayısındaki Artış	%	10	TSO Verileri
DERTEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2	Hizmete Geçen Ortak Kullanım Tesisi Sayısı (Kamu Yatırımı veya Dış Fon Kaynaklı)	Adet	3	TSO Verileri
DERTEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Ortak Kullanım Tesislerinden Yararlanan KOBİ Sayısı	Adet	50	Protokoller
DERTEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 3	Büyükbaş Hayvan Derisinden Ürün Üreten KOBİ Sayısındaki Artış Oranı	%	20	TSO Verileri
DERTEK SOP	Özel Amaç 2, Özel Amaç 3	Geri Dönüşüm Faaliyetinde Bulunan KOBİ Sayısındaki Artış	%	10	TSO Verileri
DERTEK SOP	Özel Amaç 1, Özel Amaç 2	Hizmete Geçen Ortak Kullanım Tesisi Sayısı (Ajans Destekli)	Adet	2	Üniversite Faaliyet Raporu

EK-2.5) 2018 Yılı Performans Tablosu - KEN SOP

SOP / Yerel Kalkınma Fırsatları	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
KEN SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Marka Şehir Eylem Planı Hazırlanması	Adet	1	Eylem Planı
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Yürütme Kurulu Toplantısı	Adet	2	Toplantı Tutanaqları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Koordinasyon Kurulu Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal Koordinasyon Toplantısı	Adet	4	Toplantı Tutanaqları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Ulusal İşbirliği Toplantısı	Adet	3	Toplantı Tutanaqları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Katılım Sağlanan UCCN Kurulu Sayısı	Adet	1	Toplantı Tutanaqları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	UNESCO İşbirliği Toplantısı	Adet	2	Toplantı Tutanaqları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Desteklenen Az Gelişmiş Şehir Sayısı	Şehir	1	Ziyaret Raporları
KEN SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	İşbirliği Protokolü İmzalanan Şehir Sayısı	Adet	1	İşbirliği Protokolleri
KEN SOP	Kapasite Geliştirme	Eğitim Protokolü İmzalanan Kurum Sayısı	Adet	5	İyi Niyet Protokolleri
KEN SOP	Kapasite Geliştirme	Paydaşlara Yönelik Eğitim Sayısı	Adet	2	Eğitim Raporları
KEN SOP	Kapasite Geliştirme	Eğitim Verilen Paydaş Sayısı	Adet	10	Eğitim Raporları
KEN SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Oluşturulan ve Yönetilen Sosyal Ağ	Adet	3	Faaliyet Raporları
KEN SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Katılım Sağlanan Fuar ve Festival	Adet	1	Ziyaret Raporları
KEN SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	İnternet Sitesi Yıllık Ziyaretçi Sayısı	Kişi	1000	Site Yazılımı
KEN SOP	Ajans Destekleri	Başlatılan Gündümlü Proje	Adet	1	Faaliyet Raporu
KEN SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Fizibilite Desteği Programı Sayısı	Adet	1	Faaliyet Raporu
KEN SOP	Ajans Destekleri	Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	Adet	1	Faaliyet Raporu
KEN SOP	Ajans Destekleri	Teknik Destek Kapsamında Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	100	Faaliyet Raporu
KEN SOP	AB Projeleri ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Geliştirilen AB Projesi Sayısı	Adet	3	Proje Çıktıları
KEN SOP	Özel Amaç 2	Çini İhraç Eden Firma Sayısındaki Artış Oranı	%	1	Anket
KEN SOP	Özel Amaç 2	Çini İhracatındaki Artış Oranı	%	2	Anket
KEN SOP	Özel Amaç 2	Çini Ürünlerinin Ortalama Satış Değerindeki Artış Oranı	%	2	Anket
KEN SOP	Özel Amaç 1	Ortak Proje Yürütülen UCCN Şehri Sayısı	Adet	5	Protokoller
KEN SOP	Özel Amaç 1	Kardeş Şehir Yapılan UCCN Şehri Sayısı	Adet	5	Protokoller
KEN SOP	Özel Amaç 1	BM İle Ortak Yürütülen Proje ve Çalışma Sayısı	Adet	2	Protokoller
KEN SOP	Özel Amaç 1	Kütahya Marka Şehir UCCN Tanınırlık Düzeyindeki Artış Oranı	%	0,8	Anket
KEN SOP	Özel Amaç 3	İldeki Ortak Kullanılan Atölye ve Satış Alanı Sayısı	Adet	2	Saha Çalışması
KEN SOP	Özel Amaç 3	Kültürel Faaliyetler Kapsamında İle Gelen Turist Sayısındaki Artış Oranı	%	2	Anket ve Resmi Veri

EK-2.6) 2018 Yılı Performans Tablosu - KURUM SOP

SOP / Yerel Kalkınma Fırsatları	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
KURUM SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Hazırlanan SOP Çerçeve Dökümanı	Adet	5	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Uygulaması Takip Edilen YEGEP	Adet	2	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Araştırma, Analiz ve Programlama	Takip Edilen Öncelikli Dönüşüm Programı Eylem Sayısı	Adet	4	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	İmzalanmış TÜİK İşbirliği Protokolü	Adet	1	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Organize Edilen Kalkınma Kurulu Toplantısı Sayısı	Adet	2	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	İşbirliği ve Koordinasyon	Kalkınma Kuruluna Katılım Sağlayan Kurul Üyesi Sayısı	Kişi	80	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Kapasite Geliştirme	Personelin Uzmanlaştığı Alan Sayısı	Kişi	10	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Kapasite Geliştirme	Personele Verilen Eğitim Sayısı	Adet	9	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Kapasite Geliştirme	Eğitim Alan Ajans Personeli	Kişi	40	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Kapasite Geliştirme	Yeni İstihdam Edilen Personel Sayısı	Kişi	10	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yayınlanan Martı Dergisi Sayısı	Sayı	4	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Tanıtım Portalı	Adet	1	Faaliyet Raporu
KURUM SOP	Tanıtım ve Yatırım Destek	CBS Portalı	Adet	1	Faaliyet Raporu

T.C. Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği

Adres: Cumhuriyet Mah. Öncü Sokak No:39, 43020,
Merkez-Kütahya, TÜRKİYE
Tel: (0274) 271 77 61-62
Faks: (0274) 271 77 63
E-posta: info@zafer.org.tr

YATIRIM DESTEK OFİSLERİ

Kütahya YDO

Adres: Cumhuriyet Mah., Öncü Sokak No:39,
43020, Merkez-Kütahya, TÜRKİYE
Tel: (0274) 271 77 61
Faks: (0274) 271 77 63
E-posta: kutahyaydo@zafer.org.tr

Afyonkarahisar YDO

Adres: Dört Yol Mah., Turgut Özal Cad., No: 69,
ATSO Binası, Kat: 2, 03100, Merkez/Afyonkarahisar
Tel: (0272) 212 20 70
Faks: (0272) 212 21 70
E-posta: afyonkarahisarydo@zafer.org.tr

Manisa YDO

Adres: Merkez Efendi Mah. Mimar Sinan Blv. No:127, TSO
Bülent Koşmaz Hizmet Binası Kat:1, 45020, Yunusemre/Manisa
Tel: (0236) 237 29 47
Faks: (0236) 239 49 51
E-posta: manisaydo@zafer.org.tr

Uşak YDO

Adres: Durak Mah., Fatih Cad., No: 2/404, Özmerkez
İş Merkezi, Kat: 4, 64100, Merkez/Uşak
Tel: (0276) 224 43 41
Faks: (0276) 224 43 42
E-posta: usakydo@zafer.org.tr